

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΤΕΧΝΗ

*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι
προσκυνήσωμεν Κύριον ΙΗΣΟΥΝ
τόν μόνον ἀναμάρτητον...*

*Τὴν Ἀνάστασιν Σου ΧΡΙΣΤΕ
ΣΩΤΗΡ Ἄγγελοι ἕμνοῦσιν ἐν
οὐρανοῖς καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς
καταξίωσον ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ
Σε δοξάζειν.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Χαράλ. Μπάρακλη: Ὑγιεινή καί Ἠθική	73
Π.Δ. Ἀναγνώστου: Πῶς ἀποκτᾶται ἡ συνείδηση τῶν ἀνωτέρων κόσμων <i>(συνέχεια ἀπό τὰ προηγούμενα)</i>	81
Ἄριστ. Ν. Οἰγαλιώτη: Ὅχι πολλά ἀλλά λίγα καί σοφά	87
Οἱ ἀπόψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων διανοητῶν γιά τή θεία δικαιοσύνη	92
Παν. Βλαχόπουλου: Ἄρμονία Κύκλου	93
Αἰδ. Ζ. Γουγούτα: Διά τήν ἄλωσην τῆς Πόλης	95
Λίλη Παξιμαδά: Φῶς	95
Β. Γούσιου-Πελάσγου: Δύο Αἶνοι	96
Μ. Κοτσαρίδη: Ἡ Θεοσοφία	97
Αἰμ. Ἰβου: Ἡ Θεοσοφία	98
Edith Schlosser: Λύσατε τόν Προμηθεά σας	112
F.L. Kunz: Ἡ ἀρχή τῆς Συμμετρίας στό Σύμπαν	117
Δημ. Ἰωαννίδη: Τά αἶτια τῆς Δημιουργίας	122
Ἄπό τόν Ἐπίκτητον	127
Ὁ ὄρκος τοῦ Μέγα Ἀλέξανδρου	129
Μητέρα	130
Οἱ Κύριοι τοῦ Κάρμα	131
Ρ. Παυλέα: Χλωμή Ὁμίχλη	134
Μεταξῦμας	135

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΕΡΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ
ΕΤΕΡΟΔΟΞΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΥΠΕΡΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΔΙΗΜΗΡΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταξ. 106 71, Αθήναι Τηλ. 362.0702

Ιδρυτής + ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΓΑΣΣΑΡΟΠΟΥ ΥΙΟΣ

Ιδιοκτησία Θεοσοφική Εταιρία εν Ελλάδι

Έκδοσης-Διευθύντης Πον. Αντζακας

Συντακτική Επιτροπή: Π. Ανεγνωστός, Π. Παπασιώτης

Έτος 38ον ● Μάρτιος - Απρίλιος 1993 ● Τεύχος 210

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΡΕΟΦΑΓΙΑ

ΧΑΡΑΛ. ΜΠΑΡΑΚΑΝ

Α. Από τό βιβλίον «*Συνθήκαι του βίου*»
του Σπ. Νάγου, Αθήνα, 1906.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗΝ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΩΝ ΦΥ-
σιολόγων, ὁ ἄνθρωπος ὅσον ἀφορᾷ τήν τροφήν, εἶναι ζῶον, τοῦ
ὁποίου ὁ ὀργανισμός ἔχει διαπλασθῆ ἵνα τρέφεται οὐχί διά σαρκῶν,
ἀλλά διά καρπῶν καί ἄλλων προϊόντων τοῦ φυτικοῦ βασιλείου.
Ἡ τοιαύτη διαίτα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κατά τήν ἀνωτέρω
σκέψιν μας ὑποχρεωτική δι' αὐτόν. Παραβαίνων δέ ὁ ἄνθρωπος τόν

ὄρον τοῦτον καί κρεοφαγῶν, τίθεται ἐκτός τῆς σφαίρας τῶν ὄρων, τῶν ὁποίων διέπεται ἡ ὑπαρξίς αὐτοῦ, καί κατ' ἀκολουθίαν ὑφίσταται τὰς ἐκ τῆς παραβάσεως ταύτης ἀπορροεούσας ποινάς, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτουν αἱ νόσοι τοῦ σώματος καί τοῦ πνεύματος, ἡ καταστροφή τῆς ὑγείας του καί κατὰ συνέπεια ὁ ἐκφυλισμός καί ἡ πτώσις τοῦ γένους ἡμῶν.

Εἶναι ἀξιον παρατηρήσεως, ὅτι τήν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν τῆς κρεοφαγίας ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, εἶχον ἀντιληφθεῖ πάντες οἱ ἀληθεῖς φιλόσοφοι τῶν παρωχημένων αἰώνων, πάντα δὲ τὰ σοβαρά πνεύματα ὄλων τῶν ἐποχῶν ἐφήρμοσαν καί ἐδίδαξαν τὴν ἄνευ κρέατος φυσικὴν δίαιταν ὡς τὴν μόνην προσήκουσαν στὸν ἄνθρωπον. Οἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος καί πρὸ αὐτῶν οἱ μεγάλοι ὀδηγοὶ τῶν λαῶν στὴν Αἴγυπτο, Κίνα καί Ἰνδίας, ἐφήρμοσαν τὴν φυτοφαγίαν, οὐχὶ ἔνεκα ματαίου τινός μυστικισμοῦ, ἀλλὰ διότι κάτοχοι ὄντες ὑψηλῶν γνώσεων, ἐγνώριζον ποιά εἶναι ἡ ἀληθῆς ἀνθρωπίνη δίαιτα καί ποίας βλάβας ἐπιφέρει ἡ ἐναντίον τῆς φύσεως ζωῆ.

Ἡ τροφή δὲν εἶναι ἀπλῶς ζήτημα ὀρέξεως, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς σπουδαιότατα ἐπηρεάζεται ἡ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ μας· ἐπειδὴ δὲ πᾶσα ἐνέργεια ἡμῶν συντελεῖται διὰ μέσου τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐπόμενον εἶναι, ὅτι πᾶσα βλάβη ἐπιφερομένη διὰ τῆς κακῆς διαίτης εἰς τὸν ὀργανισμόν μας, ἔχει ἀντίκτυπον αὐτῆς ἐπὶ τῶν πνευματικῶν καί σωματικῶν ἡμῶν ἐνεργειῶν. Εἶναι λοιπὸν τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς ζήτημα πνευματικόν καί κοινωνικόν, ἐνδιαφέρον τοὺς πάντας. Μάλιστα ἡ σύνδεσις τοῦ σώματος πρὸς τὸ πνεῦμα εἶναι τοιαύτη, ὥστε περὶ τῆς πνευματικῆς ἀναμορφώσεως εἴτε τῶν ἀτόμων, εἴτε τῆς κοινωνίας, σπουδαιότατην ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἡ ὀργανικὴ ἀναμόρφωσις καί ὁ ἐξαγνισμός τοῦ σώματος... Ἐκ τῆς στενῆς ταύτης συνδέσεως τοῦ σώματος πρὸς τὸ πνεῦμα, προκύπτει ἡ ἀλληλοπάθεια τῶν δύο τούτων στοιχείων τῆς ὑποστάσεως ἡμῶν... Πᾶσα τελειοποίησις τῆς ὀργανικῆς φύσεως (σὲ καλλιεργημένους ἀνθρώπους), ἀναγκαιῶς ἐπιφέρει τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ καί τοῦ ἠθικοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπιπέδου, διότι οὗτος ἀποκτᾶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τελειότερον μέσον ἐκδηλώσεως, καί συνεπῶς τελειότεραι θὰ εἶναι καί αἱ ἐνεργεῖαι αὐτοῦ. Καί ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἄποψιν ἐπιδρᾷ ἡ τροφή ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, καί ἐμμέσως ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καί ἄμεσον ἐπὶ τούτου ἀσκεῖ ἐπίδρασιν. Οἱ ἀπέχοντες συστηματικῶς τῆς κρεοφαγίας, ἐπὶ παραδείγματι, οἱ ἀποδοκιμάζοντες τὴν σφαγὴν τῶν ζώων καί θεωροῦντες αὐτὴν βάρβαρον καί ἀντιφυσικὴν, θὰ κρίνωσιν ὅτι εἶναι ἔτι ἀδικώτερον τὸ νὰ φονεύσουν ἕνα ἄνθρωπον, ἢ νὰ κηρύξουν ἕνα πόλεμον... Ὡστε λοιπὸν ἡ τροφή, ὑφ' ὅλας τὰς ἀποψεις ἐξεταζομένη, ἔχει μεγάλην ἐπίδρασιν

ἐφ' ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν, καί ἔργον ἐξόχως ἀνθρωπιστικόν καί ἀναμορφωτικόν εἶναι ἢ μεταρρυθμισίς αὐτῆς... Καθῆκον λοιπόν ἔχομεν νά ἐξευγενίσωμεν τὸ σύστημα τῆς διαίτης καί κατὰ πρῶτιστον λόγον νά καταργήσωμεν τὸ ὀλέθριον σύστημα τῆς κρεοφαγίας, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου, πλὴν τῶν ἄλλων ἀμεσωτέρων ἀτομικῶν ὠφελημάτων τὰ ὁποῖα ἐπιτυγχάνομεν, ἐξαγνίζομεν τὸν ὀργανισμόν μας, ἀνοψοῦμεν τὸ πνεῦμα, προσδίδομεν πλεονεκτήματα εἰς τὰ αἰσθήματα μας καί συντελοῦμεν εἰς τὴν ἐξέλιξιν καί συνελπῶς εἰς τὸ μεγαλεῖον καί τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος, μετὰ τῆς ὁποίας συνδοῦμεθα οἱ ἀδιάρρηκτων δεσμῶν ἀλληλεγγυῆς...

Ἡ ἀνευ κρέατος τροφή, ἀποτελοῦμένη ἐκ φυσικῶν οὐσιῶν καί προϊόντων τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, ὅπως τὰ ὄα, τὸ γάλα, ὁ τυρός, τὸ βουτυρον καί τὰ τοιαῦτα, εἶναι προικισμένη οἱ ὅλων τῶν πλεονεκτημάτων ὑπὸ ἀποψιν ὑγείας καί ἐπαρκοῦς θρέψεως. Κατὰ τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς διαίτης, τὸ μὲν λεύκωμα παρέχεται εἰς τὸν ὀργανισμόν διὰ τοῦ ἄρτου, τοῦ γαλακτος καί τῶν προϊόντων αὐτοῦ, τῶν ὄων, τῶν ὀσπρίων κ.λ.π., τὸ ἄμυλον ἀντλείται σχεδόν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐν γένει καί πρό παντός ἐκ τοῦ ἄρτου, κατὰ δευτερον δὲ λόγον ἐκ τῆς ὄρυζης, τῶν γεωμήλων, τῶν καστανῶν, τῶν ὀσπρίων καί καθεξῆς τὸ σάκχαρον εὐρίσκεται πρῶτιστως εἰς τοὺς ξηροὺς καί νωποὺς καρποὺς, εἰς τὰ γλυκύσματα καί προσθέτως εἰς τινὰ λαχανικά. Ὡς πρὸς τὰ λίπη, ταῦτα εἰσέρχονται εἰς τὴν τροφήν ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ βουτυροῦ, τοῦ ἐλαίου, καί τῶν ἐλαιωδῶν καρπῶν, ὅπως τὰ κάρνα καί αἱ ἐλαῖαι. Τέλος τὰ ἅλατα εἶναι ἀφθονώτατα εἰς τὰ νωπὰ λαχανικά καί ἰδίως εἰς τὰ χόρτα, μετὰ δὲ εἰς τοὺς νωποὺς καρποὺς καί εἰς τὸ γάλα· ἐπίσης δὲ εἰς τὰ ὄα, τὸν ἄρτον καί τοὺς λοιποὺς δημητριακοὺς καρποὺς... Αἱ λιπαραὶ οὐσῖαι ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ φυτικοῦ λίπους εἶναι μεγαλυτέρας ἀξίας τῶν ζωϊκῶν λιπῶν. Τὰ λαχανικά ὑπὸ θρεπτικὴν ἔποψιν εἶναι ἐπίσης πολυτίμητα. Ἡ ἀξία τους ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ γαλακτος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται γενικῶς ὡς πλήρης τροφή. Ἀπεδείχθη ὅτι τὰ λαχανικά εἶναι ὠφέλιμα καί θρεπτικά ὡς τὸ γάλα, διὰ τὴν διατήρησιν ἡμῶν, ἐάν προστεθεῖ εἰς αὐτὰ, ὅ,τι τοῖς ἐλλεῖπει εἰς λιπαράς οὐσίας.

Τὸ κρέας ἀπεδείχθη, ὅτι ἔχει τοξικὴν διεγερτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ οἰνοπνεύματος... Ὑπάρχει πλήρης παραλληλισμὸς τοῦ κρέατος πρὸς τὸ οἰνόπνευμα ὡς πρὸς τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, εἶναι δὲ πληρέστατα ὑποδεδειγμένη ἢ μεθυστικότης αὐτοῦ. Ἡ διεγερσις τοῦ νευρικοῦ συστήματος φυσικὸν ἀποτέλεσμα ἔχει τὴν ἀποχαίνωσιν αὐτοῦ, ἐνεκα τῆς ὁποίας χαλαροῦνται αἱ νοητικαὶ λειτουργίαι καί ἐπέρχεται οὕτω πνευματικὴ κατὰπτωσις. Τῆς χαλαρώσεως ταύτης τῶν

πνευματικῶν δυνάμεων ἐπακολουθεῖ ἡ ἠθική πτώσις, διότι παύει πλέον ἢ πλήρης κυριαρχία τοῦ ἀτόμου ἐφ' ἑαυτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας διατηρεῖται ἡ ἰσορροπία τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα ὁ ἀπηλλαγμένος τῆς ἐρεθιστικῆς τοῦ κρέατος ἐπιδράσεως, εἶναι ἐν πάσῃ στιγμῇ κύριος ἑαυτοῦ καὶ τό λογικόν του λειτουργεῖ ἐλευθέρως, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος ἀποφεύγει ἀνηθικούς ἢ ἐγκληματικὰς πράξεις καὶ ὀλισθήματα, ἀποκτᾷ δὲ τὴν νοητικὴν ἐκείνην τελειότητα καὶ τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος...

Ἐλλειπούσης τῆς ἐρεθιστικότητος τοῦ κρέατος καὶ τῶν ἄλλων διεγερτικῶν καὶ μεθυστικῶν οὐσιῶν, ὁ φυτοφάγος καθίσταται πρᾶος καὶ ἐγκρατής· προσέτι δέ, ἐπειδὴ ἡ ἄνευ κρέατος δίαιτα εἶναι ξένη πρὸς τὴν χλιδὴν καὶ τὴν γαστριμαργίαν, ἡ λιτότης τοῦ βίου καὶ ἡ ἀπλότης προσθέτουν εἰς αὐτόν πᾶσαν ἀρετὴν δυναμένην νὰ χαρακτηρίζῃ τὸν ἐν πλήρει διανοητικῇ ἰσχυί καὶ σωματικῇ ρώμῃ βιοῦντα ἄνθρωπον.

Ἡ Ζωολογία, ἡ Φυσιολογία καὶ ἡ Παλαιοντολογία ὁμοθυμῶς διδάσκουν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τὴν αὐτὴν ἔχει καταγωγὴν πρὸς τὰ λοιπὰ ζῶα, τὰ ὅποια διαφέρουν τούτου κατὰ βαθμίδα, οὐχὶ δὲ κατ' οὐσίαν... Ὁ ἀνθρωπισμὸς ὅπως διατυπύεται κατὰ τὰς ἰδέας ταύτας, ὡς κυριωτέραν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔχει, ὅτι πάντα τὰ ὄντα, τὰ ὅποια ἐν τῇ φύσει ἐξεδηλώθησαν, εἶναι ἀδελφά, διαφέροντα μόνον κατὰ τὰς δυνάμεις, δηλαδή κατὰ βαθμὸν ἐξελιξέως. Τούτου δοθέντος προκύπτει, ὅτι πάντα τὰ ὄντα ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα... Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τό ὅποιον πάντα τὰ ὄντα ἔχουν, ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐπισήμου Ἐπιστήμης. Ἐν τούτοις ὁμοῦς ὁ ἄνθρωπος, καίτοι βεβαιωθείς ἐπιστημονικῶς, ὅτι πάντα τὰ ζῶα ἔχουν ἴσα πρὸς αὐτόν δικαιώματα ἐπὶ τῆς ζωῆς, στερεῖ πᾶσαν τὴν λοιπὴν Φύσιν ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, ἐγωϊστικῶς δὲ φερόμενος, μεριμνεῖ νὰ ἐξασφάλισῃ μόνον τὰ ἑαυτοῦ δικαιώματα. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται, ὅτι τὰ ζῶα πάντα ἔχουν δικαιώματα ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ ὅτι ἡ ἀφαίρεσις τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σκοπὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἢ σὰρξ αὐτῶν ὡς τροφή ἀποτελεῖ ἐγκλημα. Τό ὅτι δὲ τὰ δικαιώματα ταῦτα τῶν ζῶων δέν ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦδε ἐλέγχει, ὅτι ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ δέν ἐξεδηλώθη εἰσέτι τό αἴσθημα τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων. Ἐννοεῖται, ὅτι κατὰ τοὺς νόμους τῆς αἰωνίας καὶ ἀναλλοιώτου δικαιοσύνης, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπότης εὐρίσκεται ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, θά ὑφίσταται ποινάς· αἱ δὲ ποιναὶ αὗται εἶναι ὀδυνηρόταται καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν στεναγμὸν, ὁ ὁποῖος ἐπικρατεῖ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ὄντες γινῶσται τῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς,

εγνώριζον καλῶς καὶ τὰς ιδιότητες ταύτας τῆς φυσικῆς τροφῆς, ἐφαρμόσαντες δὲ τὴν λιτότητα καὶ τὴν φυσικὴν διαίταν ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν κατεδείχθησαν ὑπέροχοι. Εἶναι ἱστορικῶς μαρτυρημένον, ὅτι ὅσοι προεπονοῦντο διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας, οἵτινες ἐτελοῦντο ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἐτρέφοντο ἀποκλειστικῶς δια κριθῆς, ἀραβοσιτου, μέλανος ἄρτου, τυροῦ καὶ σῦκων, ἀπέχοντες ἐντελῶς τοῦ οἴνου καὶ τοῦ κρέατος. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα διατηρεῖτο εἰς τὴν περιοπὴν τοῦ μεγαλείου του, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναγκασθῆναι αὐτὸ ἡ ἀπλότης καὶ λιτότης τοῦ ἑλληνικοῦ βίου, θαύματα σωματικῆς ρώμης καὶ ὀργανικῆς διαπλασεως ἐνέπνεον τοὺς ποιητὰς καὶ ἐθάμβωναν τὰ ὄμματα τῶν ξένων, οἱ ὅποιοι παρισταντο εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς τότε ἐποχῆς.

Β. Ἀπὸ τὸ βιβλίον «Υγιεινὴ καὶ ἠθικὴ» τοῦ Πλάτωνα Δρακούλη, Ἀθήνα, 1894.

Η ΕΠΙΠΛΗΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΟΦΗΣ ἐπὶ τοῦ ἥθους ἀνεγνωρίσθη πρὸ αἰῶνων, δύναται δὲ ἐπαρκῶς νὰ κατανοηθῆ ἡ συνάφεια μεταξὺ τῶν δύο, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ νευρικὸν σύστημα ἀποτελεῖ τὸν διάμεσον κρικόν. Τὸ εἶδος τῆς τροφῆς ἐπιδρᾷ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος... Διὰ τοὺς παρακολουθοῦντας τὴν ἐπιστημονικὴν πρόοδον, εἶναι περιττὸν νὰ ἐνδιατριψῶ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων ὅτι τὸ κρέας εἶναι τροφή ἀκατάλληλος διὰ τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν... Τὸ κρέας δὲν περιέχει τίποτε ωφέλιμον τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν, ὥστε νὰ εἶναι ἀπαραίτητον. Τοῦτο ἐπικυρεῖ καὶ ἡ πείρα, διότι χιλιάδες ἀνθρώπων ὑπάρχουν οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἐδοκίμασαν κρέας καὶ ὅμως εἶναι ἀκμαῖοι καὶ ὑγιεῖς...

Ὁ μεγάλος Ἄγγλος ποιητὴς Σέλλεϋ, ὄχι μόνον ἐγκατέλειπε τὴν κρεοφαγίαν, ἀλλὰ καὶ ἔγραψε μελέτην κατ' αὐτῆς καὶ μετέφρασεν εἰς τὴν ἀγγλικὴν τὰς «περὶ σαρκοφαγίας», ωραίας πραγματείας τοῦ Πλουτάρχου, πρῶτου ἐν τῷ κόσμῳ συγγραψαντος εἰδικὴν ἐπὶ τοῦτου μονογραφίαν... Καὶ ὁ Λαμαρτίνος, ἐκφράζων ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς βαρβάρους οἱ ὅποιοι τρέφονται διὰ κρέατος λέγει:

Il traient par les pieds des fleurs de la prairie
L'innocente brebis que leur main a nourrie
Et sous l'oeil de l'égorgeant sans remords
Ils savourent ses chairs et vivent de la mort.

(Μετὰφραση: Σέρνουν ἀπὸ τὰ πόδια ἐπάνω στά λουλούδια τοῦ λιβαδιοῦ, τὴν ἀθῶα μανα προβατῖνα, πού μὲ τὰ ἴδια τοὺς τὰ χέρια

ἔθρεψαν, καί κάτω ἀπό τό βλέμμα τοῦ μικροῦ προβάτου, τήν στραγαλίζουν χωρίς τύψεις, γιά νά καταβροχθίσουν καί νά γευθοῦν τίς σάρκες της, ζώντας ἔτσι μέ τό θάνατο).

Τάς ἐκφράσεις ταύτας ἐσημείωσα διά νά δείξω ὅτι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἰδίως συνιστᾷ τήν ἀσχημίαν τῆς κρεοφαγικῆς τροφῆς εἶναι ὁ ἀναπόφευκτος ἀναλογισμός τῆς καταγωγῆς καί τῶν συνθηκῶν ὑπό τάς ὁποίας παρεσκευάσθη, ὅπου ἐξανίσταται ἡ αἰσθητική καί ἡ ἠθική. Μόνη ἡ σκέψις ὅτι ἐδέησε νά προηγηθῆ ἄλγος καί ὀδύνη καί θάνατος, ἵνα κορεσθῆ ἡ λαιμαργία μας, καθιστᾷ τά παρατιθέμενα ἐδέσματα εἰδεχθῆ ὅσον δήποτε κομψή καί πλουσία εἶναι ἡ τράπεζα ἐπί τῆς ὁποίας παρατίθενται...

Ὁ διάσημος Γάλλος φιλόσοφος καί ιστοριογράφος Ρενάν, ἀναφέρει τά ἔργα τοῦ Παπίου Ἐπισκόπου Ἱερουπόλεως. Ὁ πρῶτος οὗτος πατήρ τῆς Ἐκκλησίας, εἶχε καταστήσει ἔργον του νά συλλέξῃ προφορικός πληροφορίας παρ' ἀνθρώπων συνδιαλεχθέντων αὐτοπροσώπως μετά τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ... Ὁ Παπίας κατώρθωσε ν' ἀποτελέσει ἐκ τῶν συλλεχθεισῶν προφορικῶν πληροφοριῶν πέντε τόμους, τῶν ὁποίων μόνον τεμάχια τινά ἀνεῦρεν ὁ Ρενάν, τῶν λοιπῶν φαίνεται καταστραφέντων ὑπό τῶν ἀντιφρονούντων, (Χριστιανῶν) συγγραφέων. Ἐν τῶ ἀνευρεθέντα τεμάχια λέγεται ὅτι ὁ Χριστός κατεδίκαζε ρητῶς τήν κρεοφαγίαν. Ἐχω ἐνώπιόν μου τό λαμπρόν ἔργον τοῦ Howard Williams, δεινοῦ ἑλληνιστοῦ, ὅστις ὑπό τόν τίτλον *The Ethics of Diet* ἔγραψε τάς βιογραφίας ἑβδομήντα περίπου ἀνδρῶν πάσης ἐθνότητος, ἀπό τοῦ Ἡσιόδου μέχρι τοῦ Σχίλλερ, οἵτινες ἐξεφράσθησαν κατά τῆς κρεοφαγίας.¹ Τό ἔργον τοῦτο μετέφρασε ἐσχάτως εἰς τήν ρωσικὴν ὁ Τολστόϊ ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀπέχει τῆς κρεοφαγίας, πληροφοροῦμαι δέ ὅτι τό βιβλίον ἔτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς.

Παντός ζώου τό κρέας εἶναι μεταμόρφωσις φυτῶν. Εἴτε τά στοιχεῖα τῆς τροφῆς ἡμῶν παραλάβωμεν ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν φυτῶν, εἴτε ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν ζώων, οὐδεμία διαφορά ὑπάρχει. Παραλαμβάνοντες ὁμως αὐτά ἐκ τοῦ κρέατος, εἰσάγομεν καί ἄλλα στοιχεῖα, ἅτινα δέν ὑπάρχουν εἰς τάς φυτικές οὐσίας. Ταῦτα δέ τά στοιχεῖα εἶναι τά θανατηφόρα, καί θά εἴμεθα ἀσφαλεῖς κατ' αὐτῶν ἐάν ἀπεκλείωμεν τό κρέας, τό ὁποῖον τά περιέχει καί περιοριζόμεθα εἰς

1. Ἡσιόδος, Βούδας, Πυθαγόρας, Πλάτων, Ἐμπεδοκλῆς, Ἱπποκράτης, Ὀβίδιος, Ἐπίκουρος, Σενέκας, Πλούταρχος, Κλήμης Ἀλεξανδρείας, Πορφύριος, Μουσῶνιος, Ἰάκωβος ὁ πρῶτος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουλιανός, Νεύτων, Πῶπ, Βολταῖρος, Ρουσσώ, Σέλλεϋ, Βύρων, Λαμαρτίνος, Σοπεγιάουερ κ.ἄ.

τα φυτά τα οποία είναι ελεύθερα αὐτῶν. Τα φυτά ὅεν περιέχουν πτωμαίνην, ὅεν περιέχουν μικροοργανισμούς νοσογόνους, περιέχουν ὅμως ὅλας τὰς ἀπαραίτητους οὐσίας πρὸς πληρῆ συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου. Τὸς λόγος λοιπὸν ὑπάρχει ὅπως προτιμῶμεν τὸ κρέας. Ἐνῶ ἡ ἐπιστήμη καταδικάζει τὴν ἕξιν τῆς κρεοφαγίας, ἡ ὕγιης φιλοσοφία καὶ ἡ ἠθικὴ βδελύσσεται αὐτήν. Τὸ κακοηθέστερον τῆς σφαγῆς ἐμφυζῶν ὄντων, ἐχόντων συναισθηματα ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ὑπάρχει οὐσιώδης διαφορά μεταξύ ἀνθρωποφαγίας καὶ ζωοφαγίας. Καταντὰ ἡμέρα τῆ ἡμέρα θηριώδεστερος ὁ κρεοφάγος, ὁίοτι ἡ φύσις τῆς σαρκὸς ἐξαγριώνει τὸν ἐξ αὐτῆς τρέφομενον. Ὁ κρεοφάγος εἶναι φίληρις καὶ ἐπιθετικός... Ἡ συνηθεστερα σημερον συμβουλη ἰατροῦ εἶναι: «ὀλιγώτερον κρέας, περισσότερον ὄρμιους καρπούς».

Εἶναι βεβαίως λογικὸν καὶ ἐπιταγῆς κατ' ἀρχὰς νὰ ἐγκαταλειφθῆ ἡ βρώσις τοῦ κρέατος τῶν μάλλον ἀναπτωγμένων ὀργανισμῶν ἐχόντων ζωὴν, τὰ ὅποια καὶ ὑποφέρουν πλεῖστον καὶ ἰσχυρότερα οἰκογενειακά αἰσθηματα ἔχουν. Δέν εἶναι τόσον σκληρὸν, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ἀλγία ὅσον ἡ ἀπὸ ἀνθρώπου ἐπὶ σφαγῆ ἀφαιρέσις τῶν τεκνῶν τῆς ἀγέλαδος, ἡ ὅποια αἰσθάνεται ὅλον τὸ ἄλγος. Βραδύτερον θὰ κατανοῆσει ὁ ἀρνηθεὶς τὴν κρεοφαγίαν ὅτι καὶ οἱ ἰχθεῖς ὅεν ζῶσιν, ὅπως ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν τρέφεται ὁ ἀνθρώπος, ἀλλὰ ζῶσιν διὰ νὰ ζῶσιν... Οὕτω πᾶν ἐμφυζον πρεπεὶ βαθμηδὸν ν' ἀποκλεισθῆ ἀπο τῆς τραπέζης τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ αἰσθημα πρὸς ὅλα τὰ ὄντα ὑφισταμενοῦ δεσμοῦ ἀδελφοφίτης, εἶναι θεμελιώδης ἀρχὴ ἐπὶ τῆς ὅποιας βυσιζεται πᾶσα σοφία καὶ προοδος... Οὐδεμία ἐλευθερία, οὐδεμία ἰσότης, οὐδεμία ἀδελφοφίτης θὰ ὀνηθῆ ποτὲ νὰ ἐφαρμοσθῆ μεταξύ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, ἂν μὴ ἀναγνωρίσωμεν ὡς δικαιουμένα εἰς ἐλευθερίαν ἰσότητα καὶ ἀδελφοφίτητα καὶ τὰ ἄλλα ἐμφυζα ὄντα.

(Ὁ Πλάτων Δρακούλης σε ἓνα ἄλλο βιβλίον τοῦ με τίτλο «Φῶς ἐκ τῶν ἐνδόν» γράφει: Ἡ ἀπο τοῦ κρέατος ἀποχὴ εἶναι ὁ πρῶτος σταθμὸς τῆς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀγοῦσης ὁδοῦ).

Γ. *Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ ἀρχαιότητα*

Ὁ ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΙΑΜΒΛΙΧΟΣ (3ου αἰῶνα π.Χ.) στὸ ἔργο τοῦ «Περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου» (Κεφ. XV), γράφει ὅτι ὁ Πυθαγόρας συνιστοῦσε στοὺς μαθητάς του ἀποχὴ τῆς κρεοφαγίας. (Πρὸς δὲ τοῦτοις ἐμφυζῶν ἀποχὴν πάντων).

Ὁ νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος (232-304 μ.Χ.), ἔγραψε τέσσερα βιβλία ἐναντίον τῆς κρεοφαγίας πού φέρονται μέ τόν τίτλο: «Πορφυρίου φιλοσόφου, Περί ἀποχῆς ἐμψύχων, FLORENTIAE, M.D. XLVIII».

Τέλος ὁ ἱστορικός, βιογράφος καί ἠθικοφιλόσοφος τῆς μετακλασσικῆς περιόδου Πλούταρχος (50-125 μ.Χ.), ἔγραψε πραγματεία μέ τίτλο «Περί Σαρκοφαγίας» (Ἡθικά 993A-996B). Ἀπό τό ἔργο αὐτό μεταφέρω δύο ἀποσπάσματα. Στό πρῶτο ἀναφέρει τήν κακή ἐπίδραση τῆς κρεοφαγίας, ὄχι μόνο στό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί στήν ψυχή του: «Οὐ τοίνυν μόνον αἱ κρεοφαγαίαι τοῖς σώμασι γίνονται παρά φύσιν, ἀλλά καί τās ψυχάς ὑπό πλησμονῆς καί κόρου παχύνουσιν» (995D). Στό δεύτερο παρομοιάζει τήν κρεοφαγία μέ τόν φόνο οἰκείων μας προσώπων. «Ἴσος γε, ᾧ θεοί, καί ὁμοῖος ὁ κίνδυνος ἔχει, ἂν ἀπειθῶ φαγεῖν κρέας, ἂν ἀπιστῶ φονεῦσαι τέκνον ἢ ἕτερον οἰκεῖον;» (998F).

Σάν ἐπίλογο μεταφέρω τίς προτροπές τοῦ Ἀντωνίου Ἀδριανοπύλου ἀπό τό βιβλίό του «Ὁ ἄνθρωπος καί ἡ ζωή» (σελίς 73): Καθῆκον ἔχομεν νά ἐξευγενίσωμεν τό σύστημα τῆς διαίτης μας καί νά καταργήσωμεν τήν κρεοφαγίαν, διότι ἐκ τούτου πλήν ἄλλων ἀτομικῶν ὠφελημάτων προσδίδομεν περισσοτέραν ἀξίαν εἰς τήν καθόλου ζωήν, πρὸς τήν ὁποῖαν ὀφείλομεν σεβασμόν, καί περισσοτέραν εὐγένειαν εἰς τά συναισθήματά μας καί συντελοῦμεν οὕτω καί εἰς τήν ἐξέλιξιν καί εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου εἶδους.

Μὴν ἀναβάλλεις!

ΜΕΡΙΚΟΙ ΦΙΛΟΙ τοῦ ΙΛΙΣΟΥ ἀργοῦν τήν συνδρομή τους.

Οἱ πολλοί εἶναι τακτικοί. Ἐ ν ῶ σ ο υ μαζί τους!

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΝ. Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

(Συνέχεια προηγούμενων – τελευταίο)

ΣΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΜΑΣ ΕΞΕΤΑΣΑΜΕ αναλυτικά τα μέσα εκείνα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν, προκειμένου να αποκτηθεί η συνείδηση των ανωτέρω κόσμων, τα οποία διαιρούνται σε τρεις βαθμούς:

- α) την Προπαρασκευή
- β) το Φωτισμό και
- γ) τη Μύηση.

Τη Μύηση εκείνη στα μυστήρια της Βασιλικής Τέχνης, τα οποία από άγνοια και παρανόηση από μερικούς συγχέονται με τα θρησκευτικά, παρερμηνεύονται και δημιουργούν τη σύγχυση και το σκοτάδι, στις διάνοιες και τις ψυχές τους. Είναι η άρνηση το κακό, που αντιμάχεται το καλό, όπως τοῦτο περιγράφουν οι μυστηριακοί μῦθοι και συμβολισμοί, όπως αυτοί περισώθηκαν και διέρρευσαν για τους άμυήτους, όχι για να αποκρύψουν από αυτούς τη Γνώση αλλά για να προφυλάξουν τα Ἱερά αλώβητα.

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε το σκοπό των Μυστηρίων, που ἦταν ἡ προσφορά τοῦ πνευματικοῦ Χρυσοῦ πρὸς τις ψυχές τῆς Γῆς, με τὴ βοήθεια τοῦ κόσμου Ἐκείνου, τοῦ «Χρυσοῦ Γένους» προκειμένου να τις ἀπελευθερώσουν ἀπὸ τὴ σύγχυση καὶ τὸ σκοτάδι καὶ να τις ὀδηγήσουν πρὸς τὸ χῶρο τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, με τὰ δικά τους

φτερά. τὰ ὅποια θά πρέπει νά ἀποκτήσουν, μέ τή μύησή τους στά Μυστήρια πού διδάσκουν τή Βασιλική Τέχνη.

Σκοπός τῶν μυστηριακῶν σκηνωμάτων ἦταν:

α) Ἡ ἀνάπτυξη τῶν νοητικῶν ἰκανοτήτων, τῶν ὁπαδῶν των, διά τῆς κρίσεως καί τοῦ Καθαροῦ Λόγου, ὥστε νά μπορούν νά διακρίνουν, μέ πνευματική διαύγεια καί χωρίς προκαταλήψεις τήν Ἀλήθεια ἀπό τό ψεῦδος.

β) Ἡ μύηση αὐτῶν, στό χειρισμό τῶν φυσικῶν, ψυχικῶν καί πνευματικῶν νόμων καί δυναμικοτήτων, τόσο τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καί τῆς Θείας Φύσεως καί τοῦ Θείου Πνεύματος αὐτῆς.

γ) Ἡ παράλληλη ἐνάσκηση τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀγάπης πρὸς πάντα τὰ ὄντα, τῆς αὐταπαρνήσεως καί τοῦ καθήκοντος.

δ) Ἰδιαίτερα, ἡ καθοδήγηση τῶν βημάτων τοῦ μεμνημένου, πρὸς τήν κορωνίδα τῆς ὅλης ἐξελικτικῆς τροχιάς, στό Φωτισμό καί τήν Ἐνωση, ὅπου ὁ Τέλειος πλέον καί Ἀπολυτρωμένος Ἄνθρωπος, μπορούσε καί μπορεῖ νά ἀντλεῖ ἀπό τήν αἰώνιο ἐστία τῆς Σοφίας καί τῆς Ἀγάπης τὰ νάματα τῆς οὐρανοῦ τροφῆς, γιά τήν κατάκτηση τῶν ὁποίων μέ μόχθο ἀπόκτησε.

ε) Τέλος ἀπέκτησε τήν ἰκανότητα νά ἀντλεῖ τή Θεία Γνώση καί Ἀλήθεια ἀπό τήν πηγὴ τοῦ Ἄνεσπέρου Φωτός. Τῇ Γνώση ἐκείνη πού ἀποκαλοῦμε Ἐσωτερική, Ἀπόκρυφη Φιλοσοφία, Ἐρμητισμό. Τήν ὁποία προσφέρουν διά τῶν Μυσταγωγῶν, Ἐποπτῶν καί Διδασκάλων πρὸς τίς καθαρές ψυχές τῆς Γῆς, τήν ὁποία πρέπει καί μπορούν νά ἐλέγχουν μέ τόν Καθαρό Λόγο καί τὰ αἰσθητήρια ὄργανα τῆς ψυχῆς καί ὄχι τόν ἄκρατο ὑλιστικό ὀρθολογισμό, τόν ὁποῖον τὰ αἰσθητήρια ὄργανά μας ἔχουν τήν περιορισμένη πληρεξουσιότητα νά ἐλέγχουν.

Ἡ Γνώση αὐτὴ κτῆμα τῆς ἐπιστήμης τῶν μεμνημένων περιέκλειε καί περικλείει, ὄχι μόνο τὴ θεωρία, ἀλλὰ καί τὴν πρακτική, τῶν ὁποίων ὠρὴ μόνο καί περιορισμένη εἰκόνα, μᾶς δίδουν ἡ Μεταψυχική, ὁ Φακιρισμός, ὅπως ἐφαρμόζονται στὸν Ἄνθρωπο, τὴ Θεία Φύση καί τό Θεῖο Πεδίο μέ τοὺς ἰδιαίτερους νόμους πού τό διέπουν, τίς ἰδιαίτερες δυνάμεις καί ἀλληλεπιδράσεις τους, πού γνωρίζει νά χειρίζεται μόνον ὁ Ἱεροφάντης-Μυσταγωγός τῆς Βασιλικῆς Τέχνης.

Ἄς δοῦμε ὅμως τοὺς ἰδιαίτερους χαρακτήρες τοῦ ἐσωτερισμοῦ καί τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεση καί πίστη ἐπὶ τῆς ὁποίας πρέπει αὐτὸς νά στηρίζεται:

1) Ἡ ὕπαρξη τῆς Τριαδικῆς Μονάδας, ὡς νόμου θεμελιώδους, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ αἰτία τῆς Δημιουργίας καί δράσεως, ἐφ' ὅλων τῶν πεδίων τοῦ Σύμπαντος.

2) Η ύπαρξη αντιστοιχιών και ανταποκρίσεων, οι οποίες συνδέουν άρρηκτα όλα τα μέρη του όρατου και αοράτου Σύμπαντος Κόσμου.

3) Η ύπαρξη αοράτου κόσμου, ο οποίος απαιτεί ιδιαίτερα όργανα για την έποπτεία του, για τα οποία είναι απαραίτητες οι προεκτεθεισες προϋποθέσεις, για να ενεργοποιηθούν.

Επί τη βάση των τριών αυτών θεμελίων, στηρίζεται ο Έσωτερισμός και με την κλειδιά αυτών προβαίνει στην ανάλυση του Θεού ή Αρχαίου κόσμου, του Μακροκόσμου (άνωτέρων κόσμων) και του Μικροκόσμου, μέρος του οποίου αποτελεί και η ανθρώπινη ύπoσταση, περί των οποίων η Αρχαία Έλληνική Φιλοσοφία ασχολήθηκε, θεωρούσα κοινή την καταγωγή των κόσμων αυτών με την έννοια της Θείας Φύσεως, η οποία αποτελεί την Τριαδική Έκδήλωση των δύο κοσμογονικών ουσιών της Μονάδας και της Δι'αδας των Πυθαγορείων, την Τριαδική Μονάδα όπως την ονομάσαμε.

Η φιλοσοφία των Αρχαίων Έλλήνων Φιλοσοφών δεν ήταν παρά η εξωτερική πλευρά των έσωτερικών διδασμάτων, της εκ των ένδον αποκαλυψέως, στην οποία είχαν άχθει οι Ίεροφάντες, οι Μυσταγωγοί και Μυσταί, των κατα τόπους λειτουργησαντων Μυστηριων, της Αρχαίας Ελλάδος, με κορυφαία τα Έλευσίνια.

Μεταξύ τούτων γνωρίζουμε τον Δινο, τον Μουσαίο και τον Ορφέα, τους ιδρυτές των πρώτων ελληνικών Μυστηρίων και αργότερα τους Πυθαγόρα, Παρμενίδη, Ηρακλείτο, Δημόκριτο, Θαλή, Εμπεδοκλή και ολοκληρη τη χορεία των μεμνημένων στα Αρχαία Έλληνικά Μυστήρια. Του Πλάτωνα και όλων των Νεοπλατωνικών, Νεοπυθαγορείων και αυτών τούτων των Γνωστικών, των πρώτων μεταχριστιανικών χρόνων, χωρίς να παραλείψουμε, την υπό τό συνθετικό όνομα Έρμού του Τρισμεγίστου, ύποκρυπτομένη πλειάδα μυστών για να καταλήξει στο τελευταίο προπύργιο του αρχαίου κόσμου τον «Θειότατο» Πλωτίνο.

Η μνηση στα Μυστήρια είχε σκοπό την απόκτηση της συνειδησεως των άνωτέρων κόσμων με απαραίτητες προϋποθέσεις: α) Την έμπρακτη ηθική β) Τη Βιοτική ή Επιστήμη της ζωής γ) Τη Βασιλική Τέχνη και τέλος δ) Την Ίερατική Τέχνη, την οποία διδασκον και αποκάλυπτον στα Μεγάλα Μυστήρια, διά της οποίας και μόνον κατανοείται ο σκοπός της Θείας Δημιουργίας, τό εξέλικτικό έργο της, που οδηγεί τις ψυχές της Γης να κατανοήσουν τό θείο προορισμό τους, να δεχθούν τις ακτίνες του άνεσπέρου φωτός και φωτιζόμενες να κατανοήσουν τή συμβολική έννοια της Τιτανομαχίας και της πνευματικής ιεραρχίας, που συμβολίζει τό δωδεκαθεο της Έλληνικής Μυθολογίας, η οποία αποτελεί την άρρητη συμβο-

λική έσωτερική ΑΛΗΘΕΙΑ τῶν Ἀρχαίων Μυστηρίων, τόν άπωλεσθέντα ΛΟΓΟ, τόν όποιο άναζητοῦν οί σημερινοί άνθρωποι, πού παραπλανήθηκαν μέσα στά σκοτάδια τοῦ πνευματικοῦ μεσαίωνα, τῆς σημερινῆς μας άκρατης τεχνοκρατικῆς έποχῆς.

Ἀπαιτεῖται όμως μεγάλη προσοχή νά μήν παραπλανηθοῦμε στήν προσπάθειά μας αὐτή καί παρανοήσουμε τή Μύση. Μιά επικίνδυνη παρανόηση εἶναι τό νά εκλάβουμε τή Μύση ως μέσο επίτευξης «έπικοινωνίας», μέ άνώτερες άόρατες καταστάσεις ἢ τόν «Πνευματικό κόσμο». Συνήθως νομίζεται, ότι κάθε τι τό άόρατο εἶναι άναγκαία καί πνευματικῶς άνώτερο. Ὅπως καί άλλοτε άναπτύξαμε, χρειάζεται μεγάλη προσοχή, διότι στόν άόρατο κόσμο, όπως καί στόν όρατό, δροῦν όχι μόνον φωτεινές δυνάμεις καί προσωπικότητες, αλλά καί σκοτεινές, πού παλαίουν γιά τήν επικράτησή τους. Γι' αὐτό λέμε ότι: «Τό φῶς τῶν Μυστηρίων εἶναι ρευστό τρομερό πρός χρήση τῆς βουλήσεως, παρεχόμενο ὑπό τῆς Θείας Φύσεως, φωτίζει τοὺς γνωρίζοντες νά τό χειριστοῦν, κατακεραυνοβολεῖ δέ τοὺς άγνοοῦντας τή δύναμή του ἢ τοὺς καταχρωμένους αὐτό, τοὺς άναξίους».

Αὐτός εἶναι ό λόγος πού έφιστῶμε τήν προσοχή μας καί θεωροῦμε άπαραίτητη τή συμπάρασταση, τοῦ πνευματικοῦ Διδασκάλου, ό όποιος θά μᾶς συμπαρίσταται στά πρῶτα μας βήματα, καί θά μᾶς προφυλάσσει από κάθε περιπλάνηση, μέχρις ότου άνάψει μέσα μας τό έσωτερικό φῶς καί ένεργοποιηθοῦν τά αισθητήρια όργανα τῆς ψυχῆς μας. Ανοίξουν τά μάτια τῆς ψυχῆς, γιά τήν πορεία μας, συνειδητά, πρός τήν κλίμακα τοῦ Ἰακώβ, πού όδηγεῖ μέ ασφάλεια, σέ μία συνειδητή όρθολογική κατανόηση, τοῦ «καθαροῦ Λόγου» πού εἶναι κτήμα τῶν άνωτέρων κόσμων, οί όποιοι κατακτῶνται μόνον διά τῆς Ἱερατικῆς μεθόδου τῆς Βασιλικῆς Τέχνης, τῶν Μυστηρίων τῆς Θείας Φύσεως καί τοῦ Πνεύματος Αὐτῆς.

Ὅπως εἶναι γνωστό ό Ἐσωτερισμός εἶναι ἡ μυστική διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Μυστηρίων, ἡ όποία άποκαλύπτονταν μόνον στοὺς εκλεκτοὺς καί δυνατοὺς χαρακτήρες, άποκλειστικά διά συμβόλων καί αλληγοριῶν ἢ αλληγορικῶν παραστάσεων, όπως τοῦτο έχει μέ προσοχή καί σχολαστικότητα άναπτυχθεῖ.

Ἡ μυστική ΑΛΗΘΕΙΑ εἶναι Θεία καί προίόν δικαίωματος, άτομικῆς κατεργασίας τῶν έσωτερικῶν δυναμιכוτήτων τοῦ ανθρώπου πού εἶναι έπιδεκτικός μύσεως, μέχρις ότου δι' ένεργοποίησεως καί μεταμορφώσεως όλων τῶν λανθανουσῶν ικανοτήτων του, φθάσει στή βαθμίδα τῆς άποκτήσεως τῆς συνειδήσεως τῶν άνωτέρων κόσμων καί τῆς άντλήσεως έξ αὐτῶν, τῆς Γνώσεως εκείνης, πού οί κόσμοι αὐτοί προορίζουν γιά τήν πρόοδο τῶν Ψυχῶν τῆς Γῆς.

Ὅπως δὲ προείπομε καὶ ἄλλοτε, ὅπως ἡ Φύση ἀρεσκεται νὰ κρύπτεται, νὰ μὴν ἐκτίθεται γυμνῆ στὰ μάτια τῶν ἀμνητῶν, ἔτσι καὶ ἡ Γνώση τῆς Ἀλήθειας χωρὶς προσπάθεια ἐπιμονῆς καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας, δὲν ἀποκαλύπτεται. Γι' αὐτὸ καὶ ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους, ὀικαιωματικῶς ἀποκαλύφθηκε, δὲν ἐπιτρέπεται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἀποκαλύψουν σὲ ἐκεῖνον ποὺ δὲν τὴ δικαιοῦται.

Ὁλόκληρῃ ἡ Ἐσωτερικὴ Ἐπιστήμη τῆς Β.Γ. συνίσταται στὴ Γνώση ὅλων τῶν μυστικῶν Τῆς, ἡ γνώση τῶν ὁποίων ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἀνθρώπινη παντοδυναμία. Ἀλλὰ ἡ ἀποκάλυψη αὐτῶν σὲ καθὲ ἀμνητο, ἀκαταλληλο καὶ ἀναξιο, συνεπαγεται τὰ ἀποτελέσματα ποὺ προείπαμε, τὸν κινδύνο καὶ κατακεραυνοβολῆθαι ὅπως ἡ γυναῖκα τοῦ Λώτ.

Εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδονο νὰ παραγνωρίζονται οἱ κινδύνοι αὐτοὶ τοῦ ἐσωτερισμοῦ ἀπὸ καθὲ σκοτεινὴ διάνοια καὶ ἀνεξέλεκτη ψυχὴ. Διότι καθὲ τοζμηρὸς πειραματισμὸς, ἀπὸ ἀπλὴ περιεργεία, εἶναι δυνατόν νὰ παρενοχλήσει καὶ διαταραξεί τις ἀνώτερες κοσμικὲς δυνάμεις, κατὰ τρόπο ἄτακτο καὶ ἐπικίνδονο, μὲ ἀποτέλεσμα ἢ πρᾶξιν αὐτὴ νὰ ὁμοιάζει μὲ παιδία τὰ ὁποῖα παίζουν μὲ τὴ φωτιά κοντὰ σὲ ἀποθήκη μὲ δυναμίτιδα, μὲ βεβαίον ἀποτέλεσμα, ἀργὰ ἢ γρηγορὰ, νὰ ἐλακτολοῦνθῆσιν ἢ τρομερὴ ἔκρηξις. Τὸ ἀστρικὸ φῶς θέλει ἀνάλογη προπαρασκευὴ καὶ προστατευτικὰς δυνάμεις, ὅπως στὴ σειρά τῶν ὀμιλιῶν μας τις περιγράψαμε, γιὰ νὰ φωτίσει τοὺς γνωρίζοντας νὰ τὸ χειριστοῦν καὶ νὰ μὴν κατακεραυνώσῃ αὐτοὺς ποὺ ἀγνοοῦν τὴ δυνάμιν του καὶ χάριν περιεργείας τὸ χρησιμοποιοῦν, γιὰ νὰ διαταρασσοῦν καὶ παρενοχλοῦν τις ἀνώτερες κοσμικὲς δυνάμεις ταξεῖς καὶ ἐξουσίεες, τῶν ἀνωτέρων κόσμων.

Ἡ μῆσις προασπίζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τα σφαιματα ποὺ ἔχουσιν ἀποτέλεσμα αὐτοὺς τοὺς κινδύνους, γι' αὐτὸ καὶ προοδευτικῶς παρέχεται στοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῶν μῆσεων. Τοὺς κινδύνους ἐκεῖνους, ποὺ ὠδήγησαν τὸν ΚΡΟΛΕΪ, ὁ ὁποῖος ἀναξίως ἀσχολήθηκε μὲ τὸν Ἐσωτερισμὸ, τῆς «ΧΡΥΣΗΣ ΧΑΡΑΥΓΗΣ» καὶ τοῦ «DON JESUS MEOINA», ποὺ τὸν ἀπεδέχθησαν κατοπιν ἐπιπολαιας ἐπιλογῆς, μὲ ἀποτέλεσμα κατὰ τας ἀπασχολήσεις του τὴν ἀπελευθέρωσιν ἰσχυρῶν φυσικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων, ποὺ τὸν ὠδήγησαν ἀντι γιὰ τὸ φῶς πρὸς τὸ σκοτὸς, τὸ ψυχιατρεῖο. Ἡ τρομερὴ ἔκρηξις συντελεστήκε καὶ «κατακεραυνοβολήθηκε» ἀπὸ τὸ Φῶς τῶν Μυστηρίων, τὸ ὁποῖο δὲν ἦταν ἄξιος νὰ δεχθῆ καὶ ἔκαμε πειραματιζόμενος κακὴ χρῆσιν.

Κλείνω τὸ θέμα μου μὲ παλαιὸν μου δημοσίημα στὸν «ΙΜΣΟ» γιὰ τοὺς διαταρασσοντας τὴ Θεία Ἄρμονία τῶν Ἄνωτέρων Κόσμων καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ περικλείει αὐτὴ ἡ διατάραξις.

«Όλη ή ζωή τοῦ σύμπαντος πάλλεται μέ τάς δονήσεις τῆς θείας δημιουργίας, τάς δονήσεις ἐκεῖνας τῆς ἀπολύτου ἁρμονίας. Ἐάν θελήσετε ν' ἀντιδράσετε εἰς τήν παγκόσμιον αὐτήν ἁρμονίαν, θά ἐπιφέρετε διαταραχήν τῶν ἁρμονικοτάτων θείων παλμικῶν κινήσεων καί οἱ ἀντίθετοι αὐτοί κραδασμοί, ἐπεκτεινόμενοι ἐκ τῆς σμικρότητός σας πρός τήν θείαν δημιουργίαν (κατ' ἀνιούσαν κλίμακα) θά προσπέσουν ἐπ' αὐτῆς καθώς εἶναι φυσικόν, μή γενόμενοι δέ δεκτοί παρ' αὐτῆς, θά ἐπανέλθουν μέ μεγάλη σφοδρότητα ἐφ' ὑμῶν καί θά σᾶς ἐπιφέρουν τάς καταστροφάς ἐκεῖνας, διά τάς ὁποίας ἀπορεῖτε, πόσον καί πῶς ἐπῆλθον σέ σᾶς. Κατανοοῦντες πλήρως τ' ἄνωτέρω, δέν θά ὑποπίπτετε εἰς σφάλματα, λόγω ἀγνωσίας τῶν Θεϊκῶν νόμων, ἅτινα ἔσονται καταστροφικά δι' ἡμᾶς».

**ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΗΣ Θ.Ε.
ΚΑΙ Ο ΙΛΙΣΟΣ
ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΟΠΩΣ
Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
ΦΕΡΕΙ ΦΩΣ ΑΓΑΠΗ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΣΕ ΚΑΘΕ ΨΥΧΗ
ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΙ
ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΜΟΝΗ ΙΚΑΝΗ
ΝΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΙ.**

ΟΧΙ ΠΟΛΛΑ ΑΛΛΑ ΛΙΓΑ ΚΑΙ ΣΟΦΑ

ΥΠΟ ΑΡΙΣΤ. Ν. ΟΙΚΝΑΜΙΩΤΗ

Ο ΚΑΘΕ άνθρωπος έχει τεράστιες, ανυποψίαστες δυνατότητες, που θά τού ξεδιπλώνονται όσο περισσότερο παύει νά είναι ὄργανο τού ἐγκόσμιου ἑαυτοῦ του.

ΤΟ ΝΑ συγχαρεῖς ἀπό ἀνάγκη εἶναι δειλία, ἀπό σκοπιμότητα φιλαντία, ἀπό κατανόηση δύναμη αὐτογνωσίας κι ἀπό ἀγάπη θειότητα.

ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ τήν ταπεινοφροσύνη σάν μιᾶ ἀρετή, γιατί ἐγκλοδισθήκαμε στήν τρέλα τῆς ὑπερηφάνειας.

ΟΙ ΠΕΡΑΣΜΟΙ δέν δημιουργοῦν κατάσταση, ζυγοσταθμίζουν ὑπάρχουσα.

ΦΟΒΕΡΗ μάστιγα γιά τήν ἀνθρωπότητα εἶναι ὁ φόβος· ὁ φόβος νά μὴ χάσεις αὐτά τού ἔχεις κι ὁ φόβος μὴν καί δέν ἀποκτήσεις ἐκεῖνα που δέν ἔχεις.

ΔΕΝ ὑπάρχουν ἐξωτερικά προβλήματα ἂν δέν ὑπάρχουν ἐσωτερικά.

ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ νά είσαι σέ τάξη μέ τόν έαυτό σου καί τόν άλλο, νά κοιτάς μόνο τί καλό σου ἔκαναν ἢ κακό δέν σου ἔκαναν οἱ ἄλλοι, χωρίς νά ὑπείσέρχεσαι σέ αἰτίες ἢ σέ συσχετίσεις μέ ὅ,τι καλό ἐσύ ἔκανες σ' αὐτούς. Μ' αὐτό τό βλέμμα καί μ' αὐτή τήν εὐγνωμοσύνη νά βαδίζεις.

ΠΡΟΣΕΞΕΣ τό τριφύλλι; Τό πατάς κι αὐτό θωπεύει τό πέλμα σου, ξεκουράζει τά μάτια σου. Βουλιάζει στό διάβα σου καί πάλι ὑψώνεται πίσω σου δειλά σιγά γιά νά σέ δεῖ νά περπατάς καί νά σέ καμαρώσει.... Αὐτό εἶναι ἀγάπη!...

ΑΡΕΤΗ ἴσον χώρος χωρίς ἰδιοτέλεια.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ εὐτυχία δέν βρίσκεται στό ἀναμενόμενο ἢ ἀπωλεσθέν, δέν βρίσκεται μακρύτερα ἀπό τό ὅποιοδήποτε ὑπάρχον.

Η ΑΚΡΟΤΗΤΑ σ' ὅτι, δῆποτε, ἀτέλεια δείχνει καί ποτέ δέν οἰκοδομεῖ. Συνήθως δεινά συσσωρεύει.

ΝΑ ΜΗ σ' ἐνδιαφέρει ἀπό πού ἄκουσες μιά ἀλήθεια. Ἄπ' ὅπου καί νά προέρχεται δέν παύει νά εἶναι ἀλήθεια.

Η ΖΩΗ κυλάει μέσα σέ πόνους καί χαρές, πού λίγο πολύ εἶναι μεγαλοποιημένες ἀδυναμίες γιά τ' ἀνθρώπινα.

ΕΓΚΛΩΒΙΣΘΗΚΑΜΕ στό καθούκι μας ὁ καθένας καί ξεχάσαμε καθετί πού ἀναπνέει ἔξω ἀπό μᾶς. Αὐτό εἶναι τό μεγάλο μας λάθος καί ἡ μεγάλη πληγή.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΣ νά μιλάς γι' αγάπη τή στιγμή πού είσαι ἔρμαιο τῶν ἀναγκῶν καί ἐπιθυμιῶν σου, τή στιγμή πού είσαι ἐπιστήθιος φίλος τοῦ ἑαυτοῦ σου; Γιά ὄχι κακότητα νά μιλήσει κάποιος μπορεῖ, γιά καλωσύνη ἴσως, ὅπως ἴσως καί γιά ὅ,τιδήποτε ἄλλο πού ἔχει προσωρινή καί περιορισμένη μορφή, ποτέ ὅμως γι' αγάπη.

Η ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ ἄν ὀλοκληρωτικά σέ κατέχει, βλέπει ἀνενεργά ὅ,τι συμβαίνει γύρω της καί στήν καρδιά σου ἐνθρονίζει διαύγεια καί καθαρότητα.

ΠΟΝΟΥΜΕ περισσότερο ἀπ' αὐτό καί γι' αὐτό πού δέ μπορούμε νά δείξουμε ὅτι εἴμαστε στόν ἄλλο, παρά ἀπ' αὐτό πού δέν εἴμαστε. Τοῦτο εἶναι ἕνα γενικό φαινόμενο πού μᾶς τυφλώνει καί δέν μπορούμε νά δοῦμε τίποτε σωστά ἀπ' αὐτό πού ὑπάρχει στό βάθος μέσα μας, ἀπ' ὅ,τι ὑπάρχει γύρω μας· νά δοῦμε καί νά εἰρηνεύσουμε.

ΜΟΝΑΧΟΣ δέν εἶναι κείνος πού ζεῖ μόνος. Μοναχός εἶναι πρῶτιστα ἐκεῖνος πού δέν τόν ἀγγίζουμε αὐτά μέσστα ὅποια ζεῖ ἢ δέν ζεῖ. Ἡ ψυχή πρέπει νά εἶναι ἐξόριστη καί χωρίς αὐτήν ἔτσι, τό μονάζω κατά σῶμα ἐλάχιστα καρποφορεῖ.

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ νά ντρέπεται καί δέν θά ντρέπεται γι' αὐτό πού ὑπῆρξες, ἄν τώρα βρίσκεσαι πράγματι ἀμετακίνητα πάνω ἀπ' αὐτό πού ὑπῆρξες.

ΔΕΝ ΠΕΙΡΑΖΕΙ τόσο τό νά κατέχεις, ἀλλά τό νά κατέχεσαι ἀπ' αὐτό πού κατέχεις.

ΝΑ ΜΗ ΣΕ ΝΟΙΑΖΕΙ ἂν αὐτός πού τόν ἄγγιξαν τά δάκτυλά σου μ' ἀγάπη τό ἔνοιωσε ἢ ὄχι, ὅπως τό λουλούδι δέν τό νοιάζει πού δέν πρόσεξαν τή χάρη του καί τήν ὀμορφιά του.

ΛΕΜΕ πράγματα πού δέν κάνουμε, λόγια πού δέν πιστεύουμε, εἴμαστε ἄλλοι ἀπ' ὅ,τι δειχνόμαστε... Καί δέν σκεφθήκαμε ποτέ, γιατί ὅλα αὐτά;...

ΥΠΟΛΟΓΙΖΕ τό συνάνθρωπό σου κι ὅταν δέν σοῦ τό ζητάει ὅσο μπορείς νά δίνεις καί νά δίνεσαι κι ὅταν ἀκόμη δέν ἔχεις ὑποχρέωση γιά κάτι τέτοιο. "Ἐτσι συντηρεῖς στόν ἄλλο τήν ἀγάπη πού ἔχει μέσα του. Καί εἶναι πολύ μεγάλο πράγμα αὐτό, μεγάλο γι' αὐτόν μεγάλο καί γιά σένα.

ΟΤΑΝ θέλεις ν' ἀρέσεις στόν ἄνθρωπο γι' αὐτό ἔτσι ἐνεργεῖς ἢ ἀκόμη ὅταν θέλεις ν' ἀρέσεις στό Θεό γι' αὐτό καί μόνον ἔτσι πράττεις, μήν πιστεύεις πῶς κάτι τό ἰδιαίτερο ἔκανες. Ἐρεῦνησε καί θά δεῖς κάπου ἄλλοῦ περπατᾶς ὅσο καί ὀρθό νά εἶναι αὐτό πού πράττεις ἢ προσπαθεῖς αὐτό πρὸς τό ὅποιο συμμορφώνεσαι. «Ἄλλοῦ», γιατί ἀνάταση καί τελείωση εἶναι ἓνα ἐσωτερικό γεγονός, ἢ πράξη δέ ἀπλῶς ἀναγκαῖο κι αὐθόρμητο ἐπακόλουθο.

ΜΗΝ ΨΑΧΝΕΙΣ. Δέν σοῦ φταίει ὁ ἄνθρωπος γιά ὅ,τι εἶναι. Ὁ ἑαυτός σου φταίει γιά ὅ,τι δέν εἶναι.

ΛΕΜΕ πῶς θέλουμε νά μιλήσουμε πρόσωπο μέ πρόσωπο μέ τόν Χριστό ἢ ἄλλοι μέ τόν Κρίσνα, τό Βούδα, τό

Μωάμεθ, τούς Ἁγίους. Ἀλλά μέ ποιό πρόσωπο;... Μήπως καί μεις τό γνωρίζουμε αὐτό (τό δικό μας) τό πρόσωπο;

ΥΠΑΡΧΟΥΝ τρεῖς ἡλικίες στήν ζωή μας: Ἡ πρώτη πού δέν θυμόμαστε τόσο. Ἡ μεσαία ἀπό τήν ὁποία πρέπει κάποτε, μάλιστα δέ ὅσο γίνεται πιό γρήγορα, ν' ἀπαλλαγοῦμε. Καί ἡ τρίτη, πού συνήθως ἀποσύρεται κανείς στά ἑαυτοῦ καί πού ἔχει κάποιες ὁμοιότητες μέ τήν πρώτη.

Ἡ ΠΡΩΤΗ περίοδος εἶναι, σάν τήν ζεῖς ἢ τήν θυμάσαι, ἡ ἀξέγνοιαστη καί λίγο πολύ ἡ ἀγνή. Αὐτή φθάνει συνήθως μέχρι τά 17 ἢ 24 μας χρόνια.

Ἡ ΔΕΥΤΕΡΗ εἶναι ἀπροσδιόριστης διάρκειας, μέ βάρη κ' εὐθύνες, μελετημένες ὑποκρισίες, κτητικές καί παράλογες διαθέσεις, ἐγωϊσμό καί λάθη. Καλόν εἶναι νά μή σέ βρεῖ, δυανύοντάς την, ὁ θάνατος.

ΚΑΙ Ἡ ΤΡΙΤΗ ἡλικία, πού εἶναι κατά κανόνα ἡλικία ἐπαναφορᾶς μά καί περισυλλογῆς, ἀνάλυσης κι ἀνάτασης, ἄς εὐχόμεστε νά μᾶς ἔρθει ὅσο γίνεται πιό γρήγορα κι ὅσο εἴμαστε λειτουργικά πιό κινητικοί.

ΟΠΟΥ ὑπάρχει διαμάχη δέν ὑπάρχει ἱερότητα.

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΓΙΑ τὸ Θεό ὅλα εἶναι ὠραία, καλὰ καὶ δίκαια· οἱ ἄνθρωποι ὅμως, ἄλλα μὲν τὰ ἔχουν ἐκτιμήσει σάν δίκαια, ἄλλα δέ σάν ἄδिका. (1)

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ (Απόσπ. 102, Diels)

ΤΑ βλέπει ὅλα τὸ μάτι τῆς Δικαιοσύνης (2)

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ (Γνώμαι μονόστιχοι. 14, Meineke)

ΚΑΠΟΙΟΣ ρώτησε τὸ Θαλῆ, ἂν ὁ ἄνθρωπος διαφεύγει τὴν προσοχὴ τῶν Θεῶν, ὅταν διαπράττει ἀδικίες. Ὁ Θαλῆς ἀπάντησε: «οὔτε ὅταν σκέπτεται, διαφεύγει τὴν προσοχὴ τῶν Θεῶν» (3)

ΔΙΟΓΕΝΗ ΛΑΕΡΤΟΥ (Βίοι Φιλοσ 1, 36)

ΚΑΘΕ τί πού γίνεται, γίνεται δίκαια· ἂν τὸ παρακολουθήσεις αὐτό μέ προσοχή, θά τὸ νοιώσεις.

Δέν ἐννοῶ μόνο ὅτι γίνεται σύμφωνα μέ τὴ φύση τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ σύμφωνα μέ τὸ δίκαιο, σά νά μοίραζε κάποιος στόν καθένα ἐκεῖνο πού τοῦ ἀξίζει. (4)

ΜΑΡΚΟΥ ΑΥΡΗΛΙΟΥ (Τὰ εἰς Ἐαυτόν, Δ, 1)

ΟΠΟΙΟΣ ἀπό τοὺς ἀνθρώπους κατηγορεῖ τὰ Θεία, ἐπειδὴ ὄχι ἀμέσως, ἀλλὰ μέ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου τιμωροῦνται οἱ ἄδικοι, ἄς ἀκούσει τὴν αἰτιολογία. Ἐν δηλαδή οἱ τιμωρίες ἔρχονταν ἀμέσως, πολλοὶ ἀπό φόβο καὶ ὄχι ἀπό καλὸ χαρακτήρα θά τιμοῦσαν τοὺς Θεούς· τώρα ὅμως πού ἡ τιμωρία δέν ἐπιβάλλεται ἀμέσως, οἱ ἄνθρωποι φανερώνουν τὸ φυσικὸ τους χαρακτήρα. (5)

ΘΕΟΔΕΚΤΟΥ (Τραγικῶν οἰδέσπ. ἀποσπ. 8, Nauck)

1. Τῶ μὲν Θεῶ κατὰ πάντα καὶ ἀγαθὰ καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι δὲ ἅ μὲν ἄδικοι ὑπελήφισιν, ἅ δὲ δίκαιοι

2. Ἐστιν δικῆς οφθαλμός, ὃς τὸ πᾶν ὄρα

3. Ἡρώτησά τις αὐτό, (Θαλήν), εἰ λάθοι Θεοῦς ἄνθρωπος ἀδικῶν «ἀλλ'» οὐδὲ διανοοῦμενος,» ἔφη.

4. Πάν τὸ συμβαῖνον δικαίως συμβαίνει ὃ ἐν ἀκριβῶς παραφύλασσης, εὐρήσεις· οὐ λέγω μόνον κατὰ τὸ ἔξῃς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ὡς οἶν ὑπὸ τινος ἀποπέμνοτος τὸ κατ' ἀξίαν

5. Ὅστις δὲ ἀνητῶν μέμφεται τὰ θεῖα, ὅτι / οὐκ εὐθὺς ἀλλ' ὀ τῶ χρόνῳ μετέρχεται / τοὺς μὴ δικαίους, πρό φασιν εἰσακουσάτω / εἰ μὲν γὰρ αὐτίκ' ἦσαν αἱ τιμωρία, / πολλοὶ διὰ φόβον καὶ δι' εὐσιβῆ τρόπον / θε οὐκ ἂν ἠέξον· νῦν δὲ τῆς τιμωρίας / ἄπωθεν οὐσῆς τῆ φύσει χρόνται βροτοί

ΑΡΜΟΝΙΑ ΚΥΚΛΟΥ

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ συνέχεια δίνει την παρουσία της. Όσο πιο πολλές φορές μάς απασχολούν οι ποσοτικές ιδιότητες της. Ενώ η αντίκριση της μορφής σαν σχήμα και η μετάβαση απ' αυτό σ' επίπεδα συμβολισμών κι' αρμονίας μάς πηγαίνει σε χώρους πνευματικούς. Έτσι κι' ο κύκλος τ' άπλο αυτό σχήμα, όπως εξ' άλλου και το τρίγωνο, αποτελεί ένα αντικείμενο μεγάλης εσωτερικής συμβολικής σημασίας.

Αφού ο κύκλος είναι μια κλειστή γραμμή επομένως βρίσκεται παντού. Σ' εκείνα, που βλέπουμε, αλλά και σ' εκείνα, που δεν μπορούμε να δούμε. Η κίνηση της Γ'ης, με την εναλλαγή ημέρας και νύκτας, ή συμπλήρωση ενός χρόνου, ή τριλογία «γέννηση, ζωή, θάνατος» και πολλά άλλα είναι εκείνα, που βλέπουμε. Ενώ η κίνηση των ηλεκτρονίων του άτομου της ύλης, που συμπληρώνει μια κλειστή κυκλική γραμμή είναι εκείνα, που δεν βλέπουμε.

Ο κύκλος παρουσιάζει μια εξωτερική μορφή με αισθητικές αρμονικές ακτινοβολίες. Αλλά μπορεί ακόμη να είναι ο συμβολισμός της αιώνιας αρμονίας της κίνησης και της περιοδικότητας κάθε φαινομένου. Δεν μπορούμε να ζήσουμε ένα γεγονός χωρίς αυτό να μην έχει τεθεί πάνω στον αιώνιο κύκλο της περιοδικότητας. Όπως αναφέρει ο Νίκελ Καλντερ στο έργο του «Τό βίαιο Σύμπαν», στον υλικό κόσμο συμβαίνει μία συμπύκνωση ύλης κι' έπειτα έκρηξη. Δηλαδή έχουμε συστολή και διαστολή, που διαρκεί, σύμφωνα με τις αντιλήψεις του, 80 δισεκατομμύρια χρόνια. Τώρα βρισκόμαστε στο στάδιο της έκρηξης, της διαστολής. Κι' αυτή η αιώνια επίστροφη του Νίτσε είναι ένας κλειστός κύκλος, που πάνω σ' αυτόν τρέχουμε συνέχεια χωρίς τέρμα, αλλά πάντοτε ξαναρχόμαστε στο ίδιο σημείο. Είμαστε έτσι πιο κοντά στη Βουδδιστική μεταφυσική της κυκλικής επανάληψης.

Αυτή λοιπόν η ισορροπία των γεγονότων αποτελεί μία αρμονία με μία βαθύτερη συμμετρία κι' όμορφιά. Τό ίδιο συμβαίνει με την

ένωση δύο αντίθετων στοιχείων, πού παράγεται έτσι κάποιο τρίτο. Έδω έχουμε κύκλο γιατί τό τρίτο κινείται κι' αυτό σέ κλειστή γραμμή. Κάθε κίνηση είναι κυκλική αρμονική. Άσχετα αν μερικές φορές δέν φαίνεται εξωτερικά, όμως μέ μία ανάλυση του φαινομένου εμφανίζεται μπροστά μας ή αρμονικότητα της κίνησης. Όλες οι μηχανές έχουν σαν βάση τόν κύκλο καί τήν αρμονική κίνηση. Όποια δύναμη καί νά δράση, παίρνει τήν κλειστή κυκλική κίνηση μ' αρμονία καί συμμετρία.

Ό κύκλος, πού είναι καί σύμβολο της εποχής μας, εμφανίζει τήν σχηματική του μορφή, αλλά καί τήν αρμονικότητα των φαινομένων της ύλης, της ζωής καί του πνεύματος. Όσο όμως ανεβαίνουμε στην μελέτη του κύκλου βλέπουμε σ' αυτόν τήν αιωνιότητα, τήν παγκόσμια αρμονία. Γιατί πάνω στον ΚΥΚΛΟ έχουμε τήν αιώνιο περιοδικότητα των γεγονότων της ύλης καί του πνεύματος.

ΝΙΚΟΣ Α. ΤΕΝΤΑΣ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΠΟΡΕΙΑ

Μνήμη Γιάννη Στάσα

Ξεκίνησες μονάχος για την χώρα
τη δωδεκάπτυλη, την Παναγία
να βρεις σεμνός, πασίχαρος, τα Θεία
Εφτά του Κτίστη Πνεύματα. Η ώρα

αυγή του χρόνου. Χάρη μυροφόρα
στην ατραπό του χρέους την ευθεία
άγει καρδιά μεστή Θεοσοφία.
Ωραίος μπρός στον Κύριο. Σαν δώρα

των Μάγων στη Ζωή λαμπρός. Αστέρι
ψυχή φωτολουσμένη στο νυχτέρι
της αρετής με χρυσοφώς στολίζει

Ναό και Εργαστήρι. Γλυκανθίζει
ο Λόγος ιερός σε σκέψη μακαρία
λευκή να είναι η αιώνια πορεία.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΑΡΕΣΤΟΝ

ΑΙΑ. Ζ. ΓΟΥΓΟΥΤΑ, Ντητροίτ

ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ γραφονται δια την άλωσην της Πόλης μας αλλά ο Γιαννης Κορδάτος στο βιβλίου του «Τα τελευταία χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας» μάς παρουσιάζει μερικούς κληρικούς μας άναξιους της αποστολής των, διότι αναθέτουν την σωτηριαν της Πόλης στο Θεό!

Και όταν οι Τούρκοι πήραν την Πόλην, πολλοί φώναζαν «ήταν θελημα Θεού ή Πόλη να τουρκέψη».

Έπιζημια αυταπάτη και βλακεία!

Βέβα α ο λαός την έδεχθη ως πασιπνον!

Και όμως η πνευματική διαφώτιση του λαού μας είνε και της εκκλησίας μας ευθύνη.

Όχι όμως το άρεστόν άλλα το άριστον!

Και δίχως τον Κληρον μας δέν θα είχαμε την Έλληνικην Έπανάστασιν του 1821 και τα πολυτιμα άγαθα της Έλευθερίας μας!

ΤΟΥΣ ΕΙΜΕΘΑ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΣ!!

ΦΩΣ

ΛΙΑΗ ΠΑΞΙΜΑΔΑ

– Ξένε, στού Φοίβου τη διαφνοστόλιστη ιερή γή, καλώς ήλθες.

Έδώ τό Άπολλώνειο πνεύμα, ένώνεται μέ τό Διονυσιακό Συμβιώνει άρμονικά ή Γνώση και τό Φώς, μέ τό διπλογεννημένο Θεό της Χαράς.

– Στής Κασταλίας τη Πηγη ζητησε καθαρη, για τό σώμα σου, τό νού και τη ψυχή.

Άκου τι σου ψιθυρίζει τό χώμα, τό νερό, ό ήλιος κι ό άέρας.

Η φύση, σου άποκαλύπτει τά μυστικά της και τά μυστήρια του Σύμπαντος.

– Χαῖρε φίλε!
 Οἱ Ἄετοί κτυποῦν πάλι τὰ φτερά τους.
 Ξαναηχοῦν οἱ Φαιδρῦάδες.
 Κι ὁ Μυρωμένος Ναός ἀκτινοβολεῖ.

ΔΥΟ ΛΙΝΟΙ

Β. ΓΟΥΣΙΟΥ–ΠΕΛΑΣΓΟΥ

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟΝ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ

ΩΣ ΤΟΥ ΟΡΦΕΩΣ, δεξάμενος τό Οὐράνιον Κήρυγμα συνέστιος ἐχρημάτισας καί τῶν γηῖνων ὑπέρτερος καί πλήρης ἐλλάμψεως, προήγαγες Προμηθεῖ σεσωσμένους, τῷ λόγῳ σου, πλειστούς, πανίερε. Διά τοῦτο, Πυθαγόρα τρισμάκαρ, ἐκτελοῦντες σου τήν μνήμην, τοὺς σοὺς ἀγῶνας γεραίρομεν.

**ΕΙΣ ΘΕΟΦΙΛΟΝ ΚΑΪΡΗΝ
 ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ**

ΔΕΥΤΕ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ Θεοσεβῶν, τῶν Ἀπολλωνιστῶν ὁ ὄμιλος, τό ἱερὸν σῶμα τοῦ Ἐθνομάρτυρος Θεοφίλου Καΐρη, τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, ὑποδεξώμεθα· ἰδοὺ ἀπό καμίνου ἀποδίδεται ἡμῖν!... Καί ἐν τῇ σεβασείᾳ ἀποτίθεται δωρῶ, χερσίν μαθητῶν καί συνεταιρίων – ἡμῶν τῷ τάφῳ προχεόντων μῦρα, χάριν μνείας τῆς τοῦ λόγου καί τοῦ ἔργου αὐτοῦ εὐδίας.

Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ Η ΝΥΧΤΑ ΠΕΦΤΕΙ...

Γης Μ. ΚΟΥΣΑΡΙΜΗ

Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ βγαίνει στους όρομους και ψαχνει αναζητητάς. Ο «ΔΙΔΩΣ» το λαβάρο της νεας παγκοσμίας ΔΙΔΗΗΣ και του ΧΡΙΣΤΟΥ – Ματρίγια.

Στή SHAMBALA συνεδριάζει η Καρμική Έπιτροπή και βγάζει ψηφισμα περι άθανασιας τής ψυχής. Οι Θεοσοφοι κι' αυτοι ψηφίζουν στο Άνταρ, «Στα πόδια του Διδασκαλου».

Το ποιημα μου περιεχει τζαργκα και χιτζεται αραδα την αραδα. στροφη στη στροφή και η νύχτα πεφτει...

Η Θεοσοφια πλούτος ανεκτιμητος και προσφορα στο βωμό και τή θυσια για καθε καλόπιστη ώριμη και φωτεινη ψυχή που θέλει ΦΩΣ!!!

Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ

ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΙΒΟΥ

Κοινή ρίζα και μητέρα όλων τών θρησκειών

«Ἡ Θεοσοφία ὑπῆρξε πάντα μέσα στους ἀτέλειωτους κύκλους, τοῦ παρελθόντος καί θά ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει μέσα στόν ἄπειρο χρόνο τοῦ μέλλοντος».

Η ΕΛΕΝΑ Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ, στό «Κλειδί τῆς Θεοσοφίας» ἀναφερόμενη στόν ὄρο «Θεοσοφία» μᾶς λέγει ὅτι αὐτός εἶναι πανάρχαιος. Κατά τόν Διογένη Λαέρτιο, ὁ ὄρος ἀποδίδεται στόν Αἰγύπτιο ἱερέα Πότ Ἀμάν πού ἐξῆσε τόν 4ο αἰώνα π.Χ., ἐνῶ ἀρκετούς αἰῶνες ἀργότερα ὁ ἴδιος ὄρος φέρεται νά ἔχει καθιερωθεῖ ἀπό τοὺς Νεοπλατωτικούς καί τοὺς Ἐκλεκτικούς φιλοσόφους. Ἐρμηνεύοντας στή συνέχεια ἡ Ἑλ. Μπλαβάτσκυ τήν ἐλληνική αὐτή λέξη «Θεοσοφία», διευκρινίζει ὅτι αὐτή δέν ἀναφέρεται σέ μίαν ἀόριστη θεία σοφία, ἀλλά στή σοφία τῶν θεῶν ὄντων, στή γνώση τῶν μεγάλων μεμνημένων περί τά θεῖα, ὡς πρός τό κοσμικό δηλ. σχέδιο, τοὺς νόμους πού διέπουν τή λειτουργία του, καί τίς σκοπιμότητες πρός τίς ὁποῖες τό ἔργο αὐτό κατευθύνεται. Ἡ γνώση αὐτή εἶχε δοθῆ –μᾶς λέγει– σάν μιά ἀποκάλυψη, σάν μιά εὐνοια τῶν θεῶν πρός τοὺς ἐκλεκτούς καί τοὺς «ἀγαπώντας Αὐτόν». Εἶναι ἡ θεία ἐκείνη δωρεά, πού κατά τόν Πλάτωνα εἶχαν λάβει οἱ θεοφιλεῖς, οἱ «κρείττονες καί ἐγγύς θεῶν οἰκοῦντες».¹

Πέρα ὡστόσο ἀπό τόν ὀρισμό τῆς σάν «Θεοσοφία» ἡ θεία αὐτή γνώση, ἡ ἀποκεκαλυμμένη σοφία, εἶναι τόσο ἀρχαία, ὅσο καί ὁ κόσμος. Ὑπῆρξε ἀνεκαθεν μέσα σ' ὄλους τοὺς κύκλους τοῦ παρελθόντος καί θά ἐξακολουθήσει νά ὑπάρχει ἀναλλοίωτη μέσα στους τοὺς μέλλοντος, ἐφόσον αὐτή ταυτίζεται μέ τήν αἰώνια καί ἀναλλοίωτη Ἀλήθεια. Ἀπό τήν Ἀλήθεια αὐτή βέβαια ὁ ἄνθρωπος, στήν παροῦ-

1. Φίληβος.

σα εξέλικτική φάση του, ένα μικρό μόνον τμήμα μπορεί να αντίληφθῆ, ὅπως τὸ «νά βλέπει κανεὶς τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὸν μικρὸ φεγγίτη τῆς φυλακῆς του». Εἶναι ἐπομένως ἡ Θεοσοφία ἡ μεγάλη μητέρα ὄλων τῶν θρησκειῶν, ποὺ ὑπῆρξαν ἢ θὰ ὑπαρξοῦν στὸ μέλλον – ταυτόσημη μὲ τὴν ἰνδὴκὴ Brachina - Vidya - ἡ κοινὴ ρίζα ἀπ' ὅπου εἶχαν λάβει κατὰ καιροὺς ζωὴ καὶ ὑπόστασις οἱ διάφοροι κλάδοι τῶν θρησκειῶν.

Πράγματι, ὅλες οἱ θρησκευτικὲς παραδόσεις καὶ πίστεις, ὅσο ἀρχαῖες καὶ ἂν εἶναι, ἀποδεικνύουν τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς προγενέστερης ἀπὸ αὐτὲς διδασκαλίας, μιᾶς πρώτης πηγῆς ἀπ' ὅπου εἶχεν ἀντληθῆ ἡ διδασκαλία τῆς, ποὺ εἶναι ἡ Ἀποκεκαλυμμένη Σοφία, ἡ Θεοσοφία «πεμπουσία καὶ ψυχὴ κάθε θρησκείας». «Μέσα σ' αὐτὴν – λέγει ὁ Ὀλκott – βρίσκεται ἡ λύσις τοῦ αἰνιγματος ὄλων τῶν μυστηρίων καὶ τὸ ἓνα κλειδί ποὺ ἀνοίγει ὅλες τὶς Βίβλους... ἵνα τὸ κλειδί ποὺ ἀνοίγει τὴν πύλη τῆς μιᾶς θρησκείας, πρέπει νὰ ἀνοίγει καὶ τὶς πύλες ὄλων τῶν θρησκειῶν, διαφορετικὰ δὲν εἶναι τὸ κατάλληλο κλειδί». Προσφέρεται ἔτσι ἡ Θεοσοφία ὄχι γιὰ νὰ πολεμήσῃ τὶς ἄλλες θρησκείες, ἀλλὰ ἀντιθετὰ σὰν μιὰ δύναμις ἐνωτικὴ γιὰ τὴ συμφιλίωσιν ὄλων τῶν χωριστῶν θρησκευμάτων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς πανανθρώπινης πίστεως κοινῆς, ἀποκαθίροντας τὴ διδασκαλίαν τοὺς ἀπὸ τὶς διαστρεβλώσεις τῆς ἀμάθειας, τῆς διαφθορᾶς, τῶν προλήψεων καὶ ἀποκαλύπτοντας τὴν κεκρυμμένη σοφίαν.

Σύμφωνα μὲ τὰ παραπάνω, δὲν ἀποτελεῖ ἡ Θεοσοφία ἓνα ἰδιαιτέρου θρησκευτικὸ σύστημα, δὲν ἔχει δόγματα, ἐκκλησίες, τελετουργίες καὶ αὐτοὶ ποὺ τὴν μελετοῦν δὲν ἐμποδίζονται νὰ ἀνήκουν σὲ ὅποιαδήποτε θρησκεία, σὲ κεινὴν ποὺ ἔπαιχε νὰ ἀνήκουν ἀπὸ τὴν καταγωγὴ καὶ τὴ γέννησίν τους. Δὲν εἶναι ἀκόμη ἡ Θεοσοφία ἓνα ἰδιαιτέρου φιλοσοφικὸ ἢ μεταφυσικὸ σύστημα, στηριγμένον σὲ ἀφηρημένες ὑποθέσεις καὶ ἐννοιες. Δὲν εἶναι μιὰ συναρμογὴ ἀπὸ φιλοσοφικὰς ἰδέας καὶ πίστεις, ἀλειμένεσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὶς ἰνδικὰς παραδόσεις, ὅπως ἐσφαλμένα νομίζεται. Δὲν εἶναι μιὰ θρησκεία, μιὰ φιλοσοφία, μιὰ ἐπιστῆμη. Εἶναι ἡ **Θρησκεία, ἡ Φιλοσοφία, ἡ Ἐπιστῆμη**, καὶ ὅλες οἱ ἄλλες θρησκείες, φιλοσοφίες, ἐπιστῆμες, δὲν εἶναι παρὰ «οἱ προετοιμασίες, οἱ μερικὲς ἢ λανθασμέναι ἐκφράσεις, ἀνάλογα μὲ τὸ ἂν πλησιάζουν πρὸς αὐτὴν ἢ ἀπομακρύνονται ἀπὸ αὐτὴν»¹ Εἶναι ἡ ἐπιστῆμη τῆς θρησκείας καὶ ἡ θρησκεία τῆς Ἐπιστήμης. Εἶναι ἡ εὐτυχὴς συνάντησις καὶ συμφιλίωσις τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ μὲ τὴν ἀνθρώπινην καρδίαν, τῆς ζεστῆς ἐπιθυμίας μὲ τὴν ψυχρὴν λογικὴν. Εἶναι ἡ *Philosophia Adepta*, ἡ

1. Ἐδ. Συρέ.

Γνώση–Σοφία τῶν μεγάλων μεμνημένων, πού ἐρευνᾶ τήν οὐσία καί τόν ἐσωτερικό λόγο τῶν πραγμάτων, τήν ἀλήθεια πού κρύβεται πίσω ἀπό τό ἐξωτερικό τους περίβλημα.

Ἐκ πρώτης ὄψεως βέβαια, ἡ Θεοσοφική διδασκαλία ἀποτείνεται, ὅπως καί ἡ θρησκεία, στό ἀνθρώπινο συναισθημα, στήν ἀνθρώπινη καρδιά. Ἡ ὑπαρξη Θεοῦ–Δημιουργοῦ, ἡ ἐπιβίωση τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, ἡ ἀθανασία, εἶναι πράγματα πού ἀρέσουν στόν ἄνθρωπο, τόν παρηγοροῦν καί τόν ἐνθαρρύνουν, δικαιώνουν μέσα του τόν γήινο ἀγῶνα, τή γήινη ἀδικία, τή σκληρότητα, τόν πόνο, τό θάνατο. Πέρα ὅμως ἀπό τίς συναισθηματικές αὐτές ἐπιδράσεις, πού μπορεῖ νά γίνουν μιά παγίδα καί μιά πίστη τυφλή γιά τόν ἄνθρωπο, ὅπως συμβαίνει καί μέ τή θρησκεία, ἡ Θεοσοφική διδασκαλία ἀποτείνεται ἐξ ἴσου καί στή διάνοια, στή λογική γιά τήν ἐπαλήθευση μέ νοητικές διεργασίες τῶν ὄσων ἐκθέτει, φυσικῶν καί μεταφυσικῶν, ἔτσι ὥστε οἱ γενικές ἀρχές καί ἀλήθειες τῆς νά σχηματίζουν μιά πλήρη καί κατανοητή εἰκόνα τοῦ κόσμου. Εἶναι μιά λογική σύλληψις καί μιά λογική ἀπάντησις στό αἰώνιο ἐρωτηματικό: «Ποιός εἶμαι, ἀπό πού ἔχω ἔλθει, πού πηγαίνω, τί εἶναι ὁ αἰώνιος αὐτός διάκοσμος, πού μέ περιβάλλει...».

Σύμφωνα μέ τά παραπάνω, ἡ Θεοσοφία εἶναι μιά Ὑπερεπιστήμη, ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὅλου, ἀντί τοῦ μέρους, καί θά πρέπει νά ποῦμε στό σημεῖο αὐτό ὅτι εἶναι μιά θετική ἐπιστήμη, ὅπως τά μαθηματικά καί ἡ γεωμετρία, ἐφόσον τίποτε τό ἀόριστο καί τό μή ἀποδεκτό ἀπό τή λογική δέν ἔχει θέση μέσα στή διδασκαλία αὐτή. Τό κοσμικό Σχέδιο, τό θεῖο Σχέδιο, σέ ὅλες τίς λειτουργίες του, φυσικές καί ὑπερβατικές, στηρίζεται ἐπάνω σέ νόμους ἀπόλυτης μαθηματικῆς ἀκριβείας, ἀπ' ὅπου ἡ τάξη καί ἡ ἀρμονία πού ἐπικρατεῖ μέσα σ' αὐτό. Τήν ἀλήθεια αὐτή, ὡς πρός τή μαθηματική δομή τοῦ Σύμπαντος, εἶχαν ἐπισημάνει πρῶτοι οἱ Ὀρφικοί καί οἱ Πυθαγόρειοι: «Τόν οὐρανόν ἐξ ἀριθμῶν κατασκευάζουσιν οἱ Πυθαγόρειοι» καί «Τά πάντα κατ' ἀριθμόν», ὅλα δηλ. λειτουργοῦν σύμφωνα μέ ἀριθμητικές ἀναλογίες καί σχέσεις, ἐνῶ τό Σύμπαν εἶναι «ἀριθμός παμμέγιστος εἰς αἰεὶ συντελούμενος». Κοινό ἐμβλημα τῶν μεγάλων φιλοσοφικῶν σχολῶν, τῆς ἀρχαιότητος τό: «Οὐδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσήτω». Σύμφωνα μέ τή χαμένη ἀριθμολογία τῶν Πυθαγορείων, οἱ ἀριθμοὶ εἶναι σύμβολα ἢ εἰκόνες τῶν μορφῶν καί τῶν ὄντων τῆς φύσεως, τῆς ἐξελικτικῆς τους πορείας καί τῆς ἀξίας τοῦ πνεύματος: ἐνῶ καί οἱ «Ἰδέες» στόν Πλάτωνα, πού φέρονται σάν τά πρότυπα ὄλων τῶν πραγμάτων μέσα στή φύση, εἶχαν χαρακτηριστεῖ ἀπό τόν ἴδιο σάν «ἀριθμοί». Κάθε μορφή εἶναι ἡ ἔκφραση μιᾶς «Ἰδέας» πού προϋπάρχει καί πού ἀποτελεῖ τή μόνη πραγματικότητα. Ἐτσι ὅλα

τα ὄντα ἔχουν τὸν ἰδιαίτερο ἀριθμὸ τους, ποὺ τα διαχωρίζει καὶ γίνεται ἡ πηγὴ τῶν ἰδιοτήτων τους καὶ τῆς μοίρας τους. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ ὁδηγὸς τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ὁ μεγάλος Dante, γνώστης καθὼς φαίνεται τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῶν ἀληθειῶν, μιλώντας γιὰ τὴν ἀγαπημένη του Βεατρίκη, στὴ «Θεία Κωμῳδία» τὴν ἀποκαλεῖ: «Ἐκείνην ποὺ ἀκούει στὸν ἀριθμὸ τριάντα». Ἐπομένως τὰ μαθηματικά εἶναι ἄμεσα συνδεδεμένα με τὸ θεῖο Σχεδίο, καὶ κατ' ἐλεγκτασὶν με τὸν θεῖο Νόμο καὶ τὸν ἠθικο νόμο. Ὁ νόμος τῆς ἑμπαρμένης, ἢ τοῦ Κάρμα, νόμος κυριαρχοῦ στις ἀρχαίες παραδόσεις, εἶναι στὴ λειτουργία τοῦ νόμου ἀπολυτῆς μαθηματικῆς ἀκρίβειας, γιὰ τὴν ἀνταπόδοση καθὲ ὁρασεως, καὶ τὴν ἐπιβολὴ ἀμοιβῶν ἢ κυρώσεων.

Εἶπαμε ὅτι ἡ Θεοσοφία εἶναι ἡ κοινὴ ρίζα ὅλων τῶν θρησκειῶν μια πανάρχαιη καὶ πρωτοτύπη ἱερὴ οἰοσκαλία, ποὺ οἱ μεγάλοι μνημῆνοι ἐφρόντισαν νὰ διαφυλάξουν μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες, γιὰ νὰ παραμείνει ἔκτοτε σαν ἡ δικαιοματικὴ κληρονομία τῆς ἀνθρωπότητος ἐπάνω στὴ γῆ. Ἔτσι μέσα στὴ οἰοσκαλία αὐτὴ συναντῶνται ὁ Κομφουκιὸς καὶ ὁ Λαο-Τσε, ὁ Κρισνά καὶ ὁ Ζωρούαστρης, ὁ Βουδῶδας καὶ ὁ Ὀρφεας, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πλάτων, ὁ Ἰησοῦς. Οἱ θρησκείες μπορεῖ νὰ διαφεροῦν ἀναμεταξύ τους, ἀνάλογα με τὴν ἐποχὴ καὶ τὸν λαὸ ὅπου εἶχαν ὀρθῆ, ἀνάλογα με τὸν ἰδρυτὴ, τὸν μῦθο ποὺ ἔχει περιβάσει τὴ ζωὴ του καὶ τὴν ἰδιαίτερότητα τῆς οἰοσκαλίας του. Καὶ ἀκόμη οἱ θρησκείες μπορεῖ νὰ παρακαμζοῦν, ἢ οἰοσκαλία τους νὰ ἀλλοιοῦνεται με τὸν καιρὸ, νὰ ξεθωριαζεῖ ἡ ἐσωτερικὴ τῆς ἀκτινοβολία καὶ δυνάμη μέσα ἀπὸ τὸν χρόνον. Ὁ κορμὸς ὅμως ἢ ἡ ρίζα ἀπ' ὅπου εἶχαν βλαστήσει, παραμένει ἡ ἴδια, ἀποτελώντας τὴν αἰώνια Σοφία, τὴν αἰώνια Ἀλήθεια. Οἱ θρησκείες εἶναι πολλές, ἡ Σοφία εἶναι μία, ἀπρόσβλητη μέσα ἀπὸ τὸν χρόνον καὶ τίς ἀνθρώπινες ἐπεμβασεῖς. Ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ εκπρόσωπος τῆς θείας Σοφίας στὸν Ἑλληνικὸ Ὀλυμπο, εἶναι ἡ παρθένα θεα, ἡ ἀπρόσβλητη ἀπὸ καθὲ ἐπιμίξια. Εἶναι ἡ «γλαυκῶπις» θεα, με τὸ ἀστριφτερό βλέμμα, ποὺ διαπερνᾷ τὰ σκοτάδια τῆς ἀγνοίας. Ἡ πανοπλὴ θεα, με τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ, πολεμια καθὲ σκοτεινῆς ἐπιμίξιας καὶ πλάνης, ἐκείνη ποὺ «διαφυλάσσει ἀδάμαστον τὸν χαλινὸ τῆς παρθενιας τῆς», κατα τὸν Ὀρφικὸ ὕμνον.

Ἡ Σοφία αὐτὴ, ἡ Θεοσοφία, εἶχε ἀποτελεσεῖ τὸ ἐσωτερικὸ τμήμα ἢ τὴν ἐσωτερικὴ ὁψη καθὲ θρησκείας, προορισμένη γιὰ τοὺς ἐλάχιστους, τοὺς ἀξιους νὰ τὴν δεχθοῦν καὶ νὰ τὴν κατανοήσουν.

Δέν υπήρχε πράγματι θρησκεία, αρχαία ή νεώτερη, πού νά μήν κατείχε τόν μυστικό αυτόν θησαυρό, και τό τμήμα αυτό αποτελούσε τήν ίδια τήν προϋπόθεση τής ισχύος, τής επιβολής και τής επιβίωσης της. Μεταφερμένη μέσα από τις ανθρώπινες φυλές, μέσα από μίαν αδιάλειπτη σειρά μεμνημένων εκπαιδευτών, ή θεία έπιστήμη έφθασε τελικά νά γίνει ή ιερή παρακαταθήκη τής δικής μας, τής 'Αρίας φυλής. Λέγεται ότι κατά τήν μακρυά διάρκεια τής προϊστορίας τους, οι 'Αριοι είχαν συγκεντρώσει μιά τεράστια θεία 'Αποκάλυψη, από τήν όποία τά ιερά βιβλία τής 'Ινδίας, οι Βέδες, τό Βιβλίό τής Τζυών, ή *Blagavatgita* και άλλα πολλά, δέν αντιπροσωπεύει παρά μόνο τό 1/4 τών πρώτων ολοκληρωμένων Βεδών, μιās πανάρχαιης δηλ. προκατακλυσμιαίας θείας 'Αποκάλυψης, πού είχε επιζήσει μετά τήν καταστροφή τών 'Ατλάντων «όταν οι θεοί αποφάσισαν στό τέλος του χρυσού αιώνα νά κρατήσουν τό υπόλοιπο τής σοφίας μακρυά από τήν ανθρωπότητα». Οι Βέδες δέν έχουν ηλικία, είναι πιο αρχαίες κι' από τόν ίδιο τόν κόσμο, δηλώνει ή 'Ινδία.

'Ενα έρώτημα θά μπορούσε ίσως νά προκύψει ως προς τό σημείο αυτό: Γιατί νά μήν υπάρχει μία και μόνη, ενιαία θρησκευτική διδασκαλία, ανοικτή, προσφερόμενη σε όλους, γιατί νά υπάρχει αυτός ό διαχωρισμός σε έξωτερική και έσωτερική όψη; «Φύσις κρύπτεσθαι φιλεί» και «έν βυθώ ή αλήθεια» λέγει ό 'Ηράκλειτος. 'Η φύσις σε όλες τις εκδηλώσεις της έμφανίζεται με δύο όψεις, τήν έξωτερική ή υλική, πού έρευνάται με τις αισθήσεις και τόν νοϋ, και τήν έσωτερική, τό βάθος ή τό πνεύμα τών πραγμάτων, τόν έσωτερικό λόγο και τήν αλήθεια τους, πού μόνον οι σοφοί και οι ελάχιστοι μπορούν νά έρευνούν και νά κατανοούν. «Ου τά πάντα τοις πᾶσι ρητά» δηλώνει ό Πυθαγορισμός και «ου παντός τό νοείν» λέγει ό Κλήμης ό 'Αλεξανδρεύς. Οι άνθρωποι δέν είναι όλοι ίσοι στην πνευματική τους ανάπτυξη. 'Υπάρχει μία κλιμάκωση εξελικτικῶν διαβαθμίσεων. Μία και μόνη επομένως διδασκαλία δέν θά μπορούσε νά υπηρετήσει και νά ικανοποιήσει όλες τις ανθρώπινες διαβαθμίσεις έτσι ώστε ή διδασκαλία αυτή νά μή παρανοείται, νά μή διαστρεβλώνεται και νά μή διακωμωδείται άκόμη. Προέκυψε έτσι εξ αρχής ή αναγκαιότητα τής ύπαρξης δύο ή και περισσοτέρων κλιμακωτῶν διδασκαλιῶν μέσα σε μιά και τήν αυτή θρησκεία. 'Εξωτερική διδασκαλία, ανοικτή για όλους. Μικρά Μυστήρια, προκαταρκτική διδασκαλία του έσωτερικού τμήματος. Μεγάλα ή κύρια Μυστήρια, έμπιστευτικές αποκαλύψεις. Διδασκαλία «από τών δωμάτων» και διδασκαλία «κατ' οίκον». «'Υμῖν δέδοται γνῶναι τά μυστήρια τής βασιλείας του Θεοϋ...» λέγει ό 'Ιησοϋς. Και ό Παϋλος: «Γάλα σᾶς έπότισα και όχι τροφή στερεή, γιατί δέν είστε άκόμη σε θέση

νά τή δεχθῆτε». Λέγεται ὅτι καί αὐτό τό δόγμα τῆς Μετενσαρκώσεως ἐφυλάσσονταν μυστικό, ἀνάμεσα στίς ἐμπιστευτικές δηλ. ἀνακοινώσεις, τόσο στούς Αἰγυπτίους, ὅσο καί στούς Ἰουδαίους, πιθάνον καί στούς πρώτους Χριστιανούς, ἀπό τόν φόβου ἴσως νά μήν παρανοεῖται καί νά ξεπέφτει σέ παθητική μοιρολατρεία, ὅπως συνέβη ἄλλωστε καί σ' αὐτήν τήν Ἰνδία.

Ἐπάρχει ὁμως κι' ἕνας ἄλλος λόγος, πολύ πιό σοβαρός, πού ἔνα ὀρισμένο τμήμα τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας ἔπρεπε νά παραμένει μυστικό. Πρόκειται γιά τό τμήμα ἐκεῖνο, πού ἀποκαλύπτει ἀλήθειες φυσικές ὡς πρός τίς ὁποῖες ἰσχύει τό ἀξίωμα « Ἡ γνῶση εἶναι δύναμη ». Ἡ Γνώση, μιά ὀρισμένη γνῶση, μπορεῖ νά ἀποβῆ δύναμη καταστροφική δυσμένη σέ βέβηλα χέρια. ἀνάξια νά τήν σεβαστοῦν.

Ἡ ἀπόκρυφη γνῶση μπορεῖ νά γίνει «μάχαιρα καί πῦρ στά χέρια μικροῦ παιδιοῦ», λέγει ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεῦς. Τά ἅγια δέν πρέπει νά ρίχνονται στούς κύνες, καί οἱ μαργαρίτες στούς χοίρους. Οἱ μύστες τῶν Αἰγυπτιακῶν μυστηρίων ἔλεγαν ὅτι μόνον ὅταν ἦταν κανεῖς ὄριμος γιά τή γνῶση αὐτή, ἐμφανίζοταν ἡ Ἴσις στόν ὕπνο του καί τόν ὀδηγοῦσε πού καί πῶς νά κρούσει τή θύρα. Ἡ Ἐλ. Μπλαβάτσκι λέγει ὅτι ἡ πρώτη θρησκεία πού εἶχε ὀδοθῆ στόν ἄνθρωπο, ἡ πρώτη Ἀποκάλυψις ἦταν ἀνοικτή γιά ὅλους. Χρειάστηκε ὁμως νά γίνει ὀλοένα καί πιό κλειστή, λόγω τῆς κακῆς χρήσεως τῶν ἐσωτερικῶν γνώσεων καί τῆς Μαύρης μαγείας, στήν ὁποία εἶχε ξεπέσει ἡ γνῶση αὐτή στή φυλή τῶν Ἀτλάντων. Ἡ κακή χρήση τοῦ θεοῦ δώρου εἶχε ὀδηγήσει τοὺς Ἀτλαντες στή λήθη τῆς σοφίας καί στήν τελική τους καταστροφή. Ἔτσι, αὐτό πού ἔχει ἐπιζήσει σήμερα σάν Γνώση-Σοφία στήν Ἀρία φυλή μας, δέν εἶναι παρά μόνον μιά ὠχρή ἀνάμνησις τῆς προκατακλυσμιαίας ἐκείνης θείας ἐπιστήμης, πού κατῶρθωσε νά ἐπιζήσει, γιά νά διαφυλαχθῆ ἔκτοτε μέ μεγάλη μυστικότητα, σάν μιά ἱερή παρακαταθήκη. Ὡστόσο, ὁ καιρός θά ἔλθει καί πάλι – συνεχίζει ἡ Ἐλ. Μπλαβάτσκι – καί ὁ ἄνθρωπος θά γίνει ἐκεῖνο πού ὑπῆρξε στή χρυσή ἐποχή του, ὅταν ὁ κύκλος τῶν δοκιμασιῶν τοῦ ἐπάνω στή γῆ θά ἔχει συμπληρωθῆ. Τότε θά ἀποκτήσει καί πάλι τή μυστική γνῶση στά ἄξια χέρια του, χωρίς τόν κίνδυνο τῆς καταστροφῆς.

*

Εἶπαμε ὅτι τό ἐσωτερικό ἢ μυστηριακό τμήμα κάθε θρησκείας ἀποτελοῦσε γι' αὐτήν τήν βασική προϋπόθεση τῆς ἰσχύος, τῆς ἐπιβολῆς καί τῆς ἐπιβίωσής της ἀκόμη. Ἡ Αἴγυπτος – πού φέρεται νά ἦταν κάποτε μιά σημαντική ἀποικία τῶν Ἀτλάντων – ὑπῆρξε ἀνε-

καθεν ἡ μεγάλη μητέρα τῶν θρησκειῶν καί ἡ πηγή τῆς μυστηριακῆς γνώσης. Τά Αἰγυπτιακά μυστήρια, τά σπουδαιότερα ἀπό ὅσα εἶδαν τό φῶς ἐπάνω στή γῆ, ὑπῆρξαν ἐπί χιλιετίες ὀλόκληρες ἡ δόξα τῆς χώρας αὐτῆς, καί κανεῖς δέν γνωρίζει τί εἶχε ἐπιτευχθεῖ μέσα σ' αὐτά. Στή Χαλδαία, τήν Περσία, τά Ζωροαστρικά, τά μυστήρια τοῦ Μίθρα, στήν Ἑλλάδα, τά Ὀρφικά, τά Καβεῖρια, τά Μινωϊκά, τά Ἐλευσίνια, γνωρίζουν μακροῦς αἰῶνες ἀκμῆς, ἀλλά καί αἰῶνες θλιβερῆς παρακμῆς. Στήν Ἰνδία, ἡ ἱερῆ ἐπιστήμη μεταδίδεται καί ἐκεῖ κλιμακωτά μέσα στίς ἐσωτερικές σχολές, σύμφωνα μέ τοὺς πανάρχαιους αὐστηροῦς κανονισμούς καί μέ τήν ἐπίγνωση τῶν κινδύνων πού παραμονεύουν. Λέγεται ὅτι καί αὐτή ἀκόμη ἡ μὴ ὀρθή προφορά ἐνός Mandram, μιᾶς ἐπὶ κλησης μυστικῆς, περικλείει κινδύνους θανάσιμους.

Περνώντας ἀπό τή Δύση, στήν Εὐρώπη, ἔχουμε ἓνα ἄλλο θρησκευτικό ρεῦμα, ἐκεῖνο τῶν Κελτῶν, μέ τή θρησκεία τῶν Δρυϊδῶν, πού φέρεται καί αὐτό σάν παρακλάδι τῆς πανάρχαιας θρησκείας τῶν Ἀτλάντων. Μέ τόν Ράμα τό δυτικό αὐτό θρησκευτικό ρεῦμα θά συνδεθῆ καί θά ἐπικοινωνήσῃ μέ τό ἀνατολικό. Πῆγε ἄραγε ὁ Ράμα στήν Ἰνδία μέ τήν θεϊκὴ ἐντολὴ νά διδάξῃ καί νά ἀναμορφώσῃ τὴν ξεπεσμένη ἀπὸ τίς ἐπιμιξίες τῶν Μαύρων φυλῶν θρησκεία τῶν Βραχμάνων; Ἡ ἀντίθετα πῆγε νά διδαχθῆ ἀπὸ τὴν πανάρχαιη ἐκεῖνη πηγὴ τῆς σοφίας; Οἱ Ἰνδικές παραδόσεις ἀναφέρουν ὅτι ἐδιδάχθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τὸν μεγάλο σοφὸ Vasishttha. Ἐμεινε γιὰ πάντα στήν Ἰνδία, ἔγινε ἓνας μεγάλος πνευματικὸς ἡγέτης, ἓνας μεγάλος νομοθέτης, ἡ Ἰνδία λάτρευε σάν θεὸ τὸν ξανθὸ Ράμα, «πού εἶχε τὰ μάτια σάν γαλαζίους λωτοῦς». Στήν Ζεντ-Αβέστα, τό ἱερὸ βιβλίον τῶν Περσῶν, τό ἴδιο αὐτὸ πρόσωπο, μέ τὸ ὄνομα Γίμα, φέρεται νά ἐδίδαξε καί αὐτὸν τὸν Ζωροάστρη. Ἀπόρροια τῆς πανάρχαιης αὐτῆς πνευματικῆς ἐπιμιξίας, ὁ λεγόμενος Ἰνδοευρωπαϊκὸς πολιτισμὸς. Λέγεται ὅτι ἡ Σανσκριτικὴ εἶναι ἡ γλῶσσα πού ὁ Ράμα καί οἱ σύντροφοί του μετέφεραν στήν Ἰνδία ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, διὰ μέσου τῶν χωρῶν τῆς Βαλτικῆς, ἐνῶ ἡ πρώτη γλῶσσα τῆς Ἰνδίας ἦταν ἡ Devanagari, γλωσσικὸ ἰδίωμα ὑπαγορευμένο ἀπὸ τοὺς Ντέβας. Καί πράγματι, μέσα στίς σύγχρονες εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες εἶναι καί σήμερα ἐμφανεῖς οἱ σανσκριτικὲς λέξεις καί οἱ σανσκριτικὲς ρίζες τῶν λέξεων.

Ἀλλὰ καί στήν Ἰουδαϊκὴ παράδοση, ἀπόρροια καί αὐτὴ τῆς Αἰγυπτιακῆς, συναντοῦμε τὴν ἴδια ἐσωτερικὴ ὄψη νά διδάσκειται χωριστά μέσα στίς ἐσωτερικὲς σχολές, γνωστὲς σάν σχολές τῶν Προφητῶν. Οἱ σοφοὶ Ραββίνοι κρατοῦσαν αὐστηρὰ μυστικὴ τὴν ἀληθινὴ γνώση. Ἀποκαλοῦσαν τίς θρησκευτικὲς λειτουργίες τους

«Μερκαβαζ», εξωτερικό όηλ. σχήμα, φορεά ή περιβλήμα, πίσω από τό όποίο παρέμενε συγκαλυμμένο το εσωτερικό τμήμα, ή αποκρυφή γνώση. Η ίδια αυτή μυστική διδασκαλία θα έλθει στό φώς πολυ άργότερα με τή συμβολική διατύπωση τής Καββαλά. Είναι γνωστό ότι ή Παλαιά Διαθήκη έχει συνταχθή κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να περικλείνει στό κείμενό της τρεις κλιμακωτές έννοιες: Την εξωτερική, εκείνην που προκύπτει από τήν κατά λέξη ανάγνωση, μία δεύτερη από τήν κατά γραμμα, και μία τρίτη από τήν κατά συλλαβήν. Κατι παρόμοιο όμως λέγεται και για τό Κοράνιο: «Δέν υπάρχει στιχος μέσα σ' αυτό, που να μήν έχει τέσσερες σημασίες, τήν εξωτερική, τήν έσωτερική, τό όριο και τό θεϊό σχέδιο». Όλα τα αποκρυφα αλφαβήτα και οι απόκρυφοι αριθμοί, δέν είναι παρα ή αναπτύξεις τών αρχαιών ιερών Γραφών, που τό μυστικό τους κατείχαν μόνον οι μεμνημένοι ιεροφάντες. Αλλά και μέσα στις μυστικές σχολές τών Γνωστικών και τών Εσσιών, που υπενθυμίζουν εκείνες τών Όρφικών και τών Πυθαγορείων, και όπου φέρεται νά έμαθήτευσε και αυτός ό ίδιος ό Ίησούς, παρόμοιες κλιμακωτές διακρίσεις είχαν καθιερωθή, διαχωρίζοντας τους μαθητές σε πιστους, νεοφύτους, αδελφούς και τελείους.

Νάβμεινε άραγε ό Χριστιανισμός εξ αρχής στερημένος από τόν πολύτιμο αυτόν θησαυρο, από τήν έσωτερική ή μυστηριακή διδασκαλία; Είναι αλήθεια ότι ή λέξη «Μυστήρια» είχε σκανοάλισει τή χριστιανική εκκλησία με τήν δικαιολογία ότι τά μυστήρια άνήκαν στις ειδωλολατρικές θρησκείες, ενώ ό Χριστιανισμός δέν είχε τίποτε τό μυστικό, ή διδασκαλία του ήταν μία και άνοικτή για όλους. Ο ίδιος, ώστόσο, ό Ίησούς είχε μιλήσει για τα «Μυστήρια τής Βασιλείας του Θεού» που δέν ήταν προορισμένα για τους πολλούς, διαχωρίζοντας έτσι μόνος του τή διδασκαλία του σε εξωτερική και έσωτερική, «έν παραβολαίς» για τους πολλούς, έμπιστευτικές ανακοινώσεις «κατ' οίκον» για τους ελάχιστους. Και πράγματι, μέσα στην πρώτη Χριστιανική περιόδο συναντούμε τόν διαχωρισμό αυτόν στη μεταδόση τής ιερής διδασκαλίας. Τά Μυστήρια του Ίησού ή τα «Μυστήρια τής Βασιλείας» υπήρξαν μια πραγματικότητα κατά τους πρώτους τοτλάχιστον μεταχριστιανικούς αιώνες. Η Besant στον Έσωτερικό Χριστιανισμό αναφέρεται διεξοδικά στό θέμα αυτό, παραθετοντας τόσο τις σχετικές μαρτυρίες του Ίησού και του Παύλου, καθώς και εκείνες τών πρώτων Πατέρων Κλημη και Ωριγενη. Αλλά και στη συνέχεια, μέχρι και αυτόν τόν Χριστιανικό Μεσαίωνα, παρά τόν άπηνή διωγμό τής Έκκλησίας, ή έσωτερική παραδόσις δέν χανεται όλοκληρωτικά, προσπαθει νά επιβιώσει, μεταβιβάζοντας από αιώνα σε αιώνα τήν ιερή παρακαταθήκη. Έτσι,

οι διάφορες μυστικές εταιρείες, των Ἀλχημιστῶν, των Ἑρμητιστῶν, των Ροδοσταύρων κ.ἄ., ἐπιχειροῦν μέ τή σειρά τους νά ἀνασυστήσουν καί νά μεταδώσουν τήν ἴδια προαιώνια διδασκαλία, μέ διαφορετική κάθε φορά γλῶσσα καί διαφορετικές συμβολικές διατυπώσεις.

Σύμφωνα μέ ὅσα εἶπαμε, δέν εἶναι δύσκολο νά διαπιστωθεῖ τό ἐνιαῖο τῆς Ἑσωτερικῆς Διδασκαλίας. Εἶναι σάν τά διάφορα κανάλια, πού κυκλοφορώντας ἀπό Ἀνατολή καί Δύση, διοχετεύουν τό ἴδιο ζωτικό ὑγρό, ἀντλημένο μέσα ἀπό τή μία καί μοναδική πηγή, πού εἶναι ἡ Ἀποκεκαλυμένη Σοφία, ἡ Θεοσοφία.

*

Ἡ Θεοσοφική διδασκαλία, ὅπως εἶπαμε, δέν εἶναι ἓνα σύστημα δογματικό, πού καλεῖται νά ἀποδεχθῆ κανείς ἢ νά ἀπορρίψει, ὅπως συμβαίνει μέ τή θρησκεία. Μέσα στή διδασκαλία αὐτή μπορεῖ νά κινηθῆ κανείς καί μέ τήν εὐρύτητα τῶν θρησκευτικῶν καί φιλοσοφικῶν συλλήψεων ἀλλά καί μέ τήν ἀκρίβεια τῆς λογικῆς καί τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας. Ἐτσι, κάθε ἐλεύθερη καί ἀπροκατάληπτη ἔρευνα γύρω ἀπό τό βασικό πρόβλημα, πού λέγεται Θεός, κόσμος, ἄνθρωπος, μπορεῖ νά ἀποτελέσει τμήμα τῆς Θεοσοφικῆς διδασκαλίας, ἢ ἀκόμη νά ἐπιβεβαιώσῃ καί νά ἐπαληθεύσῃ τή διδασκαλία αὐτή, ὅπως ἔχει ἤδη γίνει μέ ὀρισμένες ἀνακαλύψεις τῆς σύγχρονης φυσικῆς, μέ τή θεωρία τοῦ Ἀϊνστάϊν, ὡς πρός τόν χωρο-χρόνο, τή θεωρία τῶν Κβάντων, τῶν ἐνεργειακῶν δονήσεων κ.λ.π.

Ἐπάρχει βέβαια μέσα στή διδασκαλία αὐτή μιᾶ ἀφετηρία, ἓνας κεντρικός πυρήνας ἀπό τόν ὁποῖον ἐκπορεύεται τό ὅλο σύστημα, ἓνας σκελετός ἐπάνω στόν ὁποῖον ἔχει κτιστῆ τό ὅλο οἰκοδόμημα, πού λέγεται θεῖο Σχέδιο καί θεῖο Ἔργο. Μέσα στό ἔργο αὐτό θά μπορούσαν νά διαχωριστοῦν τρία κύρια κατηγορήματα, πού ἀποτελοῦν τό σύνολο αὐτοῦ πού ὑπάρχει:

Θεός – Κόσμος – Ἄνθρωπος

Ὁ Θεός εἶναι ἡ πρώτη Αἰτία, μιᾶ ἀπόλυτη Ἀρχή ὑπερβατική, μιᾶ ἄπειρη Μονάδα. Εἶναι ὁ «μεγάλος Ἄρρητος, ὁ ἄνευ ὀνόματος, ὁ «πάντων Ἐπέκεινα», κατά τόν Πρόκλο. Εἶναι τό «Κεκρυμμένο Μυστήριο» τῆς Καββαλά, τό «ὄντως ὄν» τοῦ Παρμενίδη, τό ἀγέννητο καί ἀνώλεθρο. Μιᾶ αὐτοφυῆς πηγή καί ρίζα ζωῆς, ἀπ' ὅπου τά πάντα ἔχουν ἀπορρεῦσει καί ὅπου θά ἐπιστρέψουν τά πάντα, στό τέλος κάθε μεγάλου κύκλου ζωῆς. Εἶναι Αὐτός ὁ ἴδιος ἢ

Ζωή και ὁ φορέας τῆς Ζωῆς, ἀπ' ὅπου και ὁ Ζεὺς εἶχε ὀνομαστεῖ. Τὸ Σύμπαν δὲν δημιουργεῖται ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ ἀναδύεται κάθε φορά μέσα ἀπὸ τοὺς κόλπους του, φυτρώνει κατὰ κάποιο τρόπο μέσα ἀπὸ τὴν οὐσία του – ἀπ' ὅπου και φύσις ἔχει ὀνομαστεῖ – ἀναπτύσσεται, ὀριμάζει μέσα στὸ χρόνο, σάν ἓνα δένδρο ἀσύλληπτο, ἀποδίδει τὴν καρποφορία του, και στή συνέχεια παρακμάζει, χάνει τὸν ἐσωτερικὸ του παλμό, για νὰ ἐπιστρέψει και πάλι σταδιακά πρὸς τὴ ρίζα ἀπ' ὅπου εἶχε λάβει ζωὴ και ὑπόσταση. Διαγράφει ἔτσι μὲ τὴ διαδρομὴ του αὐτὴ τὸν μεγάλο και βασικὸ νομὸ τῆς Περιδικότητος και τῆς Ἀνακύκλωσις, τῆς ἐναλλαγῆς Ζωῆς και Θανάτου, ἐγρήγορσις και ὕπνου, ἀντικειμενικῆς και ὑποκειμενικῆς ὑπαρξίς, μιὰ διαδρομὴ ποὺ θὰ ἐπαναλαμβάνουν στή συνέχεια ὅλα τὰ ὄντα και ὅλα τὰ βασίλεια ζωῆς, ἐπάνω στή γῆ. Μέσα ἀπὸ τὴ διαδρομὴ αὐτὴ συντελεῖται τὸ μέγα ἔργο ποὺ ἀφορᾷ τὴν Ἐξέλιξη, ἢ τὴν ἐκδήλωσις τῆς θείας Ζωῆς μέσα ἀπὸ τίς ὑλικές μορφές σὲ ἐταξοικευμένο πνεῦμα και σὲ συνείδησις. Ὁ Θεὸς διέμοιρασε τὸν ἑαυτὸ του, ἔσπειρε τὴ Ζωὴ του μέσα στὸν κόσμὸ, και ἡ σπορά αὐτὴ κνοφορεῖται και ἀναπτύσσεται σταδιακά μέσα ἀπὸ τὰ ὑλικά βασίλεια, για νὰ φθάσει στὴν ἀνθρώπινη μορφή και νὰ γεννηθεῖ μέσα ἀπὸ αὐτὴν σάν πνευματικὴ ἢ θεία Ἀτομικότητα.

Σύμφωνα μὲ αὐτὰ, τὸ ὑλικὸ σύμπαν, ἢ Φύσις εἶναι ἡ μεγάλη Μητέρα και Μῆτρα, ποὺ προσφέρεται νὰ κνοφορήσει τὴ θεία σπορά και νὰ κανεῖ νὰ γεννηθοῦν μέσα ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς οἱ θειοὶ καρποί. Εἶναι λοιπὸν ἓνα σφάλμα τὸ νὰ ἐκλαμβάνεται ἡ ὕλη και τὸ ὑλικὸ σύμπαν σάν μιὰ ἀρχὴ ἀρνητικῆ, πολέμια πρὸς τὸ πνεῦμα, ἢ ἀκομή σάν μιὰ «πλανή» ποὺ πρέπει νὰ ἀπορρίψει κανεῖς. «Ἡ Maya εἶναι φτιαγμένη ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν οὐσία ἀπὸ τὴν ὁποία εἶμαι και Ἐγὼ – λέγει ὁ Κρίσνα στή Μπαγκαβάτ Γκιτὰ. Εἶναι δημιουργημὰ μου και βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸν ἀπόλυτο ἔλεγχό μου». Ἡ ὕλη εἶναι συμπυκνωμένο πνεῦμα, μὲ σκοπὸ νὰ χρησιμεύσει σάν ἔνδυμα, φορέας και ὄχημα τοῦ πνεύματος. Ὁ Θεὸς ἐργάζεται μέσα στὴν ὕλη και διὰ μέσου τῆς ὕλης. Τὸ κακὸ ἐπομένως, δὲν πηγάζει ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ὕλη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄγνοια και τὴν μὴ ἀρμονικὴ συνεργασία τῶν δύο ἀρχῶν.

Ὁ Ἄνθρωπος μέσα στὸ θεῖο Σχέδιο εἶναι ἓνας μικρὸς κόσμος σὲ ἀντίθεσις πρὸς τὸν Μεγάλου κόσμὸ ἢ τὸν Μακρόκοσμὸ – κατέχοντας μέσα του αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν κοσμικὴ δύναμις στὸ σύνολό τῆς. Μέσα του ἀνασαίνει τὸ σύμπαν ὀλόκληρο. Ἡ κοσμικὴ ζωὴ τὸν διαπερνᾷ, τὸν διαποτίζει, εἶναι ἐνωμένος μὲ τὸ φυσικὸ σύμπαν ἐξαρτᾷται ἀπὸ αὐτὸ μὲ τὴν ἀναπνοή του και μὲ τὴν τροφή του (μὲ τοὺς δύο κατώτερους ἢ πυκνότερους φορεῖς του, τὸν φυσικὸ φορέα – Ἀναπα-

mayakosha – και τόν αιθερικό – Pranamaya Kosha –, ανταλλάσσει ακατάπαυστα δυνάμεις με τη φύση, όπως ακριβώς το βρέφος, που ανασαίνει και τρέφεται από τόν μητρικό κόλπο. Όταν όμως έλθει η ώρα να ολοκληρώσει την ενδομήτρια αυτή ζωή του, τότε θα αποκοπεί από τό φυσικό Σύμπαν, όπως τό βρέφος αποκόπτεται από τόν όμφάλιο λώρο, για να γεννηθεί και να υπάρξει αυτή τη φορά σαν μία αυτοδύναμη Όντότητα στό πνευματικό σύμπαν. Στόν κόσμο εκείνον απ' όπου είχε κάποτε έκπορευθεί σαν μία μονάδα, ένα σπέρμα πνευματικό. Και αυτή θα είναι η γέννησις του αληθινού ανθρώπου, η δευτέρα γέννησις, η νίκη κατά του φυσικού κόσμου, για την οποία μιλάει ο Ίησους: «Έγώ νενίκηκα τόν κόσμο».

Σύμφωνα με την άποψη αυτή ο άνθρωπος, ο αληθινός άνθρωπος, στη σημερινή εξελικτική φάση του, δεν έχει ακόμη γεννηθεί. Ο άνθρωπος σήμερα μετέχει απλώς στην πνευματική φύση του, αλλά δεν υπάρχει σαν ένα αυτοδύναμο πνευματικό όν. «Ο άνθρωπος είναι μεθόριος της όρατης και της άοράτου φύσεως» λέγει ο Γρηγόριος ο Νύσσης. Μετέχει του φυσικού και του πνευματικού, του χρόνου και της αιωνιότητας, του θανάτου και της άθανασίας. Δεν έχει δομήσει ακόμη τόν πνευματικό του οργανισμό, δεν έχει ένδυθι τόν «πνευματικό Άδάμ» ώστε να μπορεί να ζει ένσυνείδητα και να ενεργεί στις αντίστοιχες πνευματικές περιοχές.

Μακρόκοσμος και Μικρόκοσμος – Θεός – Σύμπαν – Άνθρωπος. Μέσα από τόν Μακρόκοσμο φυτρώνει ο άνθρωπος, ο μικρός κόσμος, προορισμένος να γίνει και αυτός με τη σειρά του ένας δημιουργός κόσμου, ένας θεός. «Η φυλή των ανθρώπων και των θεών είναι μία και η αυτή».¹

*

Τό Θεοσοφικό όραμα ως προς τη Ζωή και τόν Άνθρωπο, είναι ένα όραμα αισιόδοξο, έλπιδοφόρο και φωτεινό. Μέσα στό όραμα αυτό η έννοια θάνατος, όπως την αντιλαμβάνεται σήμερα ο άνθρωπος, σαν καταστροφή, άνυπαρξία ή εκμηδένιση, δεν υπάρχει. Τό θεϊό Σχέδιο είναι έργο ζωής και αγάπης. Όλα τά βασίλεια ζωής μέσα στό έργο αυτό είναι ευτυχισμένα. Τό κακό, η δυστυχία, ο πόνος δεν είναι παρά τό αποτέλεσμα της μη συμπόρευσης με τόν φυσικό νόμο που είναι νόμος ήθικός της σύγκρουσης της ατομικής βούλησης με τη θεία βούληση. Αυτό που νομίζουμε σαν θάνατο, λέγει η Μπαγκαβάτ Γκিতά, δεν είναι παρά μία άπλη άλλαγή ρού-

1) Πίνδαρος.

χων. Ἐνῶ ἡ ἀνθρώπινη ψυχή εἶναι ἀθάνατη, καί το μέλλον τῆς εἶναι τὸ μέλλον ἑνός πραγματος, πού ἡ ἀναπτύξις καί ἡ λαμπρότης του δέν ἔχει ὄρια. Ἡ ζωὴ καί ὁ θάνατος εἶναι ἓνα καί τὸ αὐτὸ πραγμα, δηλώνει ὁ Κρισναμούρτι, καί δέν μπορούμε νὰ καταλάβουμε τὸν θάνατο, ἐφόσον δέν ἔχουμε κατανοήσει αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ζωὴ.

Ἡ ζωὴ σαν ἀτομικὴ συνείδηση εἶναι μιὰ μοναδὰ σόδιαμετη. Ἡ μορφή πού ὑπηρετεῖ τὴ ζωὴ εἶναι σύνθετη. Ἐτσι, ὅταν αὐτὴ ἔχει φθαρεῖ καί δέν εἶναι πλέον σὲ θέση νὰ ὑπηρετηθεῖ τὴν ἐγκλειστη μέσα σ' αὐτὴ ζωὴ, ἡ ζωὴ ἀποσπρεται, καί τότε ἡ μορφή διαλύεται. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ ὁ θάνατος εἶναι πραγματι ἔργο ἀγάπης καί πρόνοιας, γιὰ μιὰ καλύτερη ἐξυπηρετήση τῆς ζωῆς, ἔργο προόδου καί ἀνανεώσης. Ὅλα ὑφίστανται αὐτὴ τὴ μεταβολή, γιὰ νὰ ξαναγεννηθοῦν ἀνανεωμένα, ξετυλίγοντας νέες δυνάμεις μέσα στον ἀπείρο χρόνο. Ὅχι μόνον οἱ ἀτομικὲς μορφές, ἀλλὰ καί ἡ ὕλη, τὸ σύμπαν ὁλοκληρο, σαν ἓνας ἀσυλλήπτος ὀργανισμός, περνώντας μέσα ἀπὸ τὶς περιοδικὲς αὐτὲς φάσεις τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου, τῆς ἐγρήγορης καί τοῦ ὕπνου, πορεύεται πρὸς τὴν ἀτέρμονη ἐξέλιξη του. Ἡ θεωρία αὐτὴ τῆς Ἀνακυκλώσης καί τῆς Ἐπαναγέννησης, ὅπως τὴν εἶχαν διδάξει οἱ ἀρχαῖες παραδόσεις, δέν εἶναι παρά μιὰ λογικὴ προέκτασις τῆς θεωρίας τοῦ Λαββίνου, ὅτι δηλ. ἡ Ἐξέλιξις παραλληλὰ με τὴν ὕλικὴ μορφή ἀφορᾷ καί τὴν πνευματικὴ ὑπόστασι, ἢ μᾶλλον ἡ ἐξέλιξις τῆς μορφῆς ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ὑπόστασι, πού ἡ μορφή ὑπηρετεῖ.

Ἡ ἐξέλιξις δέν ἔχει τέρμα. Ἡ θεία ζωὴ, περνώντας μέσα ἀπὸ τὶς ὕλικὲς μορφές καί τὸ ὕλικὸ σύμπαν, συνεχίζει τὴν ἐξέλιξη τῆς στὸ πνευματικὸ σύμπαν καί τὶς πνευματικὲς μορφές. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ὑπέρτατος καλλιτέχνης με τὴν ἀστείρευτὴ ἐμπνευση, πού ἐμπλουτίζει τὸ ὅλοῦνα με νέες ιδέες καί ἐξελίσσεται καί αὐτὸς μαζί με τὸ Σύμπαν του. Ἐτσι τὸ Σύμπαν εἶναι ἓνα ἀσύλληπτο ἔργο τέχνης, μιᾶς ἀσύλληπτης φαντασίας. Ὁ Θεὸς παίζει δημιουργώντας—λέγει ἡ Ἰνδικὴ παράδοσις— ὁ Θεὸς χορεύει καί τραγουδαί. Ὅλα χορεύουν καί τραγουδοῦν, μέσα στὸ Σύμπαν, ἀπὸ τὸ ὕλικὸ ἄτομο, μέχρι καί αὐτὰ τὰ οὐράνια σώματα. Οἱ ἀρχαῖοι θεοί, οἱ ἄγγελοι, στὶς θρησκευτικὲς παραδόσεις, φέρονται νὰ κρούουν ἐκστατικοὶ τὰ συμβολικὰ μουσικὰ ὄργανά τους, λύρες, ἄρπες, αὐλοὺς. Καί τὸ ἀνθρώπινο τραγοῦδι, ἡ ἀνθρώπινη μουσικὴ, δέν εἶναι παρά μιὰ μικρὴ μίμησις τῆς ἀένανης καί ἀσύλληπτης αὐτῆς κοσμικῆς μουσικῆς.

Μέσα ἀπὸ τὸ ἰλιγγιώδες ξετύλιγμα τῆς θείας Ζωῆς, τίποτε ἀπ' ὅ,τι εἶχε λάβει ποτέ ὑπόστασι μέσα στὸ χρόνο, δέν χάνεται. Κάθε

ζωή και κάθε μορφή ακτινοβολείται επάνω στον κοσμικόν αιθέρα την Α΄ Kasha, στο θησαυροφυλάκειο αυτό των ιδεών και των αρχετύπων (πού ο Νεύτων είχε ονομάσει Censorium Dei: Έγκεφαλο του Θεού) για να χρησιμεύσουν εκεί σαν νέες ιδέες, πού θα ξαναχυθούν στο καλούπι της ύλης, για μελλοντικές νέες, πιά εξελιγμένες ζωές.

Μέσα από τό έργο αυτό της Έξέλιξης και της ανάπτυξης της Άτομικης ζωής, όπως ακριβώς μέσα από τό έργο της ανάπτυξης ενός δένδρου, αναφαινονται κατά καιρούς, οι ώριμοι καρποί του δένδρου της Ζωής και της γήϊνης συγκομιδής, οι τετελεσμένες πνευματικές Άτομικότητες, για να πορευθούν προς άλλες εξελικτικές φάσεις υπάρξεως, έξω από τό φυσικό Σύμπαν. Έτσι ο Βούδδας, ο Ίησους, οι θείοι εκπαιδευτές όλων των εποχών, δέν ήταν παρά οι πρώιμοι καρποί της γήϊνης συγκομιδής, – οι «πρωτότοκοι» αδελφοί μας – ίσως όμως και οι ένδοξοι καρποί ενός προηγούμενου εξελικτικού κύκλου ζωής. «Έγώ υπήρξα προτού τον κόσμον τούτον γενέσθαι» δηλώνει ο Ίησους. Είναι οι μυστικές μεταμορφώσεις της Ζωής και του Πνεύματος, οι μεταμορφώσεις του μυστικού Διονύσου και του μυστικού Χριστού. «Πόσο μακριά είσαι από μένα, ώ καρπέ! – Είμαι μέσ στην καρδιά σου, ώ άνθέ!» λέγει ο μεγάλος Ταγκόρ.

*

Είπαμε ότι ή Θεοσοφία είναι μιά άπέραντη συνθετική επιστήμη, ή Έπιστήμη–Σοφία, πού περιλαμβάνει μέσα της τις διδασκαλίες όλων των μεγάλων θείων Έκπαιδευτών και όλων των θρησκευτών, σέ ό,τι άληθινό έχουν αυτές. Θα πρέπει επομένως ο μαθητής να μελετήσει την επιστήμη αυτή, όπως κάθε άλλη επί μέρους επιστήμη, μέ τή διάνοια, μέ ένθουσιασμό και μέ έρωτα, ώστε να κατανοήσει στις γενικές τους γραμμές τις μεγάλες και βασικές άλήθειες, πού διέπουν τό θείο Σχέδιο και τό θείο έργο μέσα στον κόσμο. Οι άλήθειες όμως αυτές έχουν άπειρο βάθος και προεκτάσεις, και δέν μπορεί να τις έχει κάνει κανείς κτήμα του, μόνον και μόνον έπειδή κατανοεί τό γενικό νόημά τους. Θα πρέπει γι' αυτό να επανέρχεται στη μελέτη αυτή πολλές φορές, άπειρες φορές, και σέ διάφορα χρονικά διαστήματα, και τότε θα βλέπει να του άποκαλύπτεται κάθε φορά μιά καινούργια δψη, καινούργια όμορφιά, μηνύματα νέα. Προσφέρεται έτσι ή Θεοσοφία άκόμη και σαν μιά όδός έρευνας, προσωπικής ανακάλυψης, προσωπικής δημιουργίας και έμπνευσης.

Πέρα ωστόσο και πάνω άπ' όλα αυτά, ή Θεοσοφία είναι ή Έπι-

στήμη του Πνεύματος, του βάθους και της ουσίας, και σαν τετοια αποτείνεται στον έσωτερικό άνθρωπο, στον πνευματικό. Είναι έπομένως ανάγκη ή γνώση από τό χώρο της διανοίας να περασει μέσα στις ένδομυχες, τις άγνωστες περιοχές του ανθρώπινου είναι, να τις διαποτίσει, να σπάσει τα τείχη της μακροχρόνιας διαμόρφωσης, να πνευσει ό ζωογονος άνεμος της αιώνιας αλήθειας και να συντελεστή ή μυστική αλχημεία: Η μάθηση να μετασυσιωθή και να γίνει Σοφία. Η σοφία είναι ένα στάδιο πέρα από τη γνώση, από τη μαθηση. Είναι ή κατακτηση μις άλλης συνειδησιακής διαστασης, ένα άνοιγμα και μια μεθεξη στην αλήθεια.

Τό έσωτερικό αυτό ταξίδι από τη μαθηση προς τη Σοφία είναι ή μυστηριακή Ατραπος, για την όποια τόσος λόγος γίνεται μέσα στη Θεοσοφική διδασκαλία. Είναι τό ταξίδι προς τη γνώση του έαυτου, τό πιο σκληρό ταξίδι που έχει να διανύσει ό άνθρωπος. Στην αρχαία Ινδία ή Θεοσοφία έσήμαινε πάνω απ' όλα αυτή την έπιτευξη που καμμία άλλη γνώση δεν μπορεί να αντικαταστήσει. Η λέξη Γιόγκα άλλωστε, ή τόσο παρεξηγημένη στην εποχή μας, έσήμαινε στην πρωταρχική της μορφή την έπιτευξη αυτής της σύνδεσης του ανθρώπου με την έσωτερική του πραγματικότητα.

Η Θεοσοφική διδασκαλία, όπως άλλωστε και ή θρησκεία, όταν δεν γίνεται βίωμα, τρόπος ζωής, τότε μπορεί να γίνει κι' αυτή, όπως κάθε παρόμοια διδασκαλία ένας επί πλέον φραγμός, ένα τείχος έγωϊσμού και χωριστικότητας, ή ένα υπερ δηλητήριο – όπως έχει έπισημάνει ό Κρισναμούρτι – κρατώντας τόν άνθρωπο ξεκομμένον από την ίδια την ουσία και τό νόημα της ζωής. Πρέπει να γίνουμε θεόσοφοι μέσα μας – λέγει ό σοφός Ν. Σρί Ράμ. Τη θεοσοφική διδασκαλία μπορεί να την έπισημάνει κανείς μέσα σ' ένα μικρό ή μεγαλύτερο διάστημα. Τό θεοσοφικό όμως βίωμα – ή πρακτική θεοσοφία – είναι πολύ δύσκολο, και δεν άρκει ίσως ούτε μία ζωή για να τό έπιτύχει κανείς. Χρειάζεται ριζική αλλαγή, ανανέωση, έσωτερική επανάσταση, χρειάζονται καινούργια μάτια και καινούργια καρδιά, για να ιδούμε και να αισθανθούμε τη ζωή και τό κόσμο... Έτσι, αν μελετάτε τη Θεοσοφική διδασκαλία με έλευθερο και άνοικτό νου και παράλληλα βιώνετε την πρακτική Θεοσοφία, όπως τη διδάσκει ό Κρισναμούρτι, τότε θα έχετε έπιτύχει κάτι τό ιδεώδες και τό τελείο... Γιατί ή Θεοσοφία είναι ή Ποίηση της Αλήθειας – που είναι όμορφιά – και σαν τέτοια δεν μπορεί παρά να έμπνέει προς κάθε ώραίο και ύψηλό».

Αιμιλία Γβου

ΛΥΣΑΤΕ ΤΟΝ ΠΡΟΜΗΘΕΑ ΣΑΣ...

Τῆς EDITH SCHLOSSER
The American Theosophist

ΠΡΙΝ ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ, τό τελευταῖο ἀπόγευμα πού βρισκόμουν στήν Ἑλλάδα, στεκόμουν μέ τήν Ἑλληνίδα φίλη μου κοντά στίς ἀρχαῖες στήλες τοῦ Ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, στό Σούνιο. Ἡ ὁμορφιά τοῦ ἀπογεύματος, χρωματισμένη μέ τή λύπη τῆς ἐπικείμενης ἀναχωρήσεως, μ' ἔκαμε νά στραφῶ πρός τήν ὡραία φίλη μου, Ἑλένη Ζερβοῦ, καί νά τῆς πῶ: «Τί θαυμαστό νά εἶναι κανεῖς Ἑλληνας καί νά ἔχη τέτοιο ἔνδοξο παρελθόν!». Ἐκείνη, κόρη ὀνομαστοῦ καλλιτέχνου καί μουσικός ἡ ἴδια, μέ κοίταξε μέ σοβαρότητα καί μοῦ ἀπάντησε μ' ἓνα τόνο Κασσάνδρας, ἀξέχαστον γιά μένα: «Δέν θά ἤθελες νά εἶσαι Ἀμερικάνα καί νάχης ἓνα μέλλον;»

Ὁ λόγος πού ἀναφέρω αὐτή τήν προσωπική πείρα, εἶναι, ὅτι βλέπω μιά σύγκρισι ἀνάμεσα στό πεπρωμένον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καί ἐκεῖνο τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας μας, ἐκτός ἂν ποῦμε πῶς εἶναι δυνατόν νά ἔχουμε καί τό ἔνδοξο παρελθόν μας καί ἓνα μέλλον πού ὑπόσχεται. Εἶναι μερικοί μεταξύ μας πού ἀπηχοῦν τήν ἔννοια τῆς Ἑλένης καί πού αισθάνονται τόν ἑαυτό τους στό σταυροδρόμι τῆς ἀποφασιστικότητος, ἀνάμεσα στή δόξα του τέλους τῆς πρώτης μας ἑκατονταετηρίδος καί τήν ὑπόσχεσι μιᾶς νέας αὐγῆς πού πλησιάζει.

Πρόσφατα περιστατικά μ' ἔφεραν σέ μιά σοβαρή ἀναμέτρησι τοῦ χάους, πού φαίνεται νά χωρίζη ὅσους εἶναι ικανοποιημένοι νά θερμαίνωνται στίς λαμπρότητες τοῦ παρελθόντος καί ἐκείνους πού ἀγωνίζονται γιά τό μέλλον πού πρέπει νά δημιουργήσουν, ἂν πρόκειται νά παραμείνουν στήν Ἑταιρία χωρίς νά παραβιάσουν τήν

ακεραιότητα τους, χωρίς να άπαρνηθούν το δικαίωμα να προχωρήσουν, έλεκτεινόντας τις ιδέες τους καθώς πηγαζουν εμπρός στο ρεύμα τής ζωής.

Ζούμε σε μια ταραγμενη εποχη, μια εποχη βιας που μπορεί να συγκριθῆ μ' εκείνες τις περιόδους τής ανυψωσης που προηγήθηκε στο άνθισμα τής Ελληνικής σκεψεως, καθώς και πριν απ' την Ιταλικη Αναγέννησι. Έχω την πεποιθησι ότι απο την παρούσα καταστασι τού κόσμου, ένα απωτερο και μεγαλυτερο άνθισμα προκειται νάρθη, που θα περιβαλη τον κοσμον ολόκληρο, και μεσα στο όποιο το ανθρώπινο γενοσ θα έκπληρωση κάποια μεριδα τού προωρισμένου ρόλου του στο κοσμικο σχέδιο τής εξέλιξης.

Πόσο δύσκολο φαίνεται στον άνθρωπο να ύψωση το βλέμμα πάνω στην έφημερη φυσικη του άποψι και να άτενιση την μεγαλοπρεπεια που τον περιβαλλει! Το να κατακτησωμε τους μικροκοσμικούς περιορισμούς μας, τό να τολμησωμε να εξετασωμε τόν μακροκοσμικό όρίζοντα, τό να δεχθούμε τόν βραδύ ρυθμό και να προσανατολισθούμε στο άναπόφευκτο τής άτραυτου, είναι η άληθινή θεοσοφικη προοπτικη. Τουτό είναι τό όραμα που υπερβαινει τό μηόαμινό και μās δίνει τό θάρρος να εξετασωμε καθε συμβαν, προσωπικό και γενικό, στο φώς τής άληθινής εξέλικτικης σημασίας του, σαν μεροσ δηλ. τής προόδου τού συμπαντος και όχι άπλώς τού μικρού τμηματος στο όποιο δεσμευεται η ανθρωπότης.

Στό Ελληνικο όραμα, δύο πρόσωπα συμβολικά ένασχολούν τη σκεψι τού ανθρώπου: Ο Προμηθεύς και ο Έπιμηθεύς. Η Μπλαβατσκι στην «Μυστικη Διδασκαλία» δίνει σαφή τήν σημασία για μία καθαρα κατανοησι τού θεματος και τονίζει τη γελοία μυωπία όποιοςδήποτε υποθέσεως ότι τό Πύρ τού Προμηθεως είναι μοναχα τό δώρο τής φυσικης φωτιάς. Δεν είναι η πρόθεσις μου να επαναλάβω εκείνο που τόσο καθαρα έξηγεϊται στη «Μυστικη Διδασκαλία», άλλα να εξετασω τη σημασία τού Πυροότου έν σχέσει με την παγκοσμια καταστασι και την έργασια τής Θ.Ε. στον κόσμο.

Τοποθετούμενο στην άρχη τής μυθολογικης εποχης, τό δράμα τού Αισχύλου άρχιζει με τόν Προμηθεα που είναι δεσμώτης πάνω στον ύψηλο βραχο σε μακρυνους τόπους τής γης. Προς τό τέλος τού δραματος, δεδεμενος παντα στην βραχώδη άγκαλια τής γης, ψάλλει, ξερόντας ότι εκεί θα ταφή επί αιώνες...

Βεβαια ένας άποκρυφιστής μπορεί ν' άναγνωριση τη θεία φλόγα που είναι μέσα του φυλακισμένη και μπορεί να εξεταση τους χαρακτήρες στη σχέσει τους με αύτην την συγκεκριαλυμμενη δημιουργικην ένέργεια. Βλέπει επίσης τόν εαυτό του κάπως άπροστάτευτον, φυλακισμένον στις περιστάσεις που δεν μπορεί ν' αλλάξη. Όπως όλες

οι συμβολικές παραστάσεις, ο Προμηθεύς Δεσμώτης προσφέρεται σε πολλά επίπεδα έρμηνείας και έπομένως είναι ένα από τα άξια λόγου άντικείμενα μελέτης που σχετίζονται με τό παγκόσμιο πρόβλημα τό όποιο άντιμετωπίζει ό άνθρωπος.

Στόν αιώνα μας έγινε μιá τεράστια επέκτασις τών γνώσεων του ανθρώπου για τό σύμπαν, από τό άπειρωσ μικρό στο άπειρωσ μέγα. Καί όμως αυτές οι γνώσεις ήσαν συχνά τό άποτέλεσμα μιáς έρευνας για τήν αλήθεια, που έφερε τή χλεύη και τόν άνταγωνισμό στόν έρευνητή. Μπορούμε ν' αναφέρωμε τόν άνταγωνισμό που δημιουργήθηκε σχετικά με τόν Παστέρ. Σήμερα δεχόμαστε τήν ύπαρξι τών βακτηριδίων σάν κάτι τό συγκεκριμένο κι' έπομένως μπορούμε νά δεχθούμε τήν δυνατότητα ακόμα και μικροτέρων όργανισμών, άοράτων και στά πιό ευαίσθητα όργανά μας. Διαβάζωμε με φρίκη τό μαρτύριο εκείνων που έξεβιάσθησαν, διότι ανακάλυψαν τήν αλήθεια για τή Γη, τότε που τό τηλεσκόπιο δέν είχε ακόμα βρεθί για νά επέκτεινι τούς όρίζοντες του ανθρώπου. Σήμερα άναρωτιόμαστε αν θά βρούμε ποτέ ένα όριο, καθώς εξακολουθούμε τήν έξερεύνησι του διαστήματος.

Και σκέπτεται κανείς: «Γιατί ή αλήθεια θά πρέπει πάντα ν' άγωνίζεται ενάντια σ' εκείνους που τόσο επίμονα προσκολλούνται στο παρελθόν:»

Έπιστρέφοντας στο αρχαίο δράμα, βλέπωμε ότι ή Δύναμις και ή Βία έστάλησαν από τόν Δία νά επιβλέπουν τά δεσμά του Προμηθέως. Μήπως έμεις δέν βλέπωμε σήμερα τήν Βία και τήν Δύναμι νά συντριβουν τό δημιουργικό πνεύμα εκείνων που δέν κάμπτονται στη θέλησί τους; Και ό Προμηθεύς Δεσμώτης εξακοντίζει τήν πρόκλησί του προς τούς βασανιστάς του. Και τά πνεύματα τής φύσεως, συγκεντρωμένα άπ' τή διαίθησί τους, έρχονται από στεριά και θάλασσα, και σάν χορός στο δράμα, εκφράζουν τή συμπόνιά τους για τόν Προμηθέα. Παιδιά τής Θετίδος, κόρες του Όκεανου, ήρθαν νά μιλήσουν, μολονότι άνίσχυρα νά έμποδίσουν τήν πράξι. «Θλιμμένοι με τή θλίψι σου...» είναι τά λόγια του Όκεανου.

Έτσι, ό Προμηθέας βασανίζεται, ή παγκόσμια συμπόνια έξεγείρεται, αλλά ή Δύναμις παραμένει άνέπαφη, περιφρονώντας τόν οϊκτο σάν άδυναμία.

Πάντα θά ύπαρχει, σε άντίθεσι προς τήν άποψι του Προμηθέως, ό Έπιμηθεύς, ίκανοποιημένος νά δέχεται σάν τελικό εκείνο που προηγήθηκε, εύχαριστημένος νά έχη τόν νοϋ του ελεύθερο από τήν τυραννία τής αυτοεξετάσεως, εύχαριστημένος νά ύπακούη στη δύναμι που ζητά ύπακοή σάν τίμημα άσφαλείας. Ό άνθρωπος έχει και τά δύο αυτά πνεύματα μέσα του και ζη με τή σύγκρουσι που

δημιουργούν. Σε μερικούς το πύρ καιει μανιωδώς, ελευθερώνοντας τη φλόγα του. Σε άλλους όσμάζεται προσωρινά, μα ύστερα ξεσπά σε φλόγα κάτω από αφορρητη τυραννία και εξαπτεi τα πνευματα των άλλων. Και τότε ή έκτασι τής φλόγας που προξενεί την αναστατώσι, που φερνει ένα τέλος στην κυβερνώσα δύναμι και αρχίζει μια νέα εποχή ελευθερίας. Όταν κατανοήσωμε ότι αυτό συμβαίνει μέσα μας, καθώς και στα πράγματα τού έξω κόσμου, είμαστε σε θέση να έπιτελεσωμε την αυτοκατανόησι, να ελευθερώσωμε το Προμηθεϊκό μας πνεύμα και να στραφούμε με πρόσωπο ελευθερο προς τη ζωή.

Η θεια αληθεια είναι μια αθανατη φλόγα που καταστρεφει καθε συνθεσι, μέσα στην όποια οι άνθρωποι προσπαθούν να την αιχμαλωτισουν, αλλα και τρέφει καθε πνεύμα που θελει να την διατηρησει ελευθερη, να την φερη στο κινούμενο ρεύμα τής εσωτερικής ζωής. Άραγε μπορώ να πιστεωω ότι τούτο είναι το μήνυμα που ή Θ.Ε. προοριζεται να δώσει στον κόσμο;

«Εγαι τρεμω για τη μοίρα εκείνου που δεν προκειται να πεθαινη» ήσαν τα θριαμβευτικα λόγια του πισχοντος Προμηθεως. Δεν είναι το ζωντανο πνεύμα τού θεiou πυρός που πεθαινει, όμως πολλές κοινωνίες πεθαιναν επειδή προσπαθησαν να δεσμεύσουν αυτο το πνεύμα επάνω στον βραχο του παρελθόντος.

Υπαρχει μεγαλη ανάγκη για εύπλαστική αγάπη, για να κατευνασθούν τα μηδάρμια ρήματα που δημιουργούνται από διαφορες σε προσωπικες έρμηνείες. Άν παρακολουθήσωμε το πνεύμα τού χορού στον Προμηθεά Δεσμώτη, θα εκφρασωμε αυτήν την αγάπη άκομα και μέσα στις διαφορές. Άν το πνεύμα τούτο λάμπη στις συγκεκριρωσεις μας, θα διαλύση τις ατέλειές μας και θα είναι ένας μαγνητης για τους έρευνητας τής Αρχαίας Σοφίας. Έχομε μεταξύ μας εκείνους που αφιερώνουν την ένεργεια τους στη μελετη και την έρμηνεια τού μεγαλου ωκεανου τής γνωσεως που μας κληροδότησαν οι ιδρυται μας. Η έργασια τους είναι ζωτικη και πρέπει να ενθαρρυνεται, διότι, ό ωκεανός είναι ανεξάντλητος. Μήπως δεν μας έδωσαν την έντολη οι ιδρυται μας, να συνεχίσωμε τις έρμηνεις; Ένα δέντρο πρέπει να κλαδειστή και να τραφη για να φερη καρπό. Όταν προσφερωμε τους καρπους μας τού δημιουργού πυρός, ζούμε σε αληθινη έπικοινωνία.

Σε ένα από τα πιο πολύτιμα δώρα προς την Θ.Ε. ό Πρόεδρος μας κ. Ν. Σρί Ραμ, έγγραφε: «Ό αληθινά πνευματικός άνθρωπος συμμορφώνεται προς ένα υπόδειγμα δικό του». Θα μπορούσε επίσης να πη, «ή έννοια τής ένότητος γίνεται πραγματικη μόνον όταν δοκιμάζεται με τις διαφορές».

Γιὰ νά ἐκφρασθῆ ἡ ἐλευθερία μὲ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς παραδο-
χῆς τῶν διαφορῶν, ἡ Θ.Ε. συμμετέχει στὴν μεγάλη ἀναγέννησι τῆς
ἀλήθειας, πού τώρα βρίσκεται σέ ζύμωσι μέσα στὸν ταραγμένο κό-
σμο. Ἔχομε ἓνα μέλλον, καθὼς καί ἓνα παρελθόν, ἓνα μέλλον πού
πρέπει νά διαμορφώσωμε στό πῦρ τοῦ Προμηθεϊκοῦ μας πνεύμα-
τος, τοῦ ἀπέραντου καί ἀπεριόριστου.

(Μετὰφρ. ΚΑΤ. ΦΡΑΓΚΟΥ)

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΡΙΑΣ ΣΤΟ ΣΥΜΠΛΗΝ

Υπό F.L. KUNZ

ΜΕΛΕΣΤΟ ΣΥΜΠΛΗΝ τα αυτο-οργανωμένα «μη έμβια» συστήματα, όπως τα άτομα, τα κρυστάλλα, οι πλανήτες και τα ήλιακα συστήματα, που είναι συστήματα ύλης και ενέργειας, βασίζονται σε κάποια βαθειά αποκρυφή «ταξί» γεωμετρική. Αλλά το ίδιο παρατηρείται και στις ζώσες μορφές, σύμφωνα με τις σημερινές αντιλήψεις των επιστημονών. Ο Θόμσον, στο μνημειώδες έργο του «Περί αύξησεως και μορφής» υπεστήριξε ότι υπάρχει μια ελακρικής μαθηματική σχέσις στην μορφή της ύλης.

Οι ανόργανοι κρυστάλλοι δεν είναι ζωντανοί με την έννοια της λέξεως, όπως ισχύει για τα πρωτοπλασμάτα φυτών και ζώων. Έτσι μπορούμε ν' αντιχρυσώμε την πορεία της εξέλιξεως από την πηγή του όρυκτου βυσιλείου. Κάνεις δεν αμφιβάλλει ότι η ιεραρχία των κρυσταλλών στηρίζεται σε μαθηματικές ιδιότητες, ένυπαρχουσες στα πεδία δυναμικώς (της έλξεως, του μαγνητισμού και το πυρηνικόν). Η τελεία όμορφος άνος κρυστάλλου προκύπτει από τον άρμονικό δυναμισμό των άτομων και από τους αντήχητικούς δεσμούς μεταξύ των άτομων καθώς παρατασσονται μέσα στα μόρια (ιοντα) σύμφωνα με γεωμετρική αναλογία. Ένα κρυστάλλο είναι, άληθινά, είδος παγωμενης μουσικής.

Γίθεται όμως το έρωτημα: η ίδια άρχη έχει έφαρμογη και στα φυτά και ζώα; Η άρχη της συμμετρίας ισχύει άμετακλήτως για

κάθε κρύσταλλο, ή φυσικό ή προϊόν έργαστηρίου. Η κρυσταλλική δομή είναι παγκόσμια. Μπορεί να θεωρηθής σαν μία κανονική γραμμή σημείων διαμοιρασμένων συμμετρικά γύρω από ένα σημείον εις τό κέντρον. Διότι κάθε άτομον είναι σαν ένα αυτόνομο κέντρον. Αντίθετα, στο φυτό ή συμμετρία έμφανίζεται σαν σύστημα γραμμών συμμετρικά διευθετημένων γύρω από τόν άξονα ανάπτυξεως του φυτου. Στα ζώα ή κατάσταση γίνεται πιο περίπλοκη. Αυτό που έμφανίζουν είναι άμφίπλευρη συμμετρία, δηλ. συμμετρία επί ενός επιπέδου. Στην έμβρυακή ανάπτυξη των ζώων, μία πρωτόγονη ράβδωσις έμφανίζεται στο αυγό, και διά μέσου της γραμμής αυτής μία επιφάνεια συμμετρίας εγκαθιδρύεται. Όπως στην περίπτωση των κρυστάλλων και φυτών, ή ειδική συμμετρία την όποιαν κάθε βασίλειο επιδεικνύει, γεννά στις μικροσκοπικές μονάδες τό σπέρμα κύτταρον.

Όλα τά σπονδυλωτά ζώα, και πολλά άσπόνδυλα, ψυχρόαιμα ή θερμόαιμα, έμφανίζουν αυτήν την άμφίπλευρη συμμετρία. Και όμως τά θερμόαιμα ένσαρκώνουν μία πρόσθετη ισορροπία: όμοιοστασία σε μία ειδική για τό πλάσμα ισορροπία. Για έναν που γνωρίζει τίς διακλαδώσεις αυτής της άρχής της συμμετρίας, τό γεγονός τουτο θα έμφανιζόταν σαν μία φυσική συνέπεια. Σημαίνει ότι τό θερμόαιμο ζώο έχει μία μοναδική συγγένεια προς ένα θερμοδυναμικό πεδίο. Ο μεταβολισμός και ή αισθητικότητα των θερμόαιμων οδηγεί προς μία ζωή υπερβολικά πλουσιώτερη από εκείων των ψυχρόαιμων ζώων. Είναι πραγματικά μία άξοσημείωτη πρόοδος στην εξέλιξη.

Όσο για τά ανθρώπινα όντα, που πραγματικά είναι θερμόαιμα ζώα με ειδικά γνωρίσματα, μοναδικά στο είδος τους, παρουσιάζουν ένα περίεργο φαινόμενο που δεν έχει άρκετά μελετηθής. Ο άνθρωπος έμφανίζει μίαν επιπόλαιη άμφίπλευρη συμμετρία (δύο άντικρυστά χέρια, δύο μάτια και αυτιά, κ.ο.κ.), επίσης δέ και θερμή όμοιοστασία, αλλά τό δεξιό και άριστερό μέρος του σώματός του δεν έχουν συμμετρία.

Τό φαινόμενο τουτο προσκαλεί για ειδική έρευνα. Μία έρευνα στο θέμα τουτο θα οδηγούσε τόν έρευνητή πολύ μακρυνά. Για να πάρωμε ένα παράδειγμα του τύπου του προβλήματος που θα άνέκυπτε, υπάρχει στον όργανισμό ένα είδος πολικότητας άποτελουμένης από τά σώματα άνδρός και γυναικός. Κάθε όργανο στον ένα υπάρχει και στον άλλον. Εν τούτοις παντου (και ειδικά στην σεξουαλική λειτουργία) οι άναλογίες και οι άνατομικές διαθέσεις μπορούνε να ταξινομηθούν από τίς πιο άσήμαντες στις πολύ ριζικές διαφορές και χρήσεις. Και αυτές οι διαφορές συνοδεύονται από άξιοσημείω-

τες ψυχολογικές αντιθέσεις που είναι πολύ γνωστές.

Ξεκινώντας από την συμμετρία σε αμφίπλευρες διευθετήσεις του προσώπου ή της μιλικής ανατύξεως, μπορεί να προχωρήσουμε σε τέτοιο βάθος, όπου ακόμη και οι απλούστερες μικρολογίες ίσως είναι μεγάλης σημασίας, υπαινισσόμενες όλα εκείνα που κάνει το ανθρώπινο γένος καθώς περίπου και εκείνο που είναι. Μικρολογίες όπως οι προσωπικές ιδιοσυγκρασίες, μπορεί να φανερώσουν καταστάσεις πιο βασικές. Επί παραδείγματι, των ανδρών τα σακκάκια κοιμούνται απ' την αριστερή προς τη δεξιά πλευρά, ενώ των γυναικών αντίστροφα. Αυτό δεν πρέπει να το απορρίψουμε, νομίζοντας πως οι γυναίκες είναι πάντα κακότερες, άκομα και αν είν' αντίθετες. Η ιδιορρυθμία πιθανόν να οφείλεται σε κάποια βαθειά συμπληρωματικότητα ή όποια δεν θα μπορούσε να εξαλειφθῆ με επιπόλαιες διευθετήσεις κοιμιών.

Αν η έρευνα της συμμετρίας έχει επιστημονική αξία, ιδιαίτερα στην μελέτη των ζωντανών τάξεων, πως θα μπορούσε να προωθηθῆ;

Είχε λεχθῆ ὅτι τὰ φυτὰ εἶναι δεσμευὰ ἀπὸ εὐθύγραμμους σωλῆνες, κατὰ μῆκος τῶν ὁποίων τὰ ρευστὰ καὶ οἱ δυνάμεις τοῦ φυτοῦ κινούνται, καὶ ὅτι ἡ εὐθύγραμμη τοῦ ἄξονος ἀρχὴ ἐμφανίζεται πρῶτα στὸ ζωντανὸ σπερμοκύτταρο – στὴν πορεία τῆς ἀναπαραγωγῆς, μὲ σχίσμο.

Ένας τέτοιος πολικός ἄξων παρουσιάζεται καὶ στοὺς ἀνόργανους κρυσταλλοὺς (τοῦτο εἶχε πραγματι προφητευθῆ τὸ 1850 ἀπὸ τὸν Bravais, στὰ μαθηματικά). Ἀλλὰ οἱ κρυσταλλοὶ δὲν σχηματίζονται ἀπὸ ἐξειδικευμένους ἰστούς καὶ ὄργανα, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἄξονος δὲν μπορεῖ νὰ ἐπενεργήσῃ δυναμικὰ, ἐνῶ στὴν ἀνάπτυξιν καὶ μορφήν τοῦ φυτοῦ εἶναι βασικὴ.

Πρέπει νὰ συμπεράνωμε ὅτι τὸ σπέρμα τοῦ φυτοῦ καὶ τὰ κύτταρα εἶναι ἐντοπισεῖς δυνάμεων, καὶ ὅτι εἰς ὅλοκληρο τὸ φυτό οἱ δυνάμεις αὗτὲς ἐκφράζονται σὲ εὐθύγραμμη ὄρια τοῦ ἄξονος. Ὄποτε γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Ποιά εἶναι ἡ γεωμετρικὴ βάση τοῦ ζωντανοῦ φυτοῦ, σὰν σύνολο, δηλ. σὰν ἓνας δυναμικὸς ὄγκος στὸν ὁποῖον ὁ πολικὸς ἄξων εἶναι ἀπλῶς τὸ κυρίαρχο καὶ ὄχι τὸ μόνον γινώρισμα;

Ἡ ἄμειψη ἀπαντησεῖς εἶναι νὰ ἐγκλείσωμε στὸν ἀριθμὸ, μορφήν καὶ συμπεριφορὰ τοῦ φυτοῦ, σπέρμα, κύτταρο, χρωμοσώματα καὶ γένη, πού εἶναι μοναδικὰ στὸ εἶδος. Ὁ μαθηματικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ καὶ ἐδῶ καθὼς καὶ ἄλλοῦ στή φύσιν, ἐνῶ γεγνός πού πρῶτος ὁ Gregor Mendel ἐξέθεσε καὶ οἱ γενετισταὶ ἀπέδειξαν ἐπανειλημμένως.

Ὁ σπόρος εἶναι ἡ ἀφετηρία ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ γεωμετρία τοῦ ἐνήλικου φυτοῦ ἀποκαλύπτεται. Ἡ ὄρατὴ ἀνάπτυξις διακηρύττει τὴν

τάξι του φυτού – αν είναι μονοκοτυλήδονο, δικοτυλήδονο ή πολυκοτυλήδονο. Στην διακλάδωσι του κορμού ή του στελέχους, ή στην ανάπτυξι των κλώνων από τους κλάδους, ή γεωμετρία του φυτού υπακούει σε έναν νόμο, της φυλλοταξίας, ο οποίος εκφράζεται στο λεπτολόγο και κανονικό πρότυπο, τό ειδικό για τό φυτό, πού εκτελείται στις λεπτές φλέβες των φύλλων ή των σπόρων. Τό τελικό προϊόν της ανάπτυξεως κορυφούται στά πιό τέλεια παραδείγματα της αρχής: στό άνθος και τόν καρπό τό φυτό παρουσιάζει τήν γεωμετρία του μέ τελικότητα, και τό αποτέλεσμα έπιδεικνύει συμμετρία σε μερικά από τά ωραιότατα ζωντανά σχήματά του.

Αυτήν τήν δυναμική γεωμετρία πού διαπιστώνεται στις μή ζωές όντότητες, είναι δυνατόν νά τήν παρακολουθήσωμε και στις μορφές των φυτών:

Καθώς τό σπέρμα και τά σωματικά κύτταρα του φυτού βρίσκονται σε άκατάπαυστη κίνησι, ή γεωμετρία δέν είναι έκδηλη. Θά πρέπει νά μελετήσωμε τό ενήλικο φυτό για νά δούμε αν ενσωματώνη μερικές αρχές και έπειτα νά εξετάσωμε αν αυτές οι αρχές δίδουν εξήγησι στην συμπεριφορά των κυττάρων. Όπως είπαμε προηγουμένως, τά τμήματα του φυτού πού αποκαλούνται κάτι από τήν γεωμετρία είναι ο σπόρος και τό άνθος. Άλλη απόδειξις είναι ή φυλλοταξική διευθέτησις των κλάδων και κλώνων, επίσης τό σχήμα και οι φλέβες των φύλλων.

Αφού όμως τά αυτό-όργανωμένα συστήματα του σύμπαντος είναι εντοπίσεις δυνάμεων εις πεδία, έπεται ότι έφόσον υπάρχει ένας βασικός γεννήτωρ για τους κρυστάλλους, τότε θά υπάρχη και για τά φυτά ή ίδια τάξις, προωθημένη κατά ένα στάδιο. Όποτε, μέ μιά σειρά από προωθήσεις, μέ βάσι πάντα τήν ίδια «τάξι», προχωρούμε στά ζωα και στον άνθρωπο, στό σύνολο της φύσεως. Και κάθε μορφή ζωής θά ήταν μιά περιωρισμένη όψις της πραγματικότητας. Η Ζωή είναι μιά, ή ύλη και ή ενέργεια είναι έκδηλώσεις της.

Άλλά μιά τέτοια έρευνα, ή οποία θά προωθούσε τήν αρχή της συμμετρίας από τό όρυκτό, διά του φυτικού και ζωϊκού, στό ανθρώπινο βασίλειο, θά είχε και αντίστροφη πορεία: μέ τήν διερεύνησι της συνειδήσεως του ανθρώπου αναδρομικά στα άλλα βασίλεια της ζωής. Είναι μιά έρευνα άφάνταστα πιό δύσκολη.

Όμως, είναι σαφές ότι κάποια μορφή συνειδήσεως συνοδεύει κάθε όργανική ζωή, ακόμη και τόν αρχέγονο πρωτοπλασματικό πηλό: υπάρχει ένα συσσωρευμένο σωμα τεκμηρίων πού δείχνουν τήν παρουσία της ακόμη και στό κατώφλι της ζωής.

Τά φυτά έχουν διατρέξει τους κύκλους ανάπτυξεως και αναπαραγωγής περι τά τρία δισεκατομμύρια χρόνια, στό νερό και στην

ξηριά. Κατά τη διάρκεια αυτής τής εξέλιξως αύξηθηκαν σέ περιπλοκή, παραγοντα ρίζες για την κατοίκηση τους και φύλλα για τό θαύμα τής φωτοσυνθέσεως, ανταποκρινόμενα στο φώς σέ φωτοτροπισμό, μεταβάλλοντα ανόργανη ύλη σέ υλικό ζωής – όλ' αυτά χωρίς νά έπωφελούνται ένός νευρικού συστήματος. Ένα αξιοσημείωτο επίτευμα.

Ακόμη πιά αξιοσημείωτος είναι ό βασικός μεταβολισμός ό όποιος συγκρατεί ανάμεσα από μία τεραστία διαποικιλισι τήν θεμελιώδη τάσι προς μία κανονική περιπλοκότητα – τό όλως αντίθετο προς την αταξία και την όμοιομορφία, που αποδίδεται στην ύλη και ένέργεια, γνωστή ως έντροπια.

Όλα τα γεγονότα διακηρύττουν ότι στά όικα τους πεδία οι αυτό-οργανωμένες μονάδες (άτομα, μόρια, κρύσταλλοι) ένσωματώνουν έναν πρωτοεπιπέδο τροπο έκφρασεως τής γεωμετρίας του διαστήματος στη φύσι, περιωρισμένο σέ έπαύξησι. Πρωτόπλασμα και κύτταρο έμφανίζουν μία πρόσφατη άναχώρησι, τόσο ριζική, ώστε νά είμαστε ύποχρεωμένοι να κυτταξώμε για ένα πεδίο δυναμειως έντοπισμένο σ' αυτές τις νέες μονάδες. Αυτό τό πεδίο, μπορούμε νά είμαστε βέβαιοι, έχει μια όικη του γεωμετρία. Τα φυτά τήν έκφράζουν (όσο είναι δυνατόν στον χώρο των τριών διαστασεων) μέ τις κινήσεις του εσωτερικού μεταβολισμού, κυκλισμού, αναπτύξεως και καρποφορίας, μέ τους χαμηλούς των τόνους τής άθανασίας. Ένα τέτοιο πεδίο δεν μπορεί να είναι μόνον ήλεκτρομαγνητικό, όιοτι τό φυτό είναι ίκανό να λειτουργήση μέσα του, απαλλασσόμενος και μεταφέροντας ήλεκτρόνια, παγιδεύοντας φωτόνια και μετατρέποντας αυτά σε ένέργεια, και θεμελιώνοντας στο σώμα του φυτού ένα άχναρι από ήλεκτροστατικές κλίσεις.

Μεγαλύτερης σημασίας και αξιώσεως είναι τό θέμα του αισθητισμού. Μακρά εξοικειωσις, παρήγαγε μέσα μας μιάν άπέχθεια στην ιδέα ότι ή ζωή (που είναι αισθητισμός και στά κατώτερα επίπεδα, αισθηματισμός στά ύψηλότερα) είναι κάτι τό γενικό που έντοπίζεται σε όικες της μορφες. Οι λέξεις δεν πείθουν. Είναι άναγκη να αποδείξωμε ότι ή αυτόρρυθμιζόμενη γεωμετρία των ζωντανών τάξεων είναι ή ποικίλλουσα έκφρασις μιās παγκόσμιας αρχής. Η σωστή διαδικασία είναι να έκθετουμε στα σχολεία, ευθύς από τό νηπιαγωγείο, ότι τό κάλλος τής άρμονίας, τής μορφής και του χρώματος, είναι τό παρεπόμενο τής ζωής, και είναι τό ίδιο όπως και ή άλήθεια στις λεγόμενες άψυχες έπιστήμες.

Μετάφρ. ΚΑΤΙΝΑΣ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

(Κατά τούς αρχαίους Έλληνας φιλοσόφους)

Υπό ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥΤΟ ἴμπορεῖ νά χωρισθῆ σέ δύο μέρη. Τό ἓνα εἶναι ἄν ἡ αἰτία τῆς Δημιουργίας εἶναι μία ἢ πολλές, καί τό ἄλλο ἄν ἡ αἰτία αὐτή εὐρίσκεται μέσα ἢ ἔξω ἀπό τό Σύμπαν.

Θά πάρωμε λοιπόν καί ἐμεῖς τό θέμα χωρισμένο. Καί πρῶτα θά ἐξετάσωμε ἄν τά αἰτία τῆς Δημιουργίας τοῦ Κόσμου εἶναι ἓνα ἢ πολλά.

Οἱ δογματικές ἀντιλήψεις καί οἱ γνῶμες πολλῶν φιλοσοφικῶν σχολῶν, πού εἶναι ἐπηρεασμένες ἀπό τίς πρῶτες, εἶναι μοναρχικές. Δηλαδή δέχονται μία μόνον αἰτία τῆς Δημιουργίας. Οἱ ἐπιστημονικές ἀπόψεις εἶναι μᾶλλον δυαρχικές. Ὅμιλοῦν γιά τήν ὕλη καί γιά τήν ἐνέργεια, ἄν καί τόν τελευταῖο καιρό θεωροῦν τά δύο αὐτά στοιχεῖα τῆς Δημιουργίας ἀνιστρεπτά. Ἡ ἐσωτερική παράδοσις εἶναι δυαρχική. Ἐδέχετο ὅτι αἱ Ἀρχαί τῆς Δημιουργίας εἶναι δύο καί τίς ὠνόμαζε θεῖες, γιατί τίς θεωροῦσε αὐθύπαρκτες καί αὐτενεργούς. Τοῦτο φαίνεται καθαρά στά ἀποσπάσματα ἀπό ἔργα ἐλλήνων συγγραφέων. Ἐκεῖνο ὅμως πού θά δοῦμε πάρα κάτω σέ διάφορα τέτοια ἀποσπάσματα, τά ὅποια θά παραθέσωμε, εἶναι ὅτι οἱ διάφοροι συγγραφεῖς χρησιμοποιοῦν διαφόρους ὄρους γιά νά ἐκφράσουν τίς δύο αὐτές Ἀρχές τῆς Δημιουργίας, τήν συνεχῆ καί τήν ἀτομική (τήν Μονάδα καί τήν Διάδα τῶν Πυθαγορείων). Ἔτσι λοιπόν ὁ Πυθαγόρειος Φιλόλαος, σέ ἀποσπασμά του πού διεσώθη, λέγει: «Εἷς Κόσμος ὑπάρχει συνηρμοσμένος ἐκ περαινόντων τε καί ἀπείρων». Ὁ ἴδιος πάλι σέ ἄλλο ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίον του «περί Φύσεως» γράφει: «Ἡ Φύσις ἐν τῷ κόσμῳ ἀρμόχθη ἐξ ἀπείρων καί περαινό-

ντων καὶ ὅλος κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα», δηλαδή ὅτι ἡ Φύσις εἰς τὴν κοσμικὴν τῆς τάξιν συνηρμόσθη ἀπὸ ἄπειρα καὶ περατοῦντα καὶ τὸ κοσμικὸν σύστημα ὡς σύνολον καὶ πάντα τὰ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχοντα πράγματα. Ἐπειὶ ἄπειρα ὀνομάζει τὴν μίαν Ἀρχὴν τῆς Δημιουργίας, τὴν ἀτομικὴν, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄπειρα στὸ πλῆθος ἄτομα, περατοῦντα δὲ τὴν ἄλλῃ Ἀρχῇ, τὴν συνεχῆ, ποῦ οἶδεν στίξιμορφές πέρας.

Ἄλλος Πυθαγόρειος, ὁ Γίμαιος ὁ Λοκρός, σὲ βιβλίον ποῦ ἀποδίδεται σ' αὐτόν καὶ ἐπιγράφεται «περὶ ψυχᾶς κόσμου καὶ φύσιος» γράφει σχετικὰ: «Δύο ὧν ἡνὸς ἀρχαὶ ἐναντίαν, ὧν τὸ μὲν εἶδος λόγον ἔχει ἄρρενός τε καὶ πατρός, ἃ δ' ὕλα θήλεός τε καὶ μητρός. Τρίτη δὲ ἡμεν τὰ ἐκ τούτων ἔκγονα». (Δύο εἶναι αἱ ἀρχαὶ τῆς Φύσεως, ἀντίθετοι ὡς πρὸς τὰς ιδιότητας αὐτῶν, ἐξ ὧν ἡ τοῦ εἶδους παίξει τὸν ρόλον τοῦ πατρός, ἡ δὲ ὕλη τῆς μητρός. Ἐκ τῆς ἐνώσεως δὲ αὐτῶν προκύπτει ἡ τρίτη φύσις τῆς δημιουργίας, δηλαδή τὰ ἔκγονα αὐτῶν, τὰ ἐν τῇ Φύσει πράγματα, ὁ Κόσμος).

Ὁ Πλάτων στὸ βιβλίον τοῦ «Φίληβος» ἀναφέρει σὺν γνῶσι ποῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν Παράδοξον ὅτι ἡ δημιουργία τοῦ Κόσμου ὀφείλεται σὲ δύο Ἀρχές (16-C).

«Εἶναι ἓνα δῶρον τῶν θεῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως καταλήγω νὰ πιστεύσω καὶ ἐρρίφθῃ ἀπὸ κανένα θεόν, διὰ μέσου κάποιου Προμηθέως, μαζί μὲ ἐκθρομβωτικὴ φλόγα· καὶ οἱ μὲν παλαιότεροι ποῦ ἦσαν καλύτεροί μας καὶ ζοῦσαν πλησιέστερα πρὸς τοὺς θεοὺς, μᾶς παρέδωσαν αὐτὴν τὴν φήμην, ὅτι ὅλα δι' ὅσα λέγομεν ἐκάστοτε ὅτι ὑπάρχουν, ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἓνα καὶ ἀπὸ πολλὰ, περιέχουν δὲ μέσα τους ἠνωμένα μαζί τὸ πέρας καὶ τὴν ἀπειρίαν». Τὸ «ἓνα» καὶ τὸ «πέρας» εἶναι ἡ συνεχῆς Ἀρχή, τὰ δὲ «πολλὰ» καὶ ἡ «ἀπειρία» εἶναι ἡ ἄλλη Ἀρχή, ἡ ἀτομικὴ, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄπειρα στὸ πλῆθος ἄτομα.

Καὶ ὁ Παρμενίδης στὸ ποιητικὸ τοῦ ἔργου «περὶ Φύσεως», ποῦ γράφει στὸν πρόλογό του, ὅτι τοῦτο ὑπηγόρευσε ἡ Δαίμων Ἡμέρα, γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι μεταφέρει ἀλήθειες ἐσωτερικές, δύο παρουσιάζει Ἀρχές ποῦ δημιούργησαν καὶ συντηροῦν τὸν Κόσμο: Τὸ ὄν θεωρεῖ ἀραιόν, πῦρ, φῶς, τὸ δὲ μὴ ὄν πυκνόν, βαρὺ, νύκτα. Τὸ ὄν θεωρεῖ συνεχές, ἀναρχόν καὶ ἀπαιστον. «Δέν εἶναι τὸ ὄν διαιρετόν, διότι ὅλα του τὰ μέρη ἔχουν διανεμηθῆ ἐξ ἴσου, οὐδὲ εἶναι εἰς αὐτὸ τὸ μέρος κάπως περισσότερο καὶ εἰς ἐκεῖνο κάπως ὀλιγώτερον, πρᾶγμα ποῦ θὰ ἠμποδίζε τὴν συνοχὴν του, εἶναι δὲ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ὄν γεμάτο ἀπὸ ὄν καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου συνεχές». Καὶ σὲ ἄλλο ἀπόσπασμα:

«Ἐπειδὴ δέν ἔχει γένεσιν τὸ ὄν δέν ἔχει ἐξολοθρευμόν, ὑπάρχει ὡς ὀλότης, χωρὶς νὰ διασπᾶται εἰς γένη, χωρὶς νὰ συνταράσσεται

καί χωρίς νά παραχθῆ κατόπιν κατασκευῆς». Σέ ἄλλα ἀποσπάσματα ὁ ἴδιος ὁ Παρμενίδης ἀλλάσσει τούς ὅρους τῶν δύο Ἀρχῶν: «Αἷτια ἐκρίναντο δέμας καί σήματ' ἔθεντο χωρίς ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μὲν φλογός αιθέριον πῦρ, λεπτόν, ἀραιόν, ἐωυτοῦ πάντοτε τωυτόν, τῷ δ' ἐτέρῳ μὴ τωυτόν». «Ἐκρίναν ὡς αἷτια δομῆς (τοῦ κόσμου) καί διεχώρισαν (διέκριναν) ἀπ' ἀλλήλων, τό μὲν αιθέριον, ὡς ἡ φλόξ τοῦ πυρός, τό δέ ἕτερον οὐχί τό αὐτό (τό ἴδιον).

Καί ἄλλου: «Κατά δόξαν δέ τῶν πολλῶν εἰς τό γένεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων δύο ποιῶν τās ἀρχάς, πῦρ καί γῆν, τό μὲν ὡς ὕλην, τό δέ ὡς αἷτιον καί ποιοῦν». (Κατά τήν γνώμην δέ τῶν πολλῶν, ἡ γένεσις τῶν φαινομένων ἀποδίδεται εἰς ἀρχάς δύο ποιητικῶν, τό πῦρ καί τήν γῆν, δηλαδή τήν ὕλην καί τό ποιητικόν αἷτιον).

Ὁ Δημόκριτος, ἐπίσης, δύο ἐδέχετο κοσμικές ἀρχάς. Τό «πλήρες» καί τό «κενόν». Τό πλήρες θεωροῦσε ὅτι εἶναι διηρημένο σέ ἄπειρα τό πλήθος, πολύ μικρά σωματίδια, τούς «ἀτόμους» ἢ «ναστά» (πυκνά), πού εἶναι χωρισμένα μεταξύ τους ἀπό τό κενό. Τά ἄτομα εἶναι ἀγέννητα, ἀδιαιρέτα καί δέν καταστρέφονται ποτέ. Στά ἄτομα ἔδιδε τρεῖς βασικές ιδιότητες: «ρυσμόν, τροπήν καί διαθιγήν», δηλαδή ἔκτασι, κίνησι καί τήν δύναμι νά ἐπιδροῦν τό ἓνα τό ἄλλο (διαθιγή, ἀπό τό διαθιγγάνω, πού σημαίνει ἐπιδρῶ). Κενόν θεωροῦσε τόν ὡρο, ἄπειρον σέ ἔκτασι, πού περιέχει τά ἄτομα καί τά χωρίζει μεταξύ τους.

Τό κενόν καί τά ἄτομα ὑπάρχουν μέσα σέ ὅλα τά πράγματα. Τά πράγματα ἀπό τά ἄτομα καί ἀπό τό κενό ἀποτελοῦνται. Τό κενόν καί τά ἄτομα εἶναι πραγματικά, ἐνῶ οἱ ιδιότητες τῶν πραγμάτων, ὅπως εἶναι τό χρῶμα καί ἡ γεῦσις, εἶναι φαινομενικά. «Νόμῳ χροιοῖ, νόμῳ γλυκύ, νόμῳ πικρόν· ἐτεῖ δέ ἄτομα καί κενόν». Καί ἓνα σχετικό ἀπόσπασμα ἀπό τόν Σέξτον τόν Ἐμπειρικό φιλόσοφον τοῦ 3ου αἰῶνος μ.Χ., πού ἔγραψε ἱστορία τῆς φιλοσοφίας: «Λεύκιππος καί ὁ ἐταῖρος αὐτοῦ Δημόκριτος, στοιχεῖα μὲν τό πλήρες καί τό κενόν εἶναι φασί, λέγοντες οἷον τό μὲν ὄν, τό δέ μὴ ὄν, τούτων τό μὲν πλήρες καί στερεόν τό ὄν, τό δέ κενόν γε καί μανόν (ἀραιόν) τό μὴ ὄν, αἷτια δέ τῶν ὄντων ταῦτα ὡς ὕλην».

Ἐδῶ πρέπει νά σημειωθῆ, γιά νά μὴ γίνῃ σύγχυσι, ὅτι οἱ ὁμολογίες τοῦ Παρμενίδου καί τοῦ Δημοκρίτου γιά τό ὄν καί τό μὴ ὄν εἶναι ἀντίστροφοι. Ὁ Παρμενίδης, ὄν ὀνομάζει τήν συνεχή Ἀρχήν, ἐνῶ ἀντίθετα ὁ Δημόκριτος τήν Ἀτομικήν Ἀρχήν. Μὴ ὄν δέ, ὁ Παρμενίδης τήν ἀτομικήν Ἀρχήν, ἐνῶ ὁ Δημόκριτος τήν συνεχή Ἀρχήν.

Δύο ἐδέχετο Ἀρχάς τῆς Δημιουργίας καί ὁ Ἐμπεδοκλῆς. Τά

«ριζώματα πάντων» (τις βασιεις που κανουν όλα τα πραγματα) και την «φιλοτητα και νείκος»).

Τα ριζώματα τα χώριζε σε τεσσαρα είδη, απο τα αδρανή στα ενεργότερα, και τα ώνόμαζε: γή, ύδωρ, αηρ και πύρ. Οι όροι αυτοί όεν έχουν βεβαια καμμία σχέση με εκείνα που λεγουμε γή, νερό, αερα και φωτιά. Είναι εικόνες οι όποίες συμβολίζουν τις δυνάμεις που έχει κάθε μια από τις τεσσαρες αυτές καταστασεις των ατομων, οι όποίες όλες μαζί συνθέτουν την ατομική Αρχή του Κόσμου. Την άλλη Αρχή, την συνεχή, την ώνόμαζε φιλοτητα και νείκος, απο τις δύο ιδιοτητες που έχει η Αρχή αυτή να συνθέτη και να αποσυνθέτη τις υλικες μορφές, που τις αποτελούν τα ριζώματα, δηλαδή τα διαφορα άτομα. Καθως όε έλεγε ο φιλόσοφος αυτός «η άρμονία εκ νείκους και φιλιας γινεται», δηλαδή ο Κόσμος λειτουργεί με τις διαδοχικές συνθεσεις και αποσυνθεσεις των μορφών. Άλλού παλι έχει γραψει πως αι δύο κοσμικαι Αρχαι είναι άφθαρτες και αιώνιες. Η γέννησις και η φθορά γινεται στα υλικά πραγματα και όχι στις κοσμικές Αρχές. Δηλαδή οι σύνθετες μορφές του Κόσμου έχουν αρχή και τέλος και όχι οι δύο Αρχές που συγκροτούν τον Κόσμο. Ο Πλουταρχος στο βιβλίο του «περί του μη χράν έμμετρα την Πυθιαν» γραφει ότι ο Εμπεδοκλής έλεγε για τα ριζώματα: «εκ τουτων γαρ πανθ' όσα τ' ήν, όσα τ' έστι και έσται» (Γιατι απο αυτα προερχονται όλα όσα υπήρξαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν).

Και ο Αριστοτέλης παραδέχεται δύο Αρχάς της Δημιουργίας, χρησιμοποιεί δε τους όρους του Γίμαιου του Λοκρού, του Αρχύτα του Πυθαγορειου και άλλων, δηλαδή «είδος» και «ύλη». Τις δύο αυτές Αρχές ο Αριστοτέλης τις θεωρεί ότι ευρίσκονται σε όλα τα πραγματα. Την ύλη τη δεχεται σαν ουσια αδρανή, τό δε είδος ουσια πλαστική που δίδει στα πράγματα τή μορφή και προσδιορίζει τή λειτουργία τους.

Οι Στωϊκοί φιλόσοφοι παρουσιάζουν τας δύο Αρχάς του Κόσμου με τους όρους «ποιούν» και «πάσχον». «Τό μέν ούν πάσχον είναι την άποιον ουσιαν, την ύλην, τό δε ποιούν τό έν αυτή λόγον, τον θεον. Τουτον γαρ αίδιον όντα δια πασης αυτής δημιουργεί έκαστα». Έδώ θα πρεπει να σημειωθί ότι οι Στωϊκοί την ενεργητική Αρχή, την άρρενα, την ώνόμαζαν και «λόγον», δηλαδή αιτία, που δημιούργησε και συγκροτεί τον Κόσμο. Τόν όρο αυτό, τον ίδιο, χρησιμοποιούσε απο πριν ο Ηρακλειτος για να δηλώση τό αίτιο της Δημιουργίας. Τόν ίδιον όρο χρησιμοποίησε και ο Ευαγγελιστής Ιωαννης. Άλλα και ύστερα από αυτόν τον έχρησιμοποίησαν και άλλα νεώτερα φιλοσοφικά συστήματα.

Τὴν λέξι λόγος τὴν χρησιμοποιοῦν στὴν φιλοσοφία μὲ τὴν σημασία «αἷτιον», αἷτια. Τὴν χρησιμοποιοῦν ὅμως πολλές φορές σάν παράγωγο τοῦ ρήματος «λέγω», ἐπειδὴ ἡ Ἄρχὴ αὐτὴ λέγει, συλλέγει, πλάθει τὰ ἄτομα τῆς ἄλλης Ἄρχῆς σέ μορφές.

Καθὼς λοιπὸν καὶ στὴν ἀρχὴ ἀναφέρουμε, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ διάφορα ἀποσπάσματα πού παραθέτουμε φαίνεται καθαρὰ, ἡ ἐσωτερικὴ Παράδοσις δύο ἐδέχετο Ἄρχάς κοσμογονικὰς καὶ κοσμικὰς. Τὰς θεωροῦσε δὲ Ἄρχάς θείας Γονεῖς τοῦ Κόσμου. Τὴν ἄρρενα Ἄρχὴν, τὴν γονιμοποιό, τὸν Πατέρα, τὴ συνεχῆ, τὸν Πλάστη πού πλάθει τὰ ἄτομα τῆς ἄλλης Ἄρχῆς σέ μορφές. Καὶ τὴν θηλεῖα Ἄρχὴν, τὴν γονιμοποιουμένην, τὴν Μητέρα, τὴν ἀτομικὴν. Δυναρχικὴ λοιπὸν εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ Παράδοσις.

*

Τώρα καὶ γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα, πού ξεχωρίσαμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ εἶναι σχετικὸ μ' αὐτὸ πού ἐξετάσαμε, ἀφοῦ ἀναφέρεται καὶ αὐτὸ στὰ αἷτια τῆς Δημιουργίας: Τὰ αἷτια ἢ τὸ αἷτιο τῆς δημιουργίας εἶναι μέσα ἢ ἐξω ἀπὸ τὸν Κόσμο; Δύο ὑπάρχουν κι' ἐδῶ ἀπόψεις: ἡ ἐξωκοσμικὴ καὶ ἡ ἀντίθετη σ' αὐτὴ, ἡ ἐνδοκοσμικὴ.

Δογματικὲς καὶ φιλοσοφικὲς ἀπόψεις εἶναι συνήθως ἐξωκοσμικὲς, δηλαδὴ θεωροῦν τὸ αἷτιο τῆς Δημιουργίας ἐκτὸς τοῦ Κόσμου. Ἀντίθετα ἡ ἐσωτερικὴ Παράδοσις, δυναρχικὴ καθὼς εἶδαμε, δέχεται ὅτι τὰ αἷτια τῆς δημιουργίας εὐρίσκονται μέσα στὸν Κόσμο. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι, πού παραθέσαμε ἀποσπάσματά τους, τίς δύο κοσμογονικὲς Ἄρχές τίς θεωροῦν καὶ σάν κοσμικὲς, δηλαδὴ δέχονται ὅτι αὐτές οἱ ἴδιες ὑπάρχουν καὶ δροῦν μέσα στὸν Κόσμο πού δημιούργησαν. Τοῦτο φαίνεται καθαρὰ ἀπὸ τ' ἀποσπάσματά τους αὐτά. Ἡ Φύσις, λέγει ὁ Φιλόλαος, ἐγίνε ἀπὸ ἄπειρα καὶ περατοῦντα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἀποτελοῦνται ὅλα τὰ πράγματα τοῦ Κόσμου. Ἀπὸ τὴν ἔνωσι τῶν δύο κοσμογονικῶν Ἀρχῶν ἀποτελοῦνται ὅλα τὰ πράγματα τῆς Φύσεως, λέγει Τίμαιος ὁ Λοκρός, καθὼς εἶδαμε. Καὶ ὁ Πλάτων τὰ ἴδια λέγει ὅταν γράφει πὼς ὅτι ὑπάρχει μέσα στὸν Κόσμο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ πού τὸν δημιούργησαν. Κατὰ τὸν ἴδιο δὲ τρόπο ἐκφράζονται ὅλοι οἱ φιλόσοφοι πού ἀναφέραμε. Καὶ σάν γενικὸ συμπέρασμα ἡμποροῦμε νά ποῦμε ὅτι κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν Παράδοσι, πού κατὰ καιροὺς διέτυπωσαν ὅλοι οἱ «ὀρθῶς φιλοσοφήσαντες» κατὰ Πλάτωνα, τοποθετοῦνται μέσα στὴ Φύσι. Γιατί, ὡς ἔλεξαν, ἐάν τὰ αἷτια αὐτὰ ἦσαν ἐξω ἀπὸ τὴ Φύσι, δέν θά ἡμποροῦσε νά τὰ ἐρευνήσῃ ὁ ἄνθρωπος.

Αλλά και κάτι άλλο θα συνέβαινε: τα αίτια τῆς Δημιουργίας θα ἦσαν ἔτσι χωρισμένα και ξένα ἀπὸ τὰ δημιουργήματα τους.

Και γιὰ νὰ συνοψίσουμε, κατὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἀντιληψεις, ποὺ ἐκθέσαμε, τὰ αίτια τῆς Δημιουργίας εἶναι δύο, εὐρίσκονται δὲ μέσα στὴν Φύσι και τὴν κυβερνοῦν.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΝ

Ἔχεις μέσα σου ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ Θεό.

Γιὰ τὸ λοιπὸν ἀγνοεῖς αὐτὴν τὴν συγγενεῖα;

Τὸν ἔχεις μέσα σου και δὲν αἰσθάνεσαι ὅτι Τὸν μολύνεις μὲ ἀκάθαρτα διανοήματα και μὲ ρυπαρὰς πράξεις;

Ἄν ἦταν μπροστὰ σου ἓνα ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ τοζμοῦσες νὰ κάνης τίποτα ἀπ' ὅσα κάνεις τώρα.

Και ἐνῶ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς παρὼν μέσα σου και τὰ βλέπει ὅλα, και τ' ἀκούει, δὲν ντρέπεσαι νὰ κάνης τὸ κακό, μὴν ἔχοντας συναισθήση τοῦ τι εἶναι ἡ φύσις σου!

Ἐσύ, ποὺ εἶσαι τὸ κατεσκευάσμα αὐτοῦ τοῦ Δημιουργοῦ, θέλεις νὰ τὸ καταισχυνῆς; Και ὁμοῦς ὁ Θεὸς ὄχι μόνον σὲ κατεσκευάσει, ἀλλὰ και ἐμπιστεύτηκε και παρέδωσε σὲ σένα τὸν ἑαυτόν σου. Και ἐσύ δὲν θὰ τὸ θυμῆθης αὐτό, ἀλλὰ θὰ ντροπισῆς τὴν κηδεμονία σου!

Ἄν ὁ Θεὸς σου παρέδιδε ἓνα ὄρφανό, ἔτσι θὰ τὸ παραμελοῦσες;

Εκεῖνος σου παρέδωσε τὸν ἑαυτό σου και εἶπε: «Δὲν εἶχα ἄλλον, ποὺ νὰ τὸν ἐμπιστευθῶμιν περισσότερο ἀπὸ σένα: φυλάγέ μου αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ὅπως εἶναι ἡ φύσις του!»

Ταπεινόν, πιστόν, ὑψηλόφρονα, ἀτρόμητον, χωρὶς πάθη, ἀτάραχον».

Και ἐσύ δὲν θὰ Τοῦ τὸν φυλάξῃς;

**ΠΡΟΣ
ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ»**

ΦΙΛΑΤΑΤΟΙ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΜΑΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἀγάπη σας καὶ τὶς προσπάθειές σας γιὰ τὴ διάδοση τοῦ «ΙΛΙΣΟΥ» καὶ τὴν ἔγκαιρη πληρωμὴ τῶν συνδρομῶν σας. Ὅπως γνωρίζετε, ἡ Θεοσ. Ἑταιρεία ἢ ὅποια ἐκδίδει τὸν «ΙΛΙΣΟ» δὲν εἶναι κερδοσκοπικὴ ἀλλὰ φιλανθρωπικὴ ὀργάνωση καὶ μόλις καλύπτει δι' αὐτοῦ τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας Τῆς. Εἶναι τὸ μοναδικὸ στό εἶδος τοῦ περιοδικό, τῆς Θεοσοφικῆς Ἰδέας καὶ τοῦ ἐσωτερισμοῦ. Ὅπως σεῖς οἱ ἀναγνώστες του ἀναγνωρίζετε καὶ μετὰ τὴ βοήθειά σας προσπαθεῖ ν' ἀνταποκρίνεται στὴν ἀποστολή του. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ «ΙΛΙΣΟΥ» ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον σας καὶ τὴν ἔγκαιρη καταβολὴ τῆς συνδρομῆς σας. Βασίζεται στὴν ἀγάπη σας καὶ τὴν ἀφιλοκερδῆ προσφορά τῶν μελῶν τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τὰ ὅποια ἀφιλοκερδῶς προσφέρονται.

Μετὰ τὴν ἀγάπη του
Ο «ΙΛΙΣΟΣ»

ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Μητέρα

Μητέρα! λέξις ιερή καί τρισευλογημένη,
οίχως έσένα ὄλ' ἡ γῆ θάταν έρημωμένη.
Κι' αν ὅλα της τά πλάσματα ἡ γῆ τάχει παιδιά της
ὅμως γιά σένα ὁμολογεί πῶς είσαι ἡ καρδιά της.
Είσαι τό ἄσβεστο τό φῶς πού ἔχει πλημμυρίσει
μέ τό λαμπρό τό φέγγος του ὀλόκληρη τή φύση.
Σ' ὅλη τή γῆ κι' από τή γῆ ἀκόμα καί πύό πέρα
πέρνει μιá ιερότητα ἡ λέξη αὐτή «Μητέρα».
Ἐσύ ἔσαι τό ἀπάγκιο μας μέσα στό ξεροβόρι
κι' είσαι ὁ ἴσκιος κι' ἡ ὄροσιά στου λιωπυριουῦ τό ζόρι.
Ἐσύ μέσ' στήν ἀρώστια μας, στου κρεβατιουῦ τήν ἄκρη
γονάτισες μέ προσευχή πιναγμένη μέσ' στό δάκρυ.
Μητέρα! λέξις ιερή καί τρισευλογημένη
οίχως έσένα ὄλ' ἡ γῆ θάταν έρημωμένη.

Τελέσιλλα

‘Ο “Ορκος του Μέγα Ἀλέξανδρου

«Σᾶς εὐχομαι, τώρα πού τέλειωσαν οἱ πόλεμοι, νά εὐτυχήσετε μέ τήν εἰρήνη. “Ολοι οἱ θνητοί ἀπό δῶ καί πέρα νά ζήσουν σάν ἕνας λαός, μονιασμένος, γιά τή κοινή προκοπή. Θεωρήστε τήν Οἰκουμένη πατρίδα σας, μέ κοινούς τούς νόμους, ὅπου θά κυβερνοῦν οἱ ἄριστοι, ἀνεξάρτητα φυλῆς. Δέν ξεχωρίζω τούς ἀνθρώπους, ὅπως κάνουν οἱ στενοκέφαλοι, σέ “Ελληνες καί βαρβάρους. Δέν μέ ἐνδιαφέρει ἡ καταγωγή τῶν πολιτῶν, οὔτε ἡ ράτσα που γεννήθηκαν.

Τούς καταμερίζω μ’ ἕνα μόνο κριτήριο: τήν ἀρετή. Γιά μένα κάθε καλός ξένος εἶναι Ἕλληνας καί κάθε κακός Ἕλληνας εἶναι χειρότερος ἀπό βάρβαρο. “Αν ποτέ σᾶς παρουσιαστοῦν διαφορές, δέ θά καταφύγετε ποτέ στά ὅπλα, παρά θά τίς λύνετε εἰρηνικά. Στήν ἀνάγκη θά σταθῶ ἐγώ διαιτητής σας. Τόν Θεό δέν πρέπει νά τόν νομίζετε σάν αὐταρχικό Κυβερνήτη, ἀλλά σάν κοινό Πατέρα ὄλων, ὥστε ἡ διαγωγή σας νά μοιάζει μέ τήν συζωή πού κάνουν τά ἀδέλφια στήν οἰκογένεια. Ἀπό μέρους μου σᾶς θεωρῶ ὅλους ἴσους, λευκούς ἢ μελαμψούς καί θά ἤθελα νά μήν εἶστε ἀπλοί μόνον ὑπήκοοι τῆς Κοινοπολιτείας μου, ἀλλά ὅλοι μέτοχοι, ὅλοι συνεταιροί. “Οσο περνάει ἀπό τό χέρι μου, θά προσπαθῆσω νά συντελεστοῦν αὐτά πού ὑπόσχομαι. Τόν ὅρκο πού δώσαμε μέ τή σπονδή ἀπόψε κρατεῖστε τον σάν συμβόλαιο ἀγάπης».

“Ορκος Μ. Ἀλεξάνδρου στήν “Οπη

ΝΙΚΗ 18/2/93

Οι Κύριοι του Κάρμα

...Λίγα στιβαρα χέρια συγκρατούν τις δυνάμεις του σκότους από την επικράτηση...

(Φῶς ἐπὶ τῆς Ατραπού 1,20)

Τῆς FELIX LAYTON (Theosophy in Australia)

Οι Κύριοι τοῦ Καρμα συχνά περιγράφονται ὡς βλοσυροὶ καὶ ἀπρόσωποι λειτουργοὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ νομοῦ. Στὴν πραγματικότητα, μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ακριβῶς ἀντιθετὸν. Μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ Κύριοι τῆς Συμπόνιας ποὺ προστατεύουν τὸ ἀνθρωπίνον γένος ἀπὸ τὶς συνέπειες τῆς ἀνοησίας του, καθὼς ὁ στοργικὸς γονεὺς προστατεύει τὸ μικρὸ παιδί ἀπὸ κινδύνους τοὺς ὁποίους ἐκεῖνο δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῆ καὶ εἶσαι –γιά νὰ χρησιμοποιοῦσῶμε τὶς καρμικὲς συνέπειες ἀσώφων πράξεων τῶν ἀνθρώπων– «τὰ στιβαρα τοὺς χέρια ἀνάκοπτουν τὶς δυνάμεις τοῦ σκότους ἀπὸ τὴν πλήρη νίκη».

Καρμα εἶναι ὁ Νόμος τῆς Ζωῆς μεσῶ τοῦ ὁποίου οἱ ἀνθρώποι μαθαίνουν νὰ ζοῦν πληρέστερα, συνετώτερα καὶ ἀρμονικώτερα. Μαθαίνουν κἀνοντας λάθη, ἀντιμετωπίζοντας τὶς συνέπειες καὶ κερδίζοντας σοφία διὰ τῆς ἐμπειρίας. Ἐνὰ ἀτομὸ κάνει μὴ πράξη ποὺ προξενεῖ πόνον σὲ ἕνα ἄλλο ἀτομὸν. Τὸ κάνει ἐπειδὴ εἶναι στὴν ἀγνοία. Τὸ Καρμα τοῦ ἀποδίδει ἕνα μετρὸν πόνου ἴσου πρὸς τὸν προκληθέντα καὶ τοῦ ἴδιου τυποῦ, ὥστε νὰ ἐκτοπισθῆ ἡ ἀγνοία καὶ νὰ παρῆ τὴν θέση τῆς ἠ γνῶσις καὶ νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ νὰ ὑπόπῃ παλὶ σὲ λάθος.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐπρεπε νὰ λειτουργῆ, ἀλλὰ ἀν ὁ πόνος ἀποδίδεται πολὺ ταχέως, προτοῦ ὁ υπολογὸς νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ δεχθῆ τὸ διδάγμα, τότε, ἀντὶ διδασκαλίας ἡ ἐμπειρία τοῦ προκαλεῖ ἀγανάκτηση καὶ μπορεῖ νὰ γίνῃ χειρότερος καὶ νὰ διαπραξῆ ἀκόμη βιαιότερες πράξεις, ἐπιβαρυνοντας ἔτσι τὸ ἀτομικὸ του καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ὁμαδικὸ Καρμα. Ἀλλὰ ἐὰν ἡ ἐπιστροφή τῶν Καρμικῶν συνέπειῶν γίνῃ στὴν καταλληλὴ στιγμή, ὅταν ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἐτοιμὸς καὶ ἰκανὸς νὰ διδαχθῆ, ἡ ἐμπειρία θὰ εἶναι ἐπωφελῆς, ὁ ἀνθρώπος θὰ προοδεύσῃ σὲ σοφία καὶ τὸ φορτίο τῆς ἀνθρωπότητος θὰ ἐλαφρυνθῆ. Ὡστε ὁ χρονικὸς παραγὼν εἶναι στὰ χέρια τῶν Κυρίων τοῦ Καρμα.

Ἀλλὰ τὸ Καρμα εἶναι φυσικὸς νόμος καὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως δὲν χρειάζεται ὄντα γιὰ νὰ ἐπιβληθοῦν. Δὲν σκεπτόμεθα ποτέ

περί Κυρίων τῶν Μαθηματικῶν, οἱ ὅποιοι νά ἐξασφαλίζουν τό «δύο σὺν δύο ἴσον τέσσαρα», οὔτε περί Κυρίων τῆς Βαρύτητος πού νά ἐξασφαλίζουν τήν λειτουργία τοῦ νόμου αὐτοῦ. Τότε γιατί νά ὑπάρχουν Κύριοι τοῦ Κάρμα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου; Νομίζω ὅτι αὐτό συμβαίνει γιά τήν προσαρμογή τοῦ χρόνου καί τήν ἀνάσχεση τῶν δηλητηριωδῶν συνεπειῶν ἐνός ὑπερφορτωμένου Κάρμα ἀτομικῶς καί καθολικῶς.

Ἕνας Ἰνδικὸς θρῦλος μιλάει γιά μιά πολύ παλιὰ ἐποχή, λίγο μετὰ τήν Δημιουργία, ὅταν ὁ μεγάλος ὄφις Βασούκι ἔχυνε τόσο δηλητήριο, ὥστε καμμία δύναμις δέν ἐφαινετο ἰκανή νά σώσῃ τήν Πλάση. Τότε ἐνεφανίσθη ὁ μέγας θεὸς Σίβα, ὁ ὁποῖος ἐρούφηξε τό δηλητήριο καί ἔσωσε τὰ ζῶντα ὄντα. Ἀπὸ τό πολύ φαρμάκι ὁ λαϊμός του ἔγινε κυανοῦς καί οἱ λατρεῦντες αὐτόν ἀπὸ τότε τὸν ἀποκαλοῦν «κυανόλαιμον», εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους θυσίας του. Νομίζω ὅτι αὐτὸς ὁ θρῦλος συμβολίζει τό λειτούργημα τῶν Κυρίων τοῦ Κάρμα, οἱ ὅποιοι, σέ μιά μεγάλη καί συνεχῆ πράξη θυσίας, πίνουν καί συγκρατοῦν προσκαίρως τό δηλητήριο τῶν καρμικῶν συνεπειῶν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων.

Καθὼς ὁ καιρὸς περνᾷ, οἱ ἀνθρωποὶ φθάνουν σ' ἓνα στάδιο ὅπου εἶναι ἔτοιμοι ν' ἀποδεχθοῦν καί νά διδαχθοῦν ἀπὸ τίς καρμικές συνέπειες τῶν προτέρων πράξεων των, στήν ἀρχὴ ἀργά καί ἔπειτα γρηγορότερα, μάλιστα καί νά ἐπιζητοῦν εὐκαιρία ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν τῶν συνεπειῶν γιά νά διδαχθοῦν καί ν' ἀναπτυχθοῦν ταχύτερα. Στό στάδιο αὐτό οἱ Κύριοι τοῦ Κάρμα, οἱ ὅποιοι συνεκράτησαν τό Κάρμα καί προστάτευσαν τήν ἀνθρωπότητα, θ' ἀρχίσουν νά τό ἐλευθερώνουν ὀλοένα καί περισσότερο καί ν' ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τό βαρὺ φορτίο.

Φαίνεται παράξενη τοῦτη ἡ ἰδέα; Καί ὅμως τέτοια εἰκόνα μᾶς παρουσιάζει ἡ ζωὴ. Ἕνα βρέφος εἶναι ἄνευ γνώσεως τῶν νόμων τοῦ κόσμου. Οἱ στοργικοὶ γονεῖς θά τό προστατεύσουν ἀπὸ τίς ἴδιες του τίς πράξεις. Τό καθαρίζουν, τό τραβοῦν μακριά ἀπὸ ἓναν κίνδυνο πού δέν τὸν νιώθει. Βαθμηδόν, ἐνόσω ἀναπτύσσεται, τὸ ἐνθαρρύνουν ν' ἀντιμετωπίζῃ τίς συνέπειες τῶν πράξεων του καί ν' ἀπαλάσῃ ἀπὸ αὐτὴν τήν φροντίδα τοῦς γονεῖς του. Τό βρέφος αὐτό θά ἔλθῃ ἡμέρα πού θά προστατεύσῃ ἄλλα νεώτερά του ὄντα καί ἔτσι προχωρεῖ ὁ ἀνθρώπινος κύκλος.

Οἱ πιστεύοντες στὸν Νόμο τοῦ Κάρμα τείνουν συχνά στήν ἀποψη ὅτι εἶναι ἀντιφατικὴ καί ἀσυμβίβαστη ἡ ἰδέα συγχωρήσεως τῶν ἁμαρτημάτων. Ἀλλὰ οἱ μελετηταὶ τοῦ ἀποκρυφισμοῦ καταλήγουν κατόπιν βαθεῖας μελέτης εἰς τήν κατανόησιν τῶν φαινο-

μενικῶς ἀντιθέτων ιδεῶν. Οἱ νεαροὶ σπουδασταὶ χλευάζουν εὐκολὰ τὶς ἰδέες τοῦ Παραδείσου καὶ τῆς Κολάσεως, ὅπως ἐμφανίζονται στὶς ὀρθοδοξές θρησκείες. Ἀλλ' ἡ ἀποκρυφιστικὴ φιλολογοῖα περιγράφει καθαρὰ κολάσεις καὶ παραδείσους στὴν ζωὴ που ἀκολουθεῖ τὸν θάνατο. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι ἀν' προσεξῆ κανεὶς θὰ ἰδῆ ὅτι ἡ κολάσις ἢ ὁ παράδεισος δὲν εἶναι μιὰ μόνιμη κατάσταση, ἀλλὰ μεταβατικὴ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν τὸ ἀτομὸ θὰ περάσῃ. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει καποῖος ὅρος βάσει τοῦ ὁποῖου τὰ ἀμαρτήματα συγχωροῦνται, δηλ. προστατεύεται τὸ ἀτομὸ ἀπὸ τὶς καρμικὲς συνέπειες ἀπὸ μεροῦς τῶν στοργικῶν γονεῶν, ὅμως ἡ συγχωρησις εἶναι πρόσκαιρη. Θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα, που θὰ εἰμεθα εἰτοιμοὶ ν' ἀντιμετωπίσωμε τὶς συνέπειες καὶ μάλιστα θὰ τὶς ἐπιζητήσωμε καὶ τότε ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἡ θυσία μᾶς «συνεχωρήσῃ» θὰ ἐλευθερωθοῦν. Ὁ καιρὸς αἶρει τὴν ἀναγκὴ ἀναστολῆς τῶν καρμικῶν συνεπειῶν καὶ διακόπτει τὴν συγχωρησι.

Ὅποιος βλέπει τοὺς Κυρίους τοῦ Καρμα καὶ τὶς πράξεις τῶν ὑπὸ τὸ φῶς αὐτο, θὰ αισθανθῆ ἀπεναντὶ τῶν καθ' ὄν τρόπον καὶ ὁ σερ Έντβιν Ἀρνολδ, αισθανθῆκε ἀπεναντὶ τοῦ Βούδδα ὅταν, περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔργου του «Φῶς τῆς Ἀσίας», ἔγραφε:

ὦ Ἀδελφε καὶ Φίλε, τοῦ Νομοῦ
ἡ λαμπαδα!

Προσφευγὼ στ' Ὄνομα Σου καὶ
σέ Σένα!

Ὁ Νόμος Σου καὶ ἡ Ἀγάπη
καταφυγιο μου!

... Ὁμ Μανὶ Παδμε Ἄμ!...

Στὴ θάλασσα τὴ λαμπερὴ γλιστραι
ἡ ὀροσοσταλιδα!

Ὁ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ἐρωτηθεὶς εἰς ἀποκαλῆ σοφὸν τὸν εαυτοῦ ἀπεκρούσε τὸν τίτλον αὐτὸν καὶ εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι σοφός, ἀλλὰ ἓνας ἐραστὴς τῆς σοφίας. Ἐκτοτε, ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν ρίζα τῶν δύο λέξεων φ ἰ λ ο ς καὶ σ ο φ ἰ α , οἱ σπουδασταὶ τῆς σοφίας καλοῦνται φιλοσοφοί. Ἀπὸ τὴν καταγωγὴ τῆς συνθετοῦ λέξεως προκύπτει σαφῶς ὅτι εἶναι ὅρος ταπεινοφροσύνης καὶ ὄχι ἐπαρσεως.

ΡΩΞΑΝΗ ΠΑΥΛΕΑ: «ΧΛΩΜΗ ΟΜΙΧΛΗ» Ποιήματα

Μη μ' αγαπάς, φύγε.
Είμαι τόσο μόνη σα φλογέρα
δίχως αέρα.

Η γη ανήκει στα άνθη και η αληθινή ποίηση στους ευαίσθητους και λυπημένους. Σε κείνους που η ζωή είναι καθαίο ποτάμι για βάπτισμα και πνευματικό ξεδίψασμα μα και που ματαιοπασχίζουν να βρουν μια εκβολή για να ενωθούν με τη θάλασσα της λύτρωσης. Η θάλασσα απουσιάζει από τον χάρτη της ατομικής ζωής καθώς η ομίχλη σιωπά σε γεωμετρική σκέψη και σε μάτια από τα οποία συχνοτρέχουν όλα τα δάκρυα της γης:

Μην αμφιβάλλεις
για μένα, ηρωισμό.
Σήκωσα όλα τα λάβαρα της θλίψης.

Η Ρωξάνη Παυλέα εμπνέεται από τον πόνο. Καρτερικά. Ιώβεια. Η μεγάλη της θλίψη υφαίνει τους στίχους με γκριζες λέξεις. Με συμβολισμούς πνιγμένους σε εικόνες θανάτου: «τα ηλιότροπα είναι πεθαμένα φεγγάρια». Είναι, όμως, η ποιήσή της, ήρεμη σαν την σιωπή. Δεν έχει την οργή της καταιγίδας ούτε την κραυγή του πληγωμένου. Μένει όρθια στον βόρειο άνεμο, για να ελαφρολυγίσει στην ορμή του, δοξαστικό του καλοκαιριού. Τραγούδι περήφανο στην ισημερία του χρόνου:

Το είπα μια μέρα:
η ανεξαρτησία θα έρθει με το θάνατο.

Πιστεύει συνειδητά ότι το τέλος έρχεται απαλά, σαν φίλημα ανέμου. Ήπως οι μέρες πεθαίνουν αθόρυβα σαν γαλήνιες καλογριές. Ζει, δηλαδή, καθημερινά τη σιωπή του θανάτου με θαυμαστή εσωτερική ισορροπία. Με μοναδική θεία αξιοπρέπεια. Αυτή, ακριβώς, μεταβάλλει την πικρή γεύση της πραγματικότητας σε μακρινό γαλάζιο όνειρο. Σε χιονισμένη γιορτή, μυρωμένη από άνεμο γεμάτο πορτοκαλιές:

Είμαι φίλος της δημιουργίας σου.
Θεέ, αγάπησέ με.

Δεν ξέρουμε τι πρόκειται να κάνει ο Θεός. Ένα ξέρουμε: όποιος διαβάσει τα ποιήματα της Ρωξάνης Παυλέα θα την αγαπήσει. Κρατάει, ο λόγος της, λευκοχαμόγελο πληγωμένου γλάρου.

Μεταξύ μας

ΕΓΧΡΩΜΑΤΑ ΜΑΣ

Τα Έγχρωμα του «ΛΙΣΤΟΥ» Βοικοκρατίου 25 α δρόμος, Κωδ 106 71 είναι ανοικτά κάθε ημέρα από 10:30π. εκτός Σαββάτου και Κυριακής.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΗΘΙ ΤΟΥ ΛΙΣΤΟΥ

Ζακύνθος Παν Βλαχοπουλός
 Βοσός Γ Κοκοβίνος
 Άγιος Γ Μουτάρης
 Άρσις Ισ Φελλός
 Μιζήρη Γ Χωριάτση
 Ξαθή Μιρσός Κοιτσουρίτης
 Πατρα Αθ Κοντοσάκης
 Ρεθίμνο Αντ Βιστάκης
 Ρόδος Αντ Βαζωτής
 Σέρρα Ανέστη Σαββας
 Σόρος Π Ζαριαφωνίτης
 Χακκιά Δημ Δημητρίδης
 Κύπρος Θεωρ Παναγιώτου
 Τ.Κ. 1720 ΛΕΥΚΩΣΙΑ Τηλ. 474 815

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλούμε αποστείλετε με ταχυδρομική ή τραπέζικη επίταξη επί την διεύθυνση «Πολιτιστική Ανζακία Βοικοκρατίου 25 α δρόμος Κωδ 106 71 Αθήνας». Η αποστολή με Τραπεζική επίταξη μας διόσκειται ποζι.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΛΙΣΤΟΥ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ

- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ 1992
2.000 Δρχ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ 1993
2.500 Δρχ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ

- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ 1992
3.000 Δρχ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ 1993
3.500 Δρχ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΔΑΒΑΜΕ

- ΒΑΣΙΛΙΑΔΑΝΑ ΟΙ ΚΩΦ-ΑΛΛΟΙ ΣΤΗΝ ΞΕΝΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΝΤΟΞΑΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΓΡΑΦΙΑ
- ΠΕΤΡΟΥ ΔΑΔΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ ΚΑΠΟΥ ΥΠΗΡΧΕΙ ΤΟ ΦΩΣ

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΣΤΟΥ»

της Θεοσοφικής Γεταιρίας
 εν Ελλάδα

Βοικοκρατίου 25 - Αθήνα 106 71
 Ίδρυση

+ ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Εκδόσεις - Διαθήκη
 Πολιτιστική Ανζακία
 Γραμματοδότη Δρχ. 500
 ΜΑΡΤ - ΑΠΡ 1993

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΓΑΙΣΟΥ» Βουκουρεστίου 25
α όροφος, Κωδ. Ταχ. 106 71 Τηλ. 3620.702

H.P. Blavatsky	Ο εσωτερικός χαρακτήρας των Ευαγγελίων	900
H.P. Blavatsky	Τα κλειδιά της Θεοσοφίας	2.500
H.P. Blavatsky	Η φωνή της αγνής	1.000
An. Besant	Θένιτος και Υπερθεραν	1.000
An. Besant	Η εξέλιξη της ζωής και της μορφής	1.300
C.W. Leadbeater	Η μυστική ιστορία του Τεκτονισμού	2.200
N. Sri Ram	Προσεγγίσις προς την Πραγματικότητα	1.200
N. Sri Ram	Διβιβλίον άνοιξης της ζωής	1.200
Irving S. Cooper	Η Μετενσάρκωσις	1.200
Vivekananda	Καρμα-Γιόγκα	1.000
Eliphas Levi	Το μέγα απόρητο α μέρος	1.000
» »	» β μέρος	1.500
» »	Το βιβλίο των Σοφών	1.200
Luis Claude de Saint Martin	ECCE HOMO	900
Papus	Μετενσάρκωση	1.500
»	Πραγματεία επί των απεκριφών επιστημών	3.000
ΥΒ Μπάρτου	Δυσκαλίες των Αρτέσιων	1.000
Φραντς Χαρτμαν	Ο Παρακλιτικός και η διδασκαλία του	2.300
J. Krishnamurti	Στα πόδια του Διδασκάλου	800
Άντ. Ανδριανόπουλου	Άρχαιοι Έλληνες φιλοσοφοί	2.500
Άντ. Ανδριανόπουλου	Ο άνθρωπος και η ζωή	2.500
Άντ. Ανδριανόπουλου	Οι Νόμοι της Ζωής	1.200
Ίω. Βασιλάη	Το Σημειωματάρκιον ως Μυστιον	3.500
Ίω. Βασιλάη	Τα φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου	800
Περιοδικόν «ΓΑΙΣΟΣ»	Γόροι χαρτοδεστί	2.500
«ΓΑΙΣΟΣ»	Επιλογή 1956-58, 1959-61, 1962-65 έκαστη δε- κεμβρ	3.000
«ΓΑΙΣΟΣ»	Επιλογή 1966-1970 ετησίως	2.500
«ΓΑΙΣΟΣ»	Επιλογή 1966-1970 δεμηνή	3.000

Τα έξοδα επί αντικαταβολή επιβαρύνουν τον αγοραστήν.
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ «ΓΑΙΣΟΥ» Δρχ. 500
ΣΥΝΔΡΟΜΗ «ΓΑΙΣΟΥ» Δρχ. 2.500. Έξωτ. Δρχ. 3.500.
(Για τό έτος 1993)

J. KRISHNAMURTI

ΣΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Επανεκδόθηκε το περίφημο βιβλίο
του Κρισναμούρτι, πολύτιμο βοήθημα
για όσους θέλουν να βαδίσουν
την Ατραπό του Φωτός.

Θεοσοφικές Εκδόσεις
Βουκουρεστίου 25 - Τηλ.: 3620.702